

Beginzel van hemelwerk

**Bestaande in mengelzangen over menigerlei uitgelezene
geestelyke en stichtelyke keurstoffen, tot zielverlustiging,
op veelerhande rymtrant en toonen**

Carolus Tuinman

bron

Carolus Tuinman, *Beginzel van hemelwerk. Bestaande in mengelzangen over menigerlei uitgelezene geestelyke en stichtelyke keurstoffen, tot zielverlustiging, op veelerhande rymtrant en toonen*. Joh. Arnold, Langerak 1720

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/tuin005begi01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de [gebruiksvoorwaarden](#).

Opdragt Aan de godvruchtige, en zanglievende Philothea.

Waarde Vriendin.

VERmits myne voorgaande Lieder en UE. niet onaangenaam zyn geweest, zo heeft myn dichterlust zich aangemoedigt gevonden, om noch dit nieuwe werkje van stichtelyke Gezangen, op veelerlei rymtrant, en toonen, aan UE. met een gedienstige toegenegentheid aan te bieden, en op te dragen. Ik durve ook hopen, dat dit UE. niet mishagen zal. De stofsfe is, zo ik meene, niet af te keuren,

en daar over ontvangt God van de gelukzalige Hemelingen eeuwig zynen lof, die nu al in de Kerke moet aanvangen. Zoekt echter in deze korte, en beknopte Gezangen geene uitvoerige godgeleerde zaakverhandelingen. Het oogmerk daar van was alleen, eenige gemoedelyke bedenkingen op zangmaat te brengen, zo tot myn eigen stichtelyke, en vermakelyke uitspanning, en oeffening, als tot dienst van U E., en andere zanglievende Christenen. Ja! 't is ook alleen voor u, en uws gelyke, Godminnende Zielen! want de vleeschelingen vinden in zulke lekkernyen, zo weinig smaak, als het wanbeluste gemeene volksken in het Manna; die zyn hen een laffe spyze. 't Is waar, de wereld vind noch wel behagen in rym- en zangstoffen; maar die moeten zyn winderige Toneelstukken, ydele en dertele kluchten, geile en dwaaze venusjankeryen, brooddronkene brasdeunen, en diergelyke zwavelpriemen des Satans, om de zondige driften in volle laai te zetten, en de gemoederen te verwoesten. O! hoe zelden, en by hoe weinige, zingt men de Liederens Zions in dat

VII

vreemdeland! Evenwel daar zyn'er noch, die den zwynen hunnen draf laten, en zich in het brood der kinderen verlustigen. Een voorproef van den wyn uit 's Konings binnekameren, kan hunne harte verwyderen, en hunne tonge los maken, zo dat de verheffingen Gods in hunne keele zyn, en zy zich alrede met de bly de hemelreynen paaren.

Tot die gelukkige Plichtbetrachters, ô waarde Philothea! behoort gy mede. Ik hope, dat ook dit myn Zangwerkje u daar toe nieuwe aanleiding, en stoffe zal verschaffen. Ik heb gepoogt in deze Gezanzen zaakryk, klaar, kort, en vloeyende te zyn. Of ik dit bedoelde wit eenigzints gelukkig getroffen hebbe, word aan het oordeel van bescheiden dichtkenners gelaten. Hoewel hier al vry veele verscheidenheid te vinden is, nochtans ontbreken 'er ook veele Zangstoffen: maar die daar toe begeerig mogt zyn, zal mogelyk de voldoening van zyn lust in andere myner Zangwerkjens kunnen aantreffen. Ik heb in dit stukje, gelyk ook in myne laatst uitgegevene LIEDEREN ZIONS, nauw-

VIII

keuriger gade geslagen de eigenschappen, en eisch onzer cierlyke moedertaal: in welke op te helderen, de voortreffelyke Dichter, myn oude Vriend, de Heer A. MOONEN, en andere, zo loffelyk het spoor hebben gebaant. Doch schoon door deze braave mannen het ys gebroken, en veellicht toegebracht is; evenwel heeft men noch een ryken oogst ter nalezing overig. De liefde, en achting onzer vaderlandsche spraak, en de zaake zelf, verdient, dat verstandige taalkundigen daar aan verder de hand slaan; op dat ten minsten onze Landgenooten leeren hun eigen nederduitsch recht te schryven, en niet zo byster te radebraken, zelf door zinverdervende ongeregeldheden, en wan- en wertaal, als van veele geschied. Men denke ondertusschen geenzints, als of hier in dat alles van my onbedilbaar waargenomen was: men word door den stroom der gewoonte wel eens ongevoelig mede weggesleept. Zelf een doorgeslopen schryf - of drukfeil in 't by - of afdoen van een letter, 't vergeten van een uitlating - teken, en diergelyk eene kleinigheid, kan hier van

de schuld hebben. Zomtyds noodzaakt ook de trant, maat, of uitgang van het vers zich eenige vryheid aan te matigen: welke al van ouds ook aan de dichters toegestaan is. Men zal echter zien, dat ik my daar van spaarzaam bedient hebbe.

Voorts gedrage ik my tot het gene ik in de Voorredenen van myne andere Zangstukjens gezegt heb; waar van ik nu geen herhaling of verdere uitbreiding behoeve te maken. Het zal my verheugen, indien ik bespeure, dat myne dichtveder bequaam is geweest om iets voort te brengen, 't gene het genoegen, en de goedkeuring van u, ô geachte Philothea, en andere Godminnaars, waardig is. Allezintze gebrekkeloosheid zal hier nooit in iets menschelyks wezen. Toont men my in deze Gezangen iets berispelyks, ik zal dat goedwillig aanhooren, en trachten te verbeteren: maar voor al zal ik zulke, die dat doen, hertelyk bedanken, indien zy wat beters aan de wereld, en voor al aan de Kerke, mededeelen.

Middeleryl wensch ik, zanglievende Philothea, dat gy moogt zingen in den

Geest, en met den verstande, ter navolginge van de gelukzalige Hemelchooren, tot dat gy met alle, die den Heere Jezus Christus lief hebben in onverderflykheid, het nieuwe Glorilied eens onvermoeit, en eindeloos moogt zingen voor den Throon, wanneer het Hemelwerk niet meer, gelyk nu hier, in zyn beginzel, maar volmaakt zal wezen. Dit bid,

Waarde Vrindin,

VE. heilzoekende, en dienstgenegene in den Heere,

CAROLUS TUINMAN.

In Middelburg, den 25 Augustus 1720.

**Op het beginzel van hemelwerk,
Aan Gods gunstelingen voorgezongen, door mynen Waarden, en
Eerwaarden Amptgenoot,
den heer Carolus Tuinman.**

Vorst Salomo, die wyze Preêker,
Zong duizend liederen en vyv.
Zyn dichtlust blykt ons dus wel zeker,
Tot zoet, en nuttig tydverdryv.

Maar TUINMAN schenkt meer schoone bloemen,
Vergadert uit Jehovahs Hov,
Tot dienst van die in Gode roemen,
En altyd doelen op zyn lov.

Laat wereldlingen tyd verquisten
In ydel, zot, en schor geklangk:
Hier hebt gy beter stof, ô Christen!
Voor heilig hert-, en keelgezangk.

De vrygeest achte groot van waarde
De blydschap in zyn verkenskot:
Is dat zyn hemel hier op aarde?
Hy zy, en blyv' der zotten zot.

Uw' Hemel, Zionyt, van boven
Hier neêrgedaalt, is God drieën
Uit 't innigst van uw' hert te loven,
Met weldoen: anders is hier geen.

XII

Myn Amptgenoot had Libertynen
Door zyne pen den mond gesnoert;
En wees hen na de kudde-zwynen,
Waar heen de dwaasheid hen vervoert.

Verpoozing heeft hem rust gegeven
Voor blyde reyen van Gods Kerk,
Tot voedzel in het geest'lyk leven.
Dank heb myn Vriend voor al zyn werk.

Komt, laat ons met hem vrolyk zingen,
In 't wand'len door 't Moerbezydal.
Begint dus 't werk der Hemelingen,
Dat boven eeuwig duuren zal.

Dat kan, dat zal naar boven richten
Ons angstig neêrgebogen hert,
Den kommersteen van 't grav afflichten,
Zo dat het ruim verwydert werd.

Dat zal ons aan den Heer doen wennen,
Wiens blydschap onze sterkte zy,
En op de Hemelbaan doen rennen,
Volstandig, dapper, spoedig, bly.

Dat zal ons in het oog doen stralen
Den luister van die Hemelkroon;
Met hoop van 't eeuwig zegepraalen,
Verdient door 't bloed van Godes Zoon.

Collega Collegae.
JACOBUS LEIDEKKER.

Bedezucht.

TOON: *Henderikje.*

1.

'K wil weêr heden
Ned'rig treden,
Met gebeden
Voor Gods throon,
Die myn spreken,
Noch myn smeken,
Zal versteken,
Om zyn Zoon.

2.

Goede Vader,
Zegen-ader,
Zie, ik nader
Tot u weêr:
Laat uw' ooren
My, als vooren,
Gunstig hooren
t' Uwer eer.

3.

Heer der Heeren!
Wil my leeren,
Recht begeeren
Door uw' Geest.
Die ten leven
Zyn geschreven,
Zult gy geven
't Minst, en 't meest.

4.

Hemel Koning!
Gun verschooning,
Tot vertooning
Van genaê.
Wil myn vlekken
Goedig dekken,
Eu zo trekken,
Dat ik ga.

Lofgezang.

TOON: *Ik hef my op tot God.*

1.

Wat is 't een dierb're zaak, met 's Heeren gunstelingen
Hier zynen lof te zingen!
Daar in verlustigt zich de gantsche Hemelschaar.
Ik voeg my ook by haar.

2.

God wil by zyne Kerk in lofgezangen woonen.
 De klank van Zions toonen,
 Uit een bewogen ziel, is lieflyk in zyn oor,
 Gelyk van 't hemelkoor.

3.

Nooit kan men roems genoeg aan zyne grootheid geven.
 Zyn glori is verheven
 Verr' boven allen prys, zo dat nooit Eng'len tong
 Zyn' lof naar waarde zong.

4.

O kon ik naar myn wensch, met hart en tong uitgalmen
 Gestadig gloripsalmen!
 Gy legt ook in den mond der zuigelingen stof
 Tot melding van uw' lof.

5.

'tOntbreekt my aan de daad, hoe zeer ik dat begeere.
 Begunstig 't willen, Heere!
 Raak hart en lippen met een outerkool. Myn lied
 Versmaad uw gunst dan niet.

6.

De voorzang, die beneên zo laag was aangevangen,
 Zal boven eens ontfangen
 Den hoogsten toon. Men hoort daar nooit een schorre keel.
 Och was dat ook myn deel!

Gods lof.

TOON: *Petit Bourdeaux.*

1.

't Heug'lykst, dat men kan begeeren,
 Is te zingen 's Heeren lof.
 Zulken wil hy weder eeren,
 Die hem eeren. Wat al stof
 Om zyn deugden te verhaalen,
 Die zo klaar en luisterryk
 In zyn woord en werken stralen,
 Tot het hoogste gloriblyk!

2.

O wat Wysheid! O wat Goedheid
 Aan het menschelyk geslacht!
 O wat Vriend'lykheid, en Zoetheid!
 O wat Hoogheid! O wat Kracht!
 O wat Heiligheid, en Waarheid!
 O wat Liefde, met wat Recht,
 Glinstert meer, dan zonneklaarheid,
 In al, wat hy doet en zegt!

3.

Maar in Hem is meêr te vinden,
 Dan men ooit begrypen kan.
 O! wie zou 't zich onderwinden?
 'k Weet' er maar een stukje van.
 Ei, wat zouden aardelingen,
 Met een eng bepaalt verstand,
 Hier de diepten Gods doordringen?
 Dat is werk voor 't Vaderland.

4.

Alles moet men hier beschouwen
 In een duister spiegellicht.

't Is niet alles hier t'ontvouwen,
 Maar het helderste gezicht
 Van dien gloriryken Vader,
 Is te zien in zynen Zoon.
 Had men oogden allegader,
 O wat was dat aanzien schoon!

5.

Och dat steeds myn hart en tonge
 Van een lofzang zwanger zy,
 En dien zo voor and'ren zonge,
 Dat zy 't deden nevens my!
 't Is 't bedryf der Hemelingen
 Voor Gods thron: ik doe dat meê.
 Wilt gy 't nieuwe lied daar zingen,
 Dat beginne hier alreê.

't Schepzel - al.

TOON: *Verlaat ge dus uw eigen ziel?*

1.

Als ik 't geschapen Al beschouw,
 Het zy daar boven, of hier onder;
 Dit weêrgalooze konstgebouw
 Vertoont alom een heer'lyk wonder:
 En 's grooten Scheppers majesteit
 Word door het Schepzel-Al verbreid.

2.

't Gesternt, dat aan 't uitspanzel gloeit,
 Toont ons den Maker, door zyn stralen.
 Het aardryk, met wat daar op groeit,
 En leeft: de zee zo wyd van paalen,
 En diep, met wat, daar zwemt, of spruit,
 Dat alles roept den Schepper uit.

3.

Niets is'er, dat niet op zyn wyz'
 Den Vormer roemt. O wat al monden,
 Die steeds uitgalmen 's Heeren prys!
 Och dat wy maar recht hooren konden!
 O wierd hy dus van ons getast,
 Gelyk het reed'lyk Schepzel past!

4.

Als hy de wereld had gegrond,
 Hoe juichte 't koor der Engelschaaren,
 Dewyl 't daar stof tot lof in vond!
 O dat wy meê dus bezig waren!
 Doen wy dat niet: ô snoode zaak!
 Het schepzelheir dient aan zyn wraak.

5.

Maar zo Gods zichtbaar bouwgevaart',
 Aan 't ydel dienstbaar om de zonde,
 Dus luisterryk zyn' roem verklaart,
 Waar heên men d'oogen wend in 't ronde:
 Wat denkt men van dien hemel zelf,
 Wiens ondervloer is 't stergewelf?

God met ons.

TOON: *O Galaté!*

1.

Is God voor ons, wie zal ons tegen zyn,
 Al trok schoon hel en wereld eenen lyn,
 Die list en krachten
 Te zamen brachten?
 't Is vreeslyk, niet in waarheid, maar in schyn.

2.

Wat zonne steekt, dien God ter schaduw is?

Is hy ons Licht, wat vreest men duisternis?
 Is Hy ons Leven,
 Wat dood doet beven?
 Is hy een Schild? dan stuit de pyl gewis.

3.

Ik vrees niet voor der hellepoorten magt,
 Houd, Heer! uw oog en hand voor my de wacht,
 Wat vyands schaaren
 Vereenigt waren,
 Uw kracht zal in myn zwakheid zyn volbracht.

4.

Maar, sterke God! zo gy myn vyand waart,
 Vergeefs was al de schepzelmagt gepaart,
 Om my te dekken.
 Niets kan verstrekken
 Tot schuiling, als uw' gramschapvuur uitvaart.

5.

Heer! zy met my, op dat ik met u zy.
 Gaat alles heên, ô blyf gy my maar by.
 Ik zal na dezen
 Dan met u wezen,
 Daar gy steeds zyt by Salems borgery.

Hosanna.

TOON: *'k Was liever Herder in het veld.*

1.

Wat is de ziel, daer God in quam,
 Door zulk een Gast vereert, en heerlyk!
 Het huis, daar hy zyn wooning nam,
 (O wat is zulk een komst begeerlyk!)
 Verciert hy met zyn heerlykheid.
 Dus word het hem ten thron bereid,

Hoe vuil voor heên, en hoe afkeerlyk.
 Zalig zulk een ziel,
 Die dat te beurte viel.

2.

God komt als Vader, Zoon, en Geest,
 En ieder brengt zyn gave mede,
 Waar door hy al 't gebrek geneest.
 Dan woont daar tegen, vreugd, en vrede.
 Daar legt dan 's duivels troon gevelt,
 En al wat tegen God zich stelt.
 Hy vormt zyn beeld daar in de stede,
 En bewoont altyd
 Het huis, hem eens gewyd.

3.

Drieeenig God! wil ook myn hert
 U tot een throon, en tempel maken,
 Zo dat gy daar gehuisvest werd.
 Breng daar de dingen, die ontbraaken.
 't Is dan des Hemel Konings hof,
 Tot myne vreugd, en zynen lof,
 Om 't wenschelykst van alle zaken,
 Door een' vreugdepsalm,
 Tot myn Hosannagalm.

4.

O! breng doch uwen sleutel mee,
 Gy dien kont open doen, en sluiten.
 Ei, sla de grendels toch aan twee,
 En sta niet langer meer daar buiten.
 Kom in! kom in, ô Eerenvorst!
 Gy zyt 't, naar wien myn ziele dorst.
 O laat toch niets u stuiten!
 Kom doch binnen gaan.
 Ik biede u alles aan.

Gods byblyven.

TOON: *Attendez moi sous l'orme.*

1.

Waar wild gy heenen zwerven,
 O ziel, die God verlaat?
 Gy zult uw ruste derven,
 Waar heenen gy ook gaat.
 Geen Hemel zoude u baaten,
 Als gy daar God niet zoekt:
 En rykdom, weelde, staaten
 Zyn zonder Hem vervloekt.

2.

Wis zal God van u wyken,
 Indien gy wykt van God.
 Wat wee is te gelyken
 By zulk een droevig lot?
 Ook al de schepzelschaaren
 Doen hen den oorlog aan
 Die God tot vyand waren:
 Wyl zy ten dienst hem staan

3.

Wie zoude dan niet vreezen,
 Ooit ver van God te zyn?
 't Is goed by hem te wezen.
 Dat alles vry verdwyn.
 Myn ziel zal aan hem kleven,
 't Zy wat'er ook geschiet.
 Ik wil hem niet begeven:
 En hy verlaat my niet,

4.

Die by de Zonne blyven,
 Zyn vry van duisternis

Die Bron zal dorst verdryven,
 Indien men daar by is.
 En is men by het Leven,
 Dan vreest men voor geen dood.
 Laat dan een Kaïn beven,
 Die van Gods aanschyn vlood.

Gods nabyheid.

TOON: *O wreed' en stuure Maagd.*

1.

Wat is 't de ziele goed,
 Steeds na by God te blyven!
 O dat verheugt 't gemoed,
 En zal de smert verdryven,
 Wanneer het ziet, en smaakt,
 Hoe liefelyk hy is,
 Die alleen ons heil volmaakt,
 En troost in droevenis!

2.

Al moesten wy dan gaan
 Door vuur en waterstroomen,
 Zo hy ons by wil staan,
 Wy hebben niet te schroomen.
 De schaduw van de dood
 Verschrikt myn ziel dan niet,
 Als ik zyn staf genoot,
 Tot steun in 't bangst verdriet.

3.

Een nacht, schoon nog zo zwaar,
 Zal deze Zon verlichten:
 En deze Beukelaar
 Doet stuiten alle schichten.

Die Hem heeft, heeft het Al,
Zo dat hem niets ontbreekt.

Wie is 't, die beroeren zal,
Als hy van vrede spreekt?

4.

Maar is dat nu alreeds,
Als God zyn gunst wil toonen:

Wat is het by die steeds
Met Hem daer boven wonen,
En die onmiddelyk
Zyn aangezicht aanschouwt,
In het zalig Hemelryk,
En 't huis van hem gebouwt?

Pniël.

TOON: *O zalig heilig Bethlehem.*

1.

Ik zag u, Heer! in 't heiligdom,
Met opgeklaarde zielenoogen.
Die gunst begeer ik wederom.
Och wierd dat licht my nooit onttogen!

2.

't Is waar, 't geloof is slechts dit oog;
Maar opgescherpt door geestverligting.
't Dringt door de wolken dan om hoog.
Hoe heugelyk is die verrichting!

3.

Dit is 't geluk der Hemelstad,
En die daar voor Gods aanschyn wonen:
Waar van men 't voorgezicht hier had,
Als hy zich komt aan ons vertoonen.

4.

't Geschied in 's Hemels glorizaal
 Volmaakt, onmidd'lyk, en gestadig:
 Maar hier nog door een spiegelstraal.
 Daar boven heer'lyk, hier genadig.

5.

Doch blonk eens Mozes aangezicht
 Door 't aanzien van Gods luisterglanssen:
 Iets diergelyks is ook myn plicht,
 Tot weêrschyn van de Hemeltranssen.

6.

Maar moet ik ook in 't donker gaan,
 En 't lieflyk licht uws aanschyns derven:
 U kleve myn vertrouwen aan.
 Ik zal ook dus uw heil verwerven.

Licht.

TOON: *Dat ik een Honigbytje waar'.*

1.

O liefelyk genadelicht,
 Na dat de ziel door duisternissen
 Moest Gods aanschyn missen!
 O gewenscht gezicht!
 Myn God! bestraal ook dus myn oog,
 Dat ik my in uw licht verheugen moog'.
 Vergunt gy my dat, Heer!
 Ik wensche dan niet meer.

2.

Houd, wereldling, uw koorn en wyn,
 Verblyd u in uw' volle schuuren;
 't Zal niet lange duren.
 Ik zal blyder zyn,

Als my Gods oog in gunst beschynt.
 Dat is een Zon, daar 't donker door verdwynt:
 En zulk een gloristraal
 Verlicht de Hemelzael.

3.

En schoon ik, Heer! uw troostlicht mis,
 Wyl zich uw aanschyn houd verschoolen:
 Laat my toch niet doolen
 In de duisternis
 Van 't helleryk, door zondbedryf;
 Maar dat uw' Geest ten Leidsman by my blyf,
 En ik u nooit begeef,
 Maar dan ook aan u kleef.

4.

O dat ik in uw licht toch mag
 De duisternis des doods doorwand'len,
 En gestadig hand'len
 Als in licht en dag!
 De nacht komt in het graf wel haast,
 Wanneer de dood de levenslamp uitblaast.
 O zalig! die zyn' plicht
 Heeft in dat licht verricht.

5.

Hoe vrolyk zal die dageraad
 Aanblikken, als men eens na dezen
 Weêr zal zyn verrezen
 Tot dien gloristaat,
 Waar in men door onmidd'lyk licht
 U zien zal aangezicht tot aangezicht,
 Daar nooit meer duisternis,
 Maar eeuwig Heillicht is!

Zieldorst.

TOON: *O Paris wreed.*

1.

Myn ziel verlangt,
 O God! naar uw genieten,
 Die 't Al in allen zyt.
 Wat zy ontfangt,
 't Moet alles haar verdrieten,
 Is zy u daar in quyt.
 Maar gy alleen
 Kont haaren wensch verzaaden:
 Want gy zyt dat eenig een,
 Goed, en zonder quaden.

2.

ô Niets en baat,
 Wat zonder u mag wezen,
 Hoe goed en schoon het schynt:
 Wyl 't ons verlaet,
 Ook als wy dat niet vreezen,
 En zeker ras verdwynt.
 Geen zielendorst
 Kan daar door zyn verdreven.
 Gy kont uit een volle borst
 't Algenoegzaam geven.

3.

Ja! gy, ô Heer!
 Kont al, wat wy ontbeeren,
 Vervullen uit uw' schat.
 Gy schenkt veel meer,
 Dan iemand kan begeeren,
 Of ooit begreepen had.
 O Zon en Schild!

O Bron van heil en leven!
 Wat is uwe Volheid mild!
 Wil 'er my uit geven!

Troost in gods heil.

TOON: *In dezen morgenstonde.*

1.

O liefelyke stonden,
 Waar in de ziel Gods min
 Heeft heug'lyk ondervonden!
 Wat heeft het wellust in,
 Als Jezus haar beschynt
 Met zyn genadestraalen,
 En vrolyk komt onthaalen!
 Waar door dan druk verdwynt.

2.

Schat, wereld! uw vermaaken
 Zo hoog vry, als gy wilt:
 't Zyn kinderlyke zaaken,
 Waar aan gy 't al verspilt.
 Een kruim van 't Hemelman,
 Een drop uit 's Heeren beker,
 Verwint dat al wel zeker.
 Gy proeft daar nimmer van.

3.

In 's Konings binnenkamer
 Brengt hy ons door zyn Geest.
 Niets is 'er aangenaamer.
 't Verheugt ons, en geneest
 De wonden van het hert.
 Dat is een zielenbalsem,
 Een honingzeem in alsem
 Van ziels en lichaams smert.

4.

Wat kan de ziel bedroeven,
 Als gy haar, Heer! verblyd?
 Wat troost zal hy behoeven,
 Wien gy een Trooster zyt?
 O Heil- en Vreugdebron!
 Dan zal geen Mara wezen.
 Dan is geen ramp te vreezen,
 Als gy zyt Schild, en Zon.

5.

Wanneer ik door moet treden
 De schaduw van de dood;
 Verzelt gy maar myn schreden.
 Als ik uw staf genoot,
 Dan stap ik moedig voort
 Door al de hellebenden
 En zal myn reis volenden
 Met u ter Hemelpoort.

6.

ô Laat vry doornen prikken,
 En 't padt zyn eng en smal,
 Geen helleeuw doet my schrikken
 Ik vrees geen stoot, noch val,
 Wyl God my zelf geleid,
 En Jezus my wil dragen,
 En door zyn Geest my schraagen,
 Die nimmer van my scheid.

7.

Ik weet, nu zyn hier poozen
 Van licht en duisternis;
 En dat voor Hemelroozen
 Niet altoos zomer is,
 In 't aardsche tranendal:
 Maar moet gy weenend' zaaijen,

Gy zult haast juichend' maaïjen:
 't Geen nooit verwiss'len zal.

Troost-proeve.

TOON: *Folie d'Espagne.*

1.

Almagtig Trooster van Gods gunstelingen,
 Getuige, Zegel, en hun Onderpand,
 Gy doet een troostbron tot in 't leven springen,
 Wier volle stroom men drinkt in 't Vaderland.
 Zyn duist're baanen in 't dal der traanen,
 Hy vreest geen smert, die u tot Trooster heeft.
 Dit zal zyn oogen van traanen haast droogen.
 Wanneer hy uw vertroosting in zich heeft.

2.

Doch niemand moet zich zorgeloos bedriegen.
 De duivel schenkt tot slaap wel zwymelwyn.
 Het dood'lyk hart kan zich arglistig liegen,
 En is gerust op enkel waan en schyn.
 't Verderf is reede, nog roept men vrede,
 Al holt men op het helpad, naar zyn lust.
 O mogt men schrikken voor 's duivels verstrikken!
 't Is zielverraad, wat in den slaap dus sust.

3.

De Trooster, die verzegelt en beveiligt,
 Drukt ook zyn beeld in wien hy troost verleent,
 Waar door hy niet slechts troost geeft, maar ook heiligt.
 O 't is bedrog, als iemand anders meent!
 'k Zal dan niet vreezen, maar zeker wezen,
 O Trooster! van uw' troostgetuigenis,
 Indien uw' werken ook in my doen werken,
 Dat Jezus leven door u in my is.

4.

De troostwyn, dien gy schenkt, kan haast verzoeten
 Al 't Mara, dat men vind op 't Hemelpad:
 Maar die versterkt het hart, en spoort de voeten
 Tot voortgang op den weg ter Vredestad.
 Vat moogt gy, menschen, naar troost toch wenschen,
 Maar dien gy scheid van waare heiligheid?
 Vanneer die stroomen van boven afkomen,
 Zy wasschen smet en traanen alle beid'.

Waare vreugde.

TOON: *Aimable vainqueur.*

1.

O liefelyk Goed,
 Dat ziellust voldoet,
 Verr' boven begeeren!
 Wie kan u ontbeeren?
 Als gy het gemoed
 Met uw' genaden,
 Wilt vrolyk verzaaden:
 Dat suikert het roet.⁺
 De bitterste traan
 Moet aanstonds opdroogen,
 Van 's gunstelings oogen.
 Dan zyn 'er geen quaên,
 Als gy verquikt.
 Al wat verschrikt,
 Zal ons niet vervaaren,
 In stormen of baaren.
 Niets word dan verwrikt.
 Laat komen wat wil.

⁺*Tweemaal, van 't begin af.*

De helle mag baaren:
'k Ben veilig en stil.

2.

Daar gy niet en zyt,
Het Heil is men quyt;
Schoon veeler gedachten
Zo weinig u achten.
Zy zyn maar verblyd
Door ydelheden.
Dan zyn ze te vreden.
Maar kort is detyd,⁺
Van 't schatergelach,
En 't dertel opspringen;
Dat danssen en zingen
Verkeert ras in ach!
Ga, wereld! en hou
Uw vreugde, die rouw
Eer lange zal wezen:
Ik zal dit niet vreezen,
Want God is getrouw
In wat hy belooft:
Waar voor men na dezen
Eens eeuwig hem looft.

⁺*Tweemaal, van't begin.*

Gerustheid.

TOON: *Iets moet ik u, Laura, vragen.*

1.

't Wenschelykst, dat in dit leven
God aan eenig mensch kan geven,
Is een welgerust gemoed
Recht gevest op goede gronden.
O! dan word geen staat gevonden,
Daar men in verschrikken moet.

2.

Schynt de hel dan op te bersten:
 Schoon de duivelschaaren knersten:
 Is de wereld op de been:
 Scheen de Hemel te verdwynen:
 Mogt het alles vyand schynen:
 Ziels gerustheid gaat niet heên.

3.

In de stormen en de baaren
 Zal 't geruste harte vaaren,
 Onder 's Heeren hand en oog,
 Als eens Noach, vry van shade,
 Toen hy dreef op Gods genade,
 Tot hy uitging op het droog.

4.

O wat liefelyk verlusten!
 Dus in God te mogen rusten,
 Als het al in onrust is.
 Die zal rusten in de graven,
 En de schoone Hemelhaven.
 Die verwachting is gewis.

6.

Maar die in des Satans strikken
 Rusten, ô wat naar verschrikken
 Zal hen stooren in die rust!
 't Is, als die door donderslagen
 't Huis in blikzenvlammen zagen,
 En 'er niemand is, die blust.

't Hoogste geluk.

TOON: *Courante la Française.*

1.

't Geluk van 's Heeren bondgenoot
 Is gadeloos, en onbegryplyk groot.
 Houd, wereldzwyn! uw verkens kot.
 't Is Al, dat God wil zyn der zynen God,
 Die al zyn deugden wil besteden,
 Om hen te zyn een God van zaligheden.
 O heug'lyk lot!

2.

Van ouds is Vader, Zoon, en Geest,
 Uit dit verbond, de God der Kerk geweest.
 Zy wrochten altyd met malkaêr,
 Het zalig heil der uitverkoren schaar.
 Toen mogt men 't volk al zalig noemen,
 Dat God hun God, en zich zyn volk mogt roemen.
 En 't was ook waar.

3.

Maar nog uitnemender bevond
 De Kerke Gods haar God in 't nieuw Verbond;
 Als Jezus ter bestemder tyd
 Dat zelve met zyn bloed heeft ingewyd,
 En maakte Jood en Heiden zamen,
 Uit bondgemeenschap, met hem erfgenaamen,
 Tot 's duivels spyt.

4.

Doch 't geen nog meerder wezen zal,
 God zal als God hier na zyn Al in al.
 De ziel leeft Gode, tot zyn lof.
 Het lichaam wacht dat ook eens, schoon nu stof:
 Wyl God de God is van die beiden,
 Die namaals hen, hereenigt eens zal leiden
 In 't Hemelhof.

't Beste deel.

TOON: *Kom, kom, myn Flora.*

1.

Het goed, dat God aan zyne kind'ren geeft,
 Is vry wat meer, dan dat de wereld heeft:
 De zegen, dien zy slechts met Ezau zoekt,
 Is reeds vervloekt,
 En strekt niet verder uit,
 Dan hier de tyd besluit.

2.

Het lichaam is met beesten haar gemeen:
 Is dat verzorgt, dan is zy wel te vreên.
 't Is haar genoeg, indien zy maar geniet
 Het geen men ziet,
 Schoon enkel ydelheid,
 Waar van men spoedig scheid.

3.

Zyn goed'ren van des Heeren linkerhand.
 Men kent die niet in 't Hemelsch Vaderland.
 Nooit brengen zy de ziel vernoeging aan,
 Wyl zy vergaan;
 En wat beneden is,
 Is broos en ongewis.

4.

God schenkt zyn kind hier schatten van 't gemoed,
 En namaals nog het zalig Hemelgoed.
 Is weinig hun bescheiden deel op d' aard,
 O! hy bewaart
 Voor hen by zynen throon
 Een Hemelerf en kroon.

5.

't weinig 't geen een Vroome hier bezat,

Is beter, dan veel goddeloozen schat,
 Vermits het hen verstrekt voor kind'ren-brood.
 Doch dus genoot
 Het geen godloozen mond;
 Maar als een raaf, of hond.

6.

Gy heilig Zaad! benyd geen wereldling,
 Dat hy een brok, gelyk een hond, ontsing,
 Dat is zyn deel, en wat hy hebben zal.
 Gy hebt het Al.
 Zegt hy: Ik heb zeer veel?
 Gy 't Al, is God uw deel.

Genoeg.

TOON: *Courante d' Amarillis.*

1.

Die met hun lot te vreên, en vrolyk leven,
 Zyn zekerlyk de rykste, die men vind.
 Geen schat, noch staat kan dat genoeg geven,
 Is hebzugt nooit te vreên, hoe veel men wint:
 Wyl zy den mensch gestadig verontrustigt:
 Daar 't weinig een vernoegde ziel verlustigt.

2.

't Is redenloos, het overveel begeeren,
 Daar iemand maar zo weinig noodig heest.
 Het is genoeg, bezit men kost en kleeren:
 Wyl niemand van zyn overvloedig leest.
 Wat heeft de buik van groote voorraad schatten?
 Meer niet, dan zy kan voor een dag bevatten.

3.

Geeft God zo veel, dat gy u kont geneeren,
 En d'uwen, is voor armen ook nog wat?

Misnoegen moest niet meer u doen begeeren.
 Is 't in Gods gunst, 't is meer dan 's boozen schat.
 Wat zoud gy dan na veel zo smert'lyk poogen?
 Men koopt te dier door hartzeer, lust der oogen.

4.

Zeg! is 't wel waard, dat zorgen, en dat zwoegen,
 Waar meê men dag, en nacht zo bezig is?
 't Geen, als men 't heeft, de ziel niet kan vernoegen?
 Het hebben is, als 't krygen, ongewis.
 't Was iets; indien men wat kon mededragen:
 Maar 't blyft hier al, hoe zeer het mogt behagen:

5.

Benaarstigt u 't bezit der waare schatten,
 Die nimmer dief u nam, noch ongeval.
 O! die zyn meer, dan 't harte kan bevatten,
 En wie ze heeft, ô! die bezit het Al.
 Zy worden in den Hemel t' zaam gevonden,
 En zyn de vrucht van 's Heilands dierb're wonden.

Wilgelykheid.

TOON: *Uit mynes harten gronde.*

1.

Het past een Kind te willen
 Al 't geen zyn Vader wil.
 't Mag niets daar in bedillen;
 Maar 't zy vernoegt, en stil,
 In al wat hem behaagt,
 Niet slechts als hy ons zegent,
 Maar ook als ramp bejegent,
 En men het kruice draagt.

2.

Zyn wil is wys en heilig,

En altoos recht, en goed.
 Men rust daar in dan veilig:
 Wyl 't ons het best zyn moet.
 O! wie die wederstreeft,
 En met Gods wil wil stryden,
 Die zal ter straffe lyden,
 Dat hy zyn wil niet heeft.

3.

Is 's Heeren wil de myne,
 Dan is myn ziel verblyd.
 Myn wil is weêr de zyne,
 En die geschied altyd.
 Dan zal in 't traanendal
 Myn' wil niets tegenstreven,
 Maar zal zich overgeven
 Aan wat God willen zal.

4.

Heer! laat uw' wil toch wezen,
 Dat ik van 't steenen hert
 Zy door uw Geeft genezen.
 Wie dus begunstigt werd,
 Heeft dan zyn' wil niet meer;
 Maar met de Hemelingen
 Wil hy de zelve dingen,
 Tot 's Allerhoogsten eer.

Godsdienst.

TOON: *Courante la Bare.*

1.

Hoe lieflyk is des Heeren last!
 Hoe zoet zyn juk aan die 't gewillig dragen!
 O! daar in is hun hoogst behagen;

Vermits zyn Geest dat op hunn'schouders past.
 Hy schryft zyn wet inwendig in hun hert,
 Waar door zy dan met lust gehoorzaamt werd.
 Geen liever zaak doen zy, als hunne plichten.
 't Vermoeit dan niet,
 Wanneer 't verrichten
 Met vermaak geschied.

2.

Zou niet gewillig zyn gedaan
 't Geen God behaagt, als heilig naar zyn wetten,
 En als wy onze voeten zetten
 In 't spoor, dat Jezus zelf heeft voorgegaan?
 Dus schynt ons licht tot onzes Vaders lof:
 't Wekt and'ren op, en geeft hen stof.
 Dus moet 't geloof zich levendig betoonen,
 Door zulk gedrag,
 Dat God zal kroonen
 In dien grooten dag.

3.

O Hy! wie Gode dienstbaar is,
 Die mag alleen op waare vryheid roemen,
 En zich een vrygemaakte noemen.
 Dus is 't niet met een kind der duisternis,
 Dat beeld zich in, en roemt wel; Ik ben vry:
 Maar dient dan in de zwaarste slaverny,
 Waar van zyn loon niet dan, de dood zal wezen.
 O jammerstaat!
 Nog volgt na dezen
 Een veel grooter quaad.

4.

Gods dienstknecht zal 't genadeloon
 Van Vaders gunst eens mildelyk erlangen,
 En dat gelyk zyn kind ontfangen,
 Dat van Gods Geest bewrocht is, om zyn Zoon.

Al is gebrek in onzen besten plicht,
 Diens bloed bedekt dat voor Gods aangezicht.
 't Geen hier begint, word boven eens volkomen,
 Wanneer wy daar
 Zyn opgenomen
 By de Hemelschaar.

5.

'k Erken my, Heer! uw' schuldenaar.
 O! mogt ik my geheel u overgeven,
 Om maar in uwen dienst te leven!
 Och nam ik steeds myn plicht in alles waar!
 Ik weet, ik kom hier daag'lyks veel te kort:
 Maar dat volvaardigheid begunstigt word.
 O! geef my, Heer! doch 't willen, en het poogen.
 Gy ziet dan aan
 Met gunstig' oogen,
 't Werk van my gedaan.

Diensttyd.

TOON: *Hoe leg ik hier in deez' elende.*

Of: *De schoone, die 'k heb uitgelezen.*

1.

De jongheids tyd dient waargenomen,
 Gelyk de Schepper ons gebied,
 Eer d'oude quaaide dagen komen,
 Waar in 't eerst zelden recht geschied,
 Wat wilt gy tot die dagen wachten,
 Waar in ontbreken lust, en krachten?

2.

Zult gy de bloem der frisse jaaren
 Den duivel off'ren, laat, en vroeg,
 En slechts voor God de zemels spaaren,

Als waren Hem die goed genoeg?
 Zal die den goeden wyn genieten,
 En God maar droessem overschieten?

3.

Zult gy voor vleesch, en wereld leven,
 Wanneer gy zyt gezond en fris,
 En dan aan God u willen geven,
 Als schaars de romp meêr ov'rig is?
 Wat word 'er dan voor God gevonden?
 Een lyf vol quaal', een ziel vol zonden.

4.

Zult gy 't verstand, schier kindsch in 't ouden,
 Verstompt, en door den tyd vergaan,
 Nu met Gods wysheid bezig houden,
 Om zynen diepten te verstaan?
 Zal ook het zo verzwakt geheugen,
 Dan om die te bewaren deugen?

5.

Zal 't oog, zo lang nu blind gekeken
 Aan d'ydeldheid, Gods wond'ren zien?
 En als 't gehoor u gaat ontbreken,
 Wilt gy dat aan zyn stemme biên?
 Zal 't schuddend' hoofd, en stramme handen
 Aan Gode zyn tot offeranden?

6.

Wilt gy den zondendienst verzaaken,
 Wanneer zy zelf u eerst verlaat?
 Verloochent gy de vleesch-vermaaken,
 Wanneer u haar genot ontgaat?
 Wat meent gy? Blyft by God in waarde
 Een afgesleten last der aarde?

7.

't Geen niemand is tot aangenaamheid,
 En dat de wereld niet begeert,

Om ziels en lichaams onbequaamheid,
 Zo dat 'er elk den rug na keert:
 Zal dat dan nog verschynen mogen,
 In die gestalte, voor Gods oogen?

8.

Wel! gaat eens aan een Koning bieden,
 't Geen schurfd is, blind, verminkt of lam:
 Maar ziet, wat gunst u zou geschieden,
 En of hy 't van uw' hand wel nam.
 Zou God met recht niet meêr versmaaden,
 Die, dus gestelt, dan tot hem traaden?

9.

Zegt niet, dat God ook oude dagen
 Al mede nodigt tot de boet.
 Zult g'uw' bekeertyd daar op waagen?
 O! spaade boet is zelden goed.
 Wat weet gy, of gy oud zult sterven,
 En dan genadetyd verwerven?

10.

Zal God zo lange naar u wachten,
 En roepen, zonder dat gy hoort?
 Rechtvaardig zal hy u verachten,
 Al klopt gy aan zyn Hemelpoort.
 De dood komt menig oversnellen,
 Eer hy zich dat eens voor kan stellen.

11.

Ja! hoe de zonde haare knechten
 Te langer houd in slaverny,
 Te dieper wortels zal zy hechten.
 Te minder word men van haar vry.
 Dus zal 'er zelf geen willen wezen.
 Wie zou niet voor dat oordeel vreezen?

12.

'k Wil echter 's Hemels deur niet sluiten

Voor laat bekeerden ouderdom.
 Gods goedheid houd die ook niet buiten,
 Mits dat zy met oprechtheid kom'.
 Maar strekt ons dat tot zorgeloosheid,
 O! dan begaat men dubb'le boosheid.

Bethlehems stal.

TOON: *La Fronde*.

1.

Gaat heên, gy aardsgezinden,
 En blyft uit Bethl'hems stal.
 Daar is niet in te vinden,
 't Geen u behagen zal,
 O! vond gy daer de Wereld in,
 Dan was het naar uw' zin.
 Maar ô de Hemelkoning
 Legt hier in knechts vertooning.
 Hoe nauw gy ziet, hoe nauw gy ziet,
 De Wereld is 'er niet.

2.

Zaagt gy hem hier met kroonen,
 En Vorstelyke pracht,
 Staatzuchtigen! vertoonen,
 Hy wierd van u geacht.
 Voor al, wanneer gy staat en eer
 Verkreegt van dezen Heer.
 Maar 't geen uw' oogen zagen,
 Dat kan u niet behagen.
 Hoe nauw gy ziet, hoe nauw gy ziet,
 Het Hof en is 'er niet.

3.

Gy greept met beide uw' handen

Naar 't Kind, was dat van goud,
 ô Vrek: maar ziet geen panden,
 Die gy beleenen zoud.
 Gy ziet in krib, en stroo geen winst,
 En aan dat Kind nog 't minst.
 Gy kont in arme doeken
 Geen ryken woeker zoeken.
 Hoe nauw gy ziet, hoe nauw gy ziet,
 Uw Geldkist is 'er niet.

4.

Zaagt gy hier diamanten,
 En paarlen, prachtig mensch!
 Met strikken, krullen, kanten;
 Dat was uw hartenwensch:
 Maar een geringen windeldoek
 Versmeet gy in een hoek.
 't Moest ander tooizel wezen,
 Dat van u wiert geprezen.
 Hoe nauw gy ziet, hoe nauw gy ziet,
 Uw Pronkkas is 'er niet.

5.

O! hield men daar Zaletten,
 Met dertelheid en spel,
 En danste m' 'er baletten:
 Dan was 't; het is hier wel,
 O vleesch'lyk Mensch! Maar wat vermaakt
 Een Kind zo arm en naakt?
 Slechts in een stal gevonden,
 En zo gering bewonden?
 Hoe nauw gy ziet, hoe nauw gy ziet,
 't Zalet en is 'er niet.

6.

Vond gy 'er Bier en Wynen,
 En gaf m' 'er vry gelag,

Gy zoud daar meê verschynen;
 O Zuiper! nacht en dag.
 Maar 't Kind en is geen Herbergsgast;
 Dies was 't u tot een last.
 Gy wilt slechts kannen, glazen,
 Met tuischen, vloeken, razen.
 Hoe nauw gy ziet, hoe nauw gy ziet,
 Uw Kroeg en is 'er niet.

7.

Vond gy 'er lekk're spyzen,
 En hield men open dis:
 Gy zoud die stal dan pryzen.
 Men vond 'er u gewis,
 O Brasser! Maar op 't Levensbrood
 Wilt gy niet zyn genood.
 Gy ziet daar niet ten besten,
 Om uwen buik te mesten.
 Hoe nauw gy ziet, hoe nauw gy ziet.
 Uw keuken is 'er niet.

8.

En mogt die stal ook open,
 Tot Ontuchts schoole, staan:
 Wat zouden groote hoopen
 Geildriftig derwaards gaan?
 Maar ô de kuisheid ziet men daar
 In 't ondertrouwde paar,
 En 't Kind, wiens zuiver' oogen
 Niet onreins aanzien mogen.
 Hoe nauw gy ziet, hoe nauw gy ziet,
 Uw Kuf en is 'er niet.

9.

Weg! met uw' medestanders.
 Schoon ieder 't Kind verstiet,
 Ik wil hem zo: want anders

Was Jezus Jezus niet.
 't Was noodig, dat hy, als hy quam,
 Die armoede op zich nam.
 Dus moest hy ons verryken,
 En Zions Koning blyken.
 'k Ga naar de stal, 'k ga naar de stal:
 Myn Jezus is 'er al.

Poppenkraam.

TOON: *La Lande.*

1.

O Popgezinden!
 Die op Kersnacht 't Popje wiegt:
 Ach wat zyt gy niet verblinden,
 Die men jammerlyk bedriegt!
 W et voorzeker, onze Heer
 Is geen teder kindje meer,
 Maar volwassen in den Hemel.
 Zulk een beeld geeft leugenleer.

2.

Gy gaat hem maalen
 Op Mariâs arm, of schoot,
 Als een wicht, met meerder praalen
 Dan eer Konings kind genoot.
 Vond men hem dus in de stal?
 Dit gelykt hem niet met al,
 En zo min zyn arme Moeder,
 Die men dus niet eeren zal.

3.

Zou 't wel betaamen
 Aan een nederige Maagd,
 't Geen zich zedigheit zou schaamen,

Die geen yd'le ciersels draagt?
 Kroon en mantel styf van goud:
 Als haar hand een schepter houd:
 Met een naakt' ontdekten boezem,
 Dien een dertel oog beschouwt.

4.

Dus doet gy blyken,
 Dat gy Jezus niet begeert,
 In zyn' armoê; maar den ryken,
 Als een werelds Vorst, slechts eert.
 Maar wie Jezus dus versinaad
 In zyn' nederigen staat,
 Heeft geen deel aan hem in hoogheid,
 Die 't nu al te boven gaat.

Kruisgezicht.

TOON: *Iets moet ik u, Laura, vragen.*

1.

Lieve Heiland! als ik heden,
 't Geen gy hebt voor my geleden,
 Aan myn zielenoog vertoon:
 O wat hebt gy al gedragen!
 Banden, spotten, speekzel, slagen,
 Geesselriemen, doornenkroon.

2.

Ga ik met U ook de trappen
 Van den Schedelberg opstappen;
 Zwaarder smert word daar beschouwt.
 'k Zie de beulen U met spykers,
 In een drom van booze kykers,
 Nag'len aan 't vervloekte hout.

3.

'k Zie U daar vol pynen hangen,
 In de bangste zieleprangen.
 'k Hoor U kermen: ô my dorst!
 Ja! nog in die duisternissen,
 Moet gy 's Vaders troostlicht missen,
 En daar sterft gy, Levensvorst!

4.

Ga ik verder dan bevroeden,
 Wat uw' wonden zo deê bloeden:
 Ach! 't is myner zonden-schuld.
 Gy, ô Borge! gaaft voldoening
 Aan den Rechter, tot verzoening.
 Dus is 't recht der wet vervult.

5.

Kon ik nu met traanenplassen,
 't Bloed van uwe wonden wassen.
 Was 't geloof myn oog, en hand,
 Om aldus U aan te kleven!
 Uit uw' dood was dan myn leven,
 En myn eer uit uwe schand.

Kruislust.

TOON: *O Kersnacht. Of, Wallis.*

1.

Hier kniel ik, lieve Heiland! neder.
 'k Omhelze uw kruis, en ryz' niet weder
 Van voor uw' voeten, eer gy my
 Besproeit hebt met die dierb're stroomen,
 Die uit uw' spykerwonden komen,
 En springen uit uw' open zy'.

2.

Ik blyf hier niet in twyfel steken,
 Of ik om 's Moeders melk moet smeken,
 Of om de bloedbron van haar' Zoon.
 Dit doen die geen van beide kenden.
 Ik wil my tot uw' wonden wenden;
 Of 't was uw' kruisbloed tot een hoon.

3.

De wereld mag u dus niet eeren:
 Ik wil niet anders U begeeren.
 Uw kruis is my tot roem, en kroon,
 Een levensboom, en Hemelladder.
 Gy plette daar den helschen adder,
 En vestte daar uw' eeretroon.

4.

Ik offer 't vloekhout geen' gebeden,
 Maar U, die hebt daar aan geleden.
 U komt de dank, en eer' alleen.
 Uw hartebloed, daar uitgegoten;
 Is zoenprys voor uw' gunstgenooten.
 Ik neem myn toevlucht ook daar heên.

5.

Ik wensch steeds by uw' kruis te blyven.
 O wil my doch niet van U dryven!
 't Is waar, gy hangt aan 't kruis niet meer;
 'k Moet echter U my dus vertoonen.
 Zo doen ook die nu boven woonen,
 En galmen 't loflied tot uw' eer.

6.

Wanneer ik 't kruis U na moet dragen,
 Laat uwe kracht my onderschraagen:
 Ik zal, ontheft van zonden-laft,
 Gewillig in uw' spoor dan treden,

Gelyk betaamt aan uwe leden,
Hoe zeer de helhond grynst en bast.

Kruisroem.

TOON: *Gy lodderlyke Sylvia.*

1.

Als ik uw' bloedig kruis beschouw,
Met opgetogen' zinnen,
O Heiland! zie ik, hoe getrouw
Gy woud uw' Bruid beminnen.
Wat kost U dier dat liefdevier,
't Geen alles kon verwinnen!

2.

O! laat het ongelovig rot
U een vervloeking noemen:
Hoe zeer dat met uw' kruice spot,
'k Wil daar alleen in roemen.
Wie dat versmaad, verwerpt, en haat,
Wil ik met haat verdoemen.

3.

O Sarons Roos! wat vloeit gy rood,
Door doornen, spykers, speere!
O! wat een Balsembron ontsproot,
Uit 't bloed van U, myn Heere!
Och dat op my een drop ook zy!
Dit is, 't geen ik begeere.

4.

Uw bloed ter aarden uitgestort,
Is kost'lyk in Gods oogen,
Die dus met ons bevredigt word.
Geen aanklagt kan vermogen.
Die zegepraal heeft altemaal
De helmagt uitgetogen.

5.

Gy hebt den vloek aan 't kruis gehecht.
 Gy droegt op 't hout de zonden,
 Op U, als Borge, t'zaâm gelegd.
 Dus heelt gy door uw' wonden.
 't Wierd dus vervult, en vloek, noch schuld',
 Tot last der Kerk gevonden.

6.

Hier blykt de hoogste liefdetop.
 Wat weêrgâ kan men vinden?
 Gy offert U voor Zondaars op,
 Nog vyanden, geen vrinden.
 Gy wascht hun vuil, en komt hun buil
 Door eigen' striem verbinden.

7.

Zo gy uw' kruis ook op my laad',
 Ik stap in uwe schreden.
 Ik volg U, waar gy heenen gaat,
 Langs Golgotha naar Eden;
 Gy gingt ons voor, op 't Hemelspoor,
 En wacht daar uwe leden.

Zoenwonder.

TOON: *O Kersnacht!*

1.

Wanneer ik myn' gedachten wende
 Tot overpeinzing der elende,
 En grootheid van 't verloffingwerk:
 Dat kan myn ziel geheel verrukken.
 Ik ben niet magtig uit te drukken,
 Wat wond'ren ik daar in bemerk.

2.

Geen menschvernunft, noch Engelschaaren,
Kon zulk een middel openbaaren.

God zelve vond, en voerde 't uit.
Het was de lust der Hemelingen,
Eens in te zien in deze dingen,
Waar uit hun glorilied nu spruit.

3.

Wat zou men voor het zieleleven,
Tot een rantzoenprys kunnen geven?
Geen wereld zelf, met al haar schat:
Geen eigen bloed geld tot voldoening.
God eischt wat grooters tot verzoening,
Dan wat de hemel zelf bevat.

4.

Zyn eigen Zoon moest nederdalen,
Met dekking van zyn gloristraalen,
En worden mensch, en 's Vaders knecht,
Om door gehoorzaamheid, en lyden,
Van 's Rechters wraak ons te bevryden:
En dit voldeed de wet haar recht.

5.

Zyn kruisbloed was van zulk een waarde,
Dat ze aller straffen evenaarde.
Zyn Godheid maakte die zo groot.
Dus kon hy zyn Gemeente koopen,
En maakte 't hemelpad haar open,
Door heilig leven, en zyn dood.

6.

Hier ziet men 's Vaders liefde blyken,
En die des Zoons ook van gelyken:
Wyl d'eene riep, en d'andre quam.
De Vader heeft dien Zoon geschonken.

De Zoon zyn wraakkroes uitgedronken,
En wierd een lydzaam Offerlam.

7.

Zy, die nu voor den troon verkeerren,
En God, en 't Lam, gestadig eeren,
Die zingen hunner beiden lof,
Daar ook de Geest is ingesloten:
Wyl zy hun heil daar van genoten,
En vinden eeuwig roemens stof.

Losprys.

TOON: *La Muscovite.*

1.

Gy vleeschelykgezinden,
Wat mag u zo verblinden,
Dat gy voor dikken slyk
Verkoopt het Hemelryk:
Als Esau voor dat roode,
Zyn eerstgeboorterecht?
Hebt gy dat zo van noode?
Uw' keur is al te slecht.

2.

Maar neemt eens, al de schatten,
Die 't aardryk kan bevatten,
Bezat gy, als een Heer;
En had gy dan niet meer,
Wat zoud gy God doch geven
Tot losgeld, dat voldoet,
Voor 't kost'lyk zieleleven?
Niet baat dan al dat goed.

3.

Wat jaagt gy na die dingen?
De doodpyl zal doordringen

Den diksten gouden schild,
 En 't word vergeefs gespilt,
 Al bood gy gantsche hoopen
 Van opgestapelt geld,
 Om 't sterven af te koopen;
 Dat word vergeefs getelt.

4.

Nog min nam God voldoening,
 Al gaaft gy tot verzoening
 Al, wat gy geven kont:
 O! dat betaalt geen' zond.
 Tienduizend olybeeken,
 Ja! 't eerstgeboren Kind,
 Zal 't aan waardy ontbreken,
 Voor die God schuldig vind.

5.

O! zoekt u te verryken
 Met schatten, die nooit wyken:
 En staat naar 't Hemelgoed.
 Een drop van Jezus zbloed,
 En d' allerminste gave,
 Die 's Heillands Geest ons geeft,
 Is meer, dan al de have,
 Die gantsch de wereld heeft.

Liefdewonder.

TOON: *Sarabande*.

1.

O! Zoon van God, die uwe gloristraalen
 Verbergde, toen gy uit uw' Vaders schoot,
 In knechts gestalt', om ons woud' nederdalen,
 Tot't ondergaan van een vervloekte dood:

Uw' striem en wonden
 Om onze zonden,
 Heeft ons verbonden.
 O wat is dat groot!

2.

O ja! zo groot, dat zelf uw' Engelschaaren,
 Die altoos staan voor uwen Eeretroon,
 In dat geheim te zien begeerig waren:
 En minder dan die dienaars, werd de Zoon,
 Toen leed die Koning
 Een doornenkrooning,
 En spotvertooning,
 Vol van pyn en hoon.

3.

O! ziet hem in Gethsemané eens zweeten:
 En wendt' eens uw gezicht naar Golgotha.
 Is hy een man, of wel een worm te heeten?
 Zyn lyden heeft in smert geen wedergâ.
 Gy ziet het Leven
 Den geest daar geven.
 Ziel! sta daar neven,
 Denk dit altyd na.

4.

Geen grooter liefde is immer te verzinnen,
 Dan Jezus dus aan ons bewezen heeft:
 Vermits hy zo zyn' vyand wou beminnen,
 Dat hy zelf voor zyn haters 't leven geeft;
 En door zyn sterven
 Ons wou verwerven,
 Dat wy ook erven
 't Leven, dat hy leeft.

Liefde.

TOON: *Petit Royaal*.

1.

Olieve Jezus! mogt myn ziel
 Ook heuglyk ondervinden
 't Zoet van uw' beminden
 Door een kus! Ik kniel
 Voor uw' kruis ook neder,
 Daar uw' liefde blaakt
 Zo weêrgâloos teder,
 En op 't hoogft volmaakt,
 Dat gy den dood daar smaakt

2.

Ik zie, hoe dat uw stroomend bloed
 Getuigt van uwe liefde,
 Die uw hart doorgriefde.
 Bloed-en watervloed
 Uit uwe zydewonde
 Wyzen dat ook aan.
 Doods geweld en konde
 Die niet doen vergaan,
 Hoe dier zy u mogt staan.

3.

Gy breid aan 't kruis uw' armen uit,
 En handen, die zo bloozen,
 Als vol Hemelroozen,
 Op dat gy uw' Bruid,
 Aan uw' borst zoud drukken.
 'k Zie ook in uw' dood
 't Hooft zich mywaards bukken,
 Of 't een kus aanbod.
 Wat is die liefde groot!

4.

O! laat doch uwe liefde weêr
 Volständig my zo dringen,
 Dat ik alle dingen
 Om uw' liefde en eer,
 Haat, die gy zult haaten!
 Maar u nimmermeer
 Trouwloos mag verlaten.
 Dit 's 't geen ik begeer.
 O werk dat in my, Heer!

't Zondepak.

TOON: *Corante Monsieur.*
Of O droevig ongeval!

1.

Lam Gods, en Middelaar!
 Hier kom ik nu zo zwaar
 Door 't zondenpak vermoeit, en hard gedrukt:
 Terwyl myn ziel ter aarden nederbukt.
 By u alleen zoek ik myn rust.
 Ik ben my van myn algebrek bewust.
 Verstoot toch niet die u zo ned'rig smeekt,
 En zoekt in u, 't geen in zich zelf ontbreekt.

2.

Gy, Heiland! quaamt voorheên
 Om zondaars hier beneên.
 Had ik geen schuld, 'k behoefde niet uw bloed,
 Waar door gy voor de zondaars hebt geboet.
 Ik had uw' striemen niet van doen,
 Verstrekten die niet tot een zondenzoen.
 Hoe grooter, en hoe meer de misdaad is,
 Te meerder roem verkrygt vergiffenis,

3.

Komt al tot my, zegt gy:
 'k Tel onder alle my.
 Nog heden word uw' stem van my gehoord.
 Hier ben ik, Heer! ik nader' op uw' woord.
 't Is waar, ik ben verstooting waard,
 En dat my niets dan enkel goedheid spaart:
 Maar 'k laat niet los, en kleef uw' voeten aan.
 Ik wil, ik mag tot niemand anders gaan.

4.

Ik kruip al bevend', Heer!
 Maar quam 'er nimmermeer,
 Betoont gy in myn' zwakheid niet uw' kracht.
 't Is op uw' hulp, dat myne ziele wacht.
 O! reik my toe uw' lieve hand,
 En schenk uw' Geest aan my, tot onderpand
 Van uwe gunst. Dan is myn hart verheugt:
 En 'k zing uw' lof eens in de hemelvreugd'.

Schuld opleggen.

TOON: *Lofzang van Maria.*
 Of *Van Simeon.*

1.

By menschen is gemeen,
 De schuld van 't geen zy deên
 Aan and'ren op te tichten.
 't Geen Vader Adam deê,
 Doen zyne kind'ren meê,
 Wanneer zy quaad verrichten.

2.

Men schuift op 's naasten bult
 Den last van eigen schuld,

Dien onze rug moest dragen:
 En gaarne gingen wy,
 Van dat verdient is, vry,
 Al krygen and're slagen.

3.

Men neemt in euveldaad
 De leugen wel te baat,
 Tot valsche zelfverschooning.
 Verdorven eigenmin,
 Geeft zulke ranken in,
 Met hartsbedrogs vertooning.

4.

Maar weet, Gods oog ontvlied
 Hy, wiens de schuld is, niet,
 In hart, of woord, of daaden.
 Hy heeft 'er kennis van,
 En zegt: Gy zyt de man.
 Vergeefs zyn vygebladen.

5.

Doch gy, die uwe schuld
 Op Jezus leggen zult;
 Dat zal God welbehagen.
 Hy spreekt u voor zyn troon
 Dan vry: wyl hy zyn' Zoon
 Deed' onze schuldstraf dragen.

Bede.

TOON: *'t Vermaak van u te zien, enz.*

1.

Hier kniel ik, groote God! voor myn' geduchten Rechter,
 Ik schuldige: maar echter

't Is uw' genadetroon,
 Waar heên ik toevlucht neem door 't kruisbloed van uw' Zoon.

2.

Quam ik hier in my zelfs, gy zoud my straks verdoemen:
 En 'k zou nog moeten roemen,
 Wat uw' gerechtigheid
 Dus uitsprak. Ik heb niets, 't geen zelf myn zaak bepleit.

3.

't Is waar; ik heb een last van onbetaalb're schulden,
 Onwaardig meer te dulden
 Van uw doorzuiver oog.
 'k Verdiende lang uw' wraak: myn zonde is Hemelhoog.

4.

Maar schoon ik zelf verstom; ô meer dan duizend monden
 Tot voorspraak, zyn de wonden
 Van uwen Lieweling,
 Die aan het bloedig hout, als Borge, voor ons hing.

5.

O groote Heiland! gun my deel aan uw' voldoening.
 Zeg ook: Ik vond verzoening
 Voor hem: dies laat hem vry,
 O Vader! gy voldeed uw' strenge wraak aan my.

6.

Ei! wil my, Heer! dan uw' genadeschepter reiken,
 Vergiffenis ten teiken,
 En schenk my uwen Geest:
 Dan zult gy weêr van my gelieft zyn, en gevreest.

7.

Al quam 't geweten dan, en alle duivelschaaren,

My, met de wet, bezwaaren,
 Op dat God my verdoem':
 Hy zal myn Vryspraak zyn, zyn' enk'le gunst ten roem.

8.

Maar als ik al van U vergeving heb gekregen,
 Geef, dat ik myne wegen
 Nauwkeurig rein bewaar;
 Op dat my niet met recht wat ergers wedervaar'.

Zegelied.

TOON: *Hoe schoon licht ons die Morgenster.*

1.

Myn ziel! u past een zegelied,
 Nu gy uw Heillands zege ziet,
 Na zyn zo bloedig stryden.
 Hy heeft de Slang den kop verplet.
 Zyn bloed doorstreek den vloek der wet,
 Door dien aan 't kruis te lyden.
 Nu praalt,
 Nu straalt
 Steeds zyn luister.
 In zyn kluister
 Zyn geslagen
 Volgers van zyn zegewagen.

2.

Of schoon de Slang zyn verssens had
 Vermorzelt, als hy haar vertrad:
 Meer kon zy hem niet schaaden.
 Doch toen ontwong die groote Held,
 Den Duivel al des doods geweld,
 En t'zaamverknochte quaaden.

Wat stof
 Tot lof!
 Laat ons galmen
 Zegepsalmen
 Dezen Koning,
 Tot een vreugd - en dankbetooning.

3.

Het Lam, dat overwonnen heeft,
 En na zyn slachting eeuwig leeft,
 Zy altoos roem en glori.
 De sleutels van de dood en hel
 Heeft hy nu onder zyn bevel,
 Tot vrucht van zyn victori.
 Nu buigt,
 Nu juicht
 't Heir daar boven,
 Die hem loven
 Voor hunn' kroonen.
 't Past ons ook, die hier nog wonen.

Jezus Verheerlykt.

TOON: *Verheug u nu, ô Engeland!*
 Of *Psalm 24*.

1.

O Eng'len Roem, en Heid'nen Wensch!
 Men zag U, als vernedert Mensch
 Uit 's Vaders schoot en troon neêr dalen:
 Gy quaaamt zyn' raad en wil dus na,
 Van Bethlehem tot Golgotha,
 Om onze schulden te betalen.

2.

Hoe was 't, als die tot Voorboô quam,
 Eens van U zeide: Ziet Gods Lam,
 't Geen weg zal nemen 's werelds zonden?
 Hoe heeft Pilatus U vertoont,
 Met, Ziet den Mensch! Gy waart bekroont
 Met doornen, en vol geesselwonden.

3.

Uw' Vader heeft U ingeleid'
 In 't vol bezit der heerlykheid.
 Nu schynt gy met uw' gloristraalen
 Meer, dan de zon in al haar kracht:
 Dies is 't steeds dag, en nimmer nacht,
 Door zulk een glans, in Salems zaalen.

4.

Gy zit nu op uw' eeretroon,
 En blykt ontwyfelbaar Gods Zoon.
 Wat oog kan op dien luister staaren?
 Daar 't Eng'lenheir zich voor bevlerkt,
 Wanneer het op uw' glori merkt,
 En lofzingt met de zielenschaaren.

5.

Nu hebt gy uw' bedongen eer'.
 Gy zyt gemaakt tot Vorst, en Heer,
 En alle knie moet voor U buigen.
 Men valt ook boven U te voet,
 En gaat den dank daar aan uw' bloed,
 Voor kroonen, die men kreeg, betuigen.

6.

Heer! geef myn' ziel doch ook een oog,
 't Geen ik steeds ophef naar om hoog,
 Al is dat hier maar door geloven,
 En als in duister spiegellicht.
 't Onmidd'lyk onbewolkt gezicht

Geniet ik dan ook eens hier boven.

7.

Gy hebt voor zulk een' eerestaat
 Het kruis verdragen, schand' versmaad,
 En gingt dien weg door tot verhooging.
 Dus stapte gy uw' leden voor,
 En wydde door uw' bloed hen 't spoor,
 Met weêrgâllooze liefdbetooging.

Heerlyk licht.

TOON: *Bell' Iris*.

1.

O geduchte Hemelheer!
 Voor wiens zetel d' Engelschaaren
 Zich bevlerken. Wie kan staaren
 Op uw' luister? 't Is uw' eer,
 Dat voor uwe gloriglanssen,
 't Helderst zonnelicht verdwynt.
 Zon! die boven wolkentranssen,
 't Waare Salem steeds beschynt.

2.

O! hoe zou myn duister oog
 Zich het inzien onderwinden!
 Uw' geflikker zou 't verblinden.
 Strafbaar was dat dwaas gepoog.
 Gy, ô Licht-en Eerekoning!
 Hebt een ontoeganglyk licht
 Tot een kleed, en tot uw' wooning,
 Onbereikbaar voor 't gezicht.

3.

'k Wil niet met vermetelheid
 In het ongeziene treden,

Door een ingebeeelde reden:
 My verslond uw' majesteit.
 Liever zal ik 't oog uitsteken,
 Dat weêrstreeft aan uwen mond:
 Want gy zoud die stoutheid wreken:
 Als Beth Semes ondervond.

4.

't Euangelispiegel toont,
 Als by weêrschyn, ons uw' luister;
 Maar slechts stuksgewys, en duister:
 Boven, daar men by U woont
 In een onbewolkte klaarheid,
 Daar men U onmidd'lyk ziet.
 En 't verstand der Hemelwaarheid
 Van uw' eigen licht geniet.

5.

'k Wensch maar, dat ik aanzien mag
 Uwe glansryke achterdeelen.
 Wil voor my doch niet verheelen,
 't Geen uw' dienstknecht Mozes zag.
 'k Wil my niet by hem gelyken:
 Maar gy, Heilzon! straalt nu meer
 Met doorluchte gloriblyken,
 Als in schaduwyd wel eer.

De heilbron.

TOON: *Belles fleurs, charmant ombrage.*

1.

Bron van heil, en licht, en leven!
 Tot uw' volheid moet ik gaan.
 Neem ook my goedgunstig aan.
 Wil my toegang tot U geven.

Wierd ik van U afgedreven,
Gy zoud' my niet openstaan.

2.

Immers roept gy zulke schaaren:
En gy noodigt tot uw' licht
Zelf het duisterste gezicht,
En die geest'lyk dooden waaren.
Laat ook my uw' gunst ervaren.
'k Ben U voor dat al verplicht.

3.

Maar, ô! zal ik tot U komen,
Open dan myn' oogen, Heer!
Of ik zag U nimmermeer.
Trek my zelve tot uw' stroomen,
Schoon ik nad'ren zal met schroomen.
Geef my dorst, dat ik begeer.

4.

O! wat zal ik dan met vreugde
Water scheppén uit uw' vloed,
Heilbron! dat een dor gemoed
Op het liefelykst verheugde,
En naar arends wyz' verjeugde.
O wat zyn die teugen zoet!

5.

Boven zult gy my dan leiden
Aan den kristallynen stroom,
By den vrucht'b'ren Levensboom,
Daar men nimmer van zal scheiden:
't Geen uw' Vrienden nu verbeiden:
En uw' Bruid zucht, Heere, koom!

Levensbron.

TOON: *Wat deerelyker klagen.*

1.

O Bron der levensstroomen!
 Zie hier al hygend' koomen,
 Een gantsch aêmechtig hert,
 Dat door een bangen dorst tot U gedreven werd.

2.

Al wien gy begenadigt,
 Die word van U verzadigt,
 Ja duizendmaal zo veel
 Verkregen, quamen zy, een gunstig bekerdeel.

3.

Maar schoon nu alle mogen
 Dien Heilput voor hunn' oogen
 Geopent zien; dat nat
 Vereischt, tot scheppen, ook een ledig watervat.

4.

Maar gy, ô Bron van 't Leven!
 Moet dorst, en schepvat geven.
 Betoon die gunst aan my;
 Op dat ik, dus gedrenkt, aan U weêr dankbaar zy.

5.

Wilt gy my dus besproeyen,
 Ik zal als Saron bloeyen,
 Gelyk des Heeren hof.
 Dan droeg ik, naar myn wensch, ook vruchten tot uw' lof.

6.

O! zulke zoete teugen
 Zyn recht tot zielverheugen.

O! die verfrissen 't hart.
Een druppel geeft my troost in d'allerbangste smart.

Heilbanket.

TOON: *Amarylli mia bella.*

1.

Hemelzoete Heilbanketten!
Die Jezus aan zyn dierb're gunstelingen
Zo lieffelyk op gaat zetten:
Waar over zy zyn' roem blymoedig zingen.
O weêrgâllooze dingen!
Wie zou niet haken
De vrucht van 't Hemel-Eden
Hier beneden, hier beneden, hier beneden
Al te smaaken?

2.

Zalig! die de kruimtjes lezen,
Schoon zy die maar als hondekens genoten.
't Is meer, een kind te wezen,
Dat word nooit uit zyn Vaders huis gestooten,
Noch 't brood voor hem gesloten.
Hy schenkt den beker
Hen vol, tot zielverheugen.
Zulke teugen, zulke teugen, zulke teugen
Troosten zeker.

3.

Houd dan uwe brasseryën,
Gy Belzazar, met al uw' zwelgers schaaren.
O! Jezus lekkernyen
Genieten, die zyn disgenooten waren.
Hy wil niet spaaren
Zyn brood voor vrinden:

Die hen dus begenadigt
 En verzadigt, en verzadigt, en verzadigt
 Zullen vinden.

4.

Mogt men hier dit altyd smaaken,
 Den Hemel zou men dan zo niet begeeren,
 Maar hutten willen maken,
 Om hier als op een Thabor te verkeerren.
 Doch dit onthaal des Heeren
 Is hier verscheiden,
 En voorsmaak van wat boven
 Die geloven, die geloven, die geloven
 Haast verbeiden.

Toeven.

TOON: *Gelukkig, dien de Zoon.*

1.

O! minnelyk onthaal
 Aan Jezus avondmaal,
 Daar hy den beker schenkt,
 En zyne gasten drenkt
 Met zynen Hemelwyn,
 Tot vreugd' en medicyn!
 Wie zou doch niet verlangen,
 Om op een dorstig hart ook zulk een teug t' ontfangen?

2.

Dan word het treurig hart
 Vervrolykt in zyn smart,
 Zo dat de tonge juicht,
 En haare vreugd betuigt.
 Laat aardelingen kost

Hun koren zyn, en most:
 De waare zielbanketten
 Zyn maar, die Jezus aan zyn vrienden voor gaat zetten.

3.

Dan word de ziel gevoed,
 En vol van 's Heeren goed,
 Ook tot een hoogen trap
 Van heil'ge dronkenschap,
 En smeer en vettigheid,
 Als hy ze binnen leid.
 Maar boven zal na dezen
 het vol genieten van de Hemelbruiloft wezen.

4.

Hier is de voorsmaak maar:
 Verzadiging is daar
 In 't waare Vaderland:
 Maar 't zeker onderpand
 Verkrygt aan zynen dis,
 Wie daar gerechtigd is,
 Zyn kruisdood te gedenken,
 En wien hy door zyn Geest het Bruiloftskleed zal schenken.

Zielonthaal.

TOON: *De Mey, die komt ons by' zeer bly.*

1.

Hoe dwaas is die zyn geld' Uittelt,
 En arbeid om dat niet verzaden kan?
 Alleen 't Oneindig Goed' Voldoet
 De Ziel, als God onthaalt met Hemelman,
 En als haar Jezus drenkt

Met troostwyn, dien hy schenkt,
 Aan wien hy in zyn wynhuis leid.
 Des werelds vol op
 Gelykt na geen drop,
 Hoe wellust zich vleit.

2.

O vrek! behoud uw' dis' Met vis
 En vleesch, en al, wat lekker is, vervult:
 Uw' vasttyd is na by' dat gy
 Geen drop, noch kruim ooit meer erlangen zult.
 Al kermt gy nog zo zeer.
 Uw' brasdag komt nooit weêr.
 Hy, die uw' kruimtjes niet verwierf,
 At kinderen brood,
 In Abrahams schoot,
 Zo ras als hy stierf.

3.

Ei, geef my dat ook, Heer!' 'ik Begeer
 Niet meer. Schoon gy my dan aan Mara bracht,
 Een droppel slechts verzoet' Dat roet.
 Door dezen wyn word geen verdriet gedacht.
 Dan word de tonge los,
 Door zulk een druiventros,
 Die nu alreeds de voorsmaak geeft
 Van 't volle genot,
 By Jezus, en God.
 O zalig! die 't heeft.

Liefdegrond.

TOON: *Hoe werkje dus, Leeuwerk?*

1.

Onkennis baart onmin,
 Is 't spreekwoord, en met waarheid.

Wie heeft in zaaken zin,
 Wier goedheid niet in klaarheid
 Ontdekt is aan 't geweten?
 't Verstand bericht daar van,
 Zal iets bemin'lyk heten:
 De wil omhelst het dan.

2.

Is 't wonder, dat men ziet
 Het goede niet begeeren?
 De menschen kennen 't niet,
 Wyl zy 't gezicht ontbeeren.
 De duivel kan verblinden
 Hun hart, en ook hun oog,
 Dat zy 'er niets in vinden,
 't Geen hen tot liefd' bewoog.

3.

Maar zo men God recht kent,
 En Jezus, ziel, en zinnen
 Zyn werkzaam daar omtrent,
 Door vuurig te beminnen.
 Niets kan die vlammen doven,
 Ontfonkt van 's Heeren Geest.
 Het kennen in 't geloven
 Is grond daar van geweest.

4.

In 't zalig hemellicht
 Zal 't kennen zyn volkomen,
 En ook de liefdeplicht
 Volmaakt zyn waargenomen.
 Heer! geef, dat ik alreede
 't Hier beide zo begin,
 Dat ik U boven mede
 Volmaakt ken, en bemin.

Liefdelied.

TOON: *Wat tong zal spreken uit.*

1.

Immanuel, Gods Zoon,
 Myn Broeder, Roem, en Kroon:
 Gy zyt 't, in wien zich myne ziel verblyd',
 Wyl gy alleen ons Al in allen zyt.
 'k Wil buiten U niets meer:
 Want gy alleen voldoet myn zielsbegeer.
 Weg Wereld! met uw' beuzelingen.
 Wat men in u ziet,
 Is quelling en verdriet.

2.

O Jezus! Hartenlust,
 Wien myne ziele kust:
 'k Omarm U, en ik houd' U lieflyk vast:
 Gy schraagt my, en ontheft van zondenlast,
 Tot bly gejuich van 't hart.
 Gy balzemt ook de bangste zielesmart.
 Men zuigt de borsten der vertroosting,
 Als gy vrede spreekt,
 En blydschap 't hart ontsteekt.

3.

'k Wil U, en anders geen.
 Gy hebt myn liefde alleen.
 O! dit betaamt aan uw' geliefde Bruid,
 Dat zy haar hart voor and're boelen sluit.
 Hy, die U niet bemint,
 Moet zyn vervloekt. Maar zalig! die bevind
 Uw' liefdevuur in zynen boezem gloeyen.
 O! niets is' er dan,
 't Geen dat uitblussen kan.

Jezus heere.

TOON: *Als een uitgestorten Balzem.*

1.

'K zeg den dienst van and're Heeren
 Eeuwig op, van nu voortaan:
 'k Wil 'er niet meer onder staan,
 Dat zy over my regeeren.
 Zoude ik hen nog dienen? Neen,
 Jezus is myn Heer alleen.

2.

Satan! met uw' strik en banden,
 Die uw' looden juk verguld,
 Denk niet, dat gy heerschen zult.
 Ik onttrek u hart, en handen.
 Zoude ik u nog dienen? Neen.
 Jezus is myn Heer alleen.

3.

Wereld! die weet op te pronken
 't Ydel van uw' dienstbaarheid,
 Die zo menig hebt verleid,
 Die uit uwen beker dronken:
 Zoude ik u nog dienen? Neen.
 Jezus is myn Heer alleen.

4.

Vleesch! gy gaat uw' slaaven dryven
 Tot den dienst der zondenwet:
 Maar daar ben ik van gered.
 Zoud' ik dan uw' knecht nog blyven?
 Zoude ik u nog dienen? Neen.
 Jezus is myn Heer alleen.

5.

'k Wil in Jezus dienst maar leven:
 Want zyn lieflyk juk is ligt.
 Ik volbreng dan mynen plicht,
 Wilt gy, Heer! uw' Geest my geven.
 Zoude ik and'ren dienen? Neen.
 Jezus is myn Heer alleen.

6.

'k Wil myn kniën voor hem buigen;
 't Geen de Vader elk gebied,
 En ook overal geschied.
 'k Wil hem mynen Heer betuigen!
 Heb ik nevens Hem iets? Neen.
 Jezus is myn Heer alleen.

Gelykvormigheid.

TOON: *Brande Musquettair*. Of, *Onze Vader*.

1.

Gy, die de naam van Christus noemt,
 En ook op zyn gemeenschap roemt,
 Maar wandelt niet, gelyk als Hy:
 't Is leugen en bedriegery.
 Want tusschen licht en duister is
 In 't minste geen gelykenis.

2.

In 't droombeeld zag eens Babels Vorst
 Een gouden hoofd, een zilv're borst;
 Maar onder was 't zich niet gelyk:
 't Bestond uit yzer slechts, en slyk.
 Dus moest het maar een monster zyn,
 Al praalde 't met een menschen schyn.

3.

Is Christus ook aldus? O neen!
 Dat Hoofd, die Leden, zyn uit een:
 Dies vind men zyn gestaltenis
 In al, wie van zyn leden is:
 Wyl hy 'er door zyn' Geest in leeft,
 En zyn gelykenis aan geeft.

4.

't Zoude oneer zyn voor zulk een Hoofd,
 Zyn luister wierd 'er door verdooft,
 Indien met waarheid wierd gezegt:
 Dit lid is aan dat Hoofd gehecht,
 't Geen zo verdraait is, en bevekt,
 En enkel tot ontçiering strekt.

5.

Die Wynstok kent voor Ranken niet,
 Die men voor Hem niet vruchtbaar ziet.
 Zy mogen 't zyn in schyn en waan,
 Die beiden zullen ras vergaan.
 De tyd genaakt, dat hy die al
 Eens tot het vuur afkappen zal.

6.

O! gy, die Jezus leden zyt,
 Verbeeld dit Hoofd doch t'aller tyd.
 't Is waar, men doet dat niet volmaakt,
 Voor dat men boven is geraakt.
 Maar is 'er wenschen, en gepoog,
 't Gebrek verschoont Gods gunstig oog.

Eerestaat.

TOON: *Wanneer de zon het morgenrood.*

1.

Het is een groote gloritop,
 Gods knecht te mogen wezen.
 Daar roemen d' Engelbenden op.
 Vorst David heeft voor dezen
 Dat meer geacht, dan thron en kroon,
 Dat hy Gods knecht, zyn dienstmaagds zoon,
 Met waarheid zich mogt noemen.
 Geen Opperheerschappy geeft stof
 Tot zulk een Hoogheids eere lof,
 Als dit geeft om te roemen.

2.

Maar nog al vry wat hooger gaat,
 Gods Vriend te zyn geheten,
 Die in zyn gunst en liefde staat,
 En Gods geheim mag weten.
 Dus wierd eens Abraham vereert.
 God heeft met Mozes dus verkeert.
 Zo men wat groots moet achten,
 Dat iemand is een Konings Vriend:
 Veel meer is God. O! dit verdient,
 Dat alle daar na trachten.

3.

Maar nog al meerder is 't gewis,
 't Geen Eng'len doet verwond'ren,
 Dat iemand Jezus Broeder is.
 Wie kan het al byzond'ren,
 Wat daar in opgesloten legt,
 Dat Jezus ons zyn' Broeders zegt,
 't Welk hy aan Serafynen

Ten geenen tyden ooit bewees:
 Wyl hy geen Engel wierd, maar Vlees,
 En quam dus tot de zynen?

4.

Maar Jezus Broeders zyn ook t'zaâm
 De Kind'ren van zyn' Vader.
 Zy noemen hem met dezen naam,
 En erven allegader
 De goed'ren van genaad', en eer'.
 Die 't Al bezit, ontbreekt niets meer.
 Wat kan dit evenaaren?
 Geen Heer, geen Vrind, geen Broeder leeft,
 Die Knechten, Vrienden, Broeders geeft,
 Dat zy ook Kind'ren waren.

Vryheid.

TOON: *Psalm 42.*

1.

'T ongebonden werelts leven.
 Is de grootste dienstbaarheid:
 Wyl een zulke word gedreven,
 Waar hem zyn begeerte leid.
 Dwaas! wat zegt gy, Ik ben vry,
 In de zwaarste slaverny?
 Duivel, wereld, vleesch, en zonden
 Houden u wel vast gebonden.

2.

Voelt gy niet des Satans boeyen?
 Neen: gy slaapt in zynen strik,
 En dan moet gy u vermoeyen:
 Ja! gy rust geen oogenblik,
 Als die dwingeland u dryft,

Wiens gevangen gy dus blyft.
En wat zal uw' loon doch wezen?
Slechts de hellevlam na dezen.

3.

Waare vryheid zal genieten
's Heeren dienstknecht, kind, en vriend,
Nimmer zal het werk verdrieten,
't Geen dien Heer vrywillig dient.
Heeft de Zoon ons vry gemaakt,
's Duivels kluisters zyn geslaakt,
En de Geest der waare vryheid,
Paart de vryheid ook met blyheid.

4.

Laat ik, Heer! van and're Heeren,
Die ooit heerschten over my,
Tot uw' dienst alleen my keeren.
'k Ben in uwen dienst dan vry.
Laat steeds my uw vryheid wet
Zyn ten regel voorgezet,
Zo dat ik in all' myn' handel,
Als een vrygekochte wandel.

Bevlytigen.

TOON: *Verlaat ge dus uw' eigen ziel.*

1.

Hy, die wat uit te voeren heeft,
Doe dat met spoed, en all' zyn krachten.
Wie traag en slap te werk zich geeft,
Van hem is weinig nut te wachten:
Maar vlyt en iever overwint
Al 't geen de leuyaard lastig vind.

2.

Vreest gy de handen uit de mouw
 Te steken; niets zult gy bedryven,
 En 't baart vergeefs een naberouw':
 Wyl 't noodig ongedaan zal blyven.
 O! zeg niet: Ik heb tyds genoeg,
 Maar sla de handen aan de ploeg.

3.

Hy, die slechts zaak op zaaken propt,
 Door alles onverricht te laten,
 Vind zich ten laatsten overkropt.
 Dan kan het willen vaak niet baaten.
 Maar was 't met vlyt in tyds gedaan,
 De zaaken zouden wensch'lyk staan.

4.

Zeg niet: Ei! geef my nog wat tyd:
 Ik heb niet lang genoeg geslaapen.
 Gy raakt terwyl den dag vast quyt.
 Gebrek komt als in 't volle wapen,
 En overvalt den zulken ras,
 Die vadzig steeds voor uitstel was.

5.

Maar is het werk van u volbragt,
 Gy moogt daar op dan veilig rusten.
 Gy hebt uw' zaaken wel betracht,
 En kont u in de vrucht verlusten;
 Vermits Gods zegen dien verzelt,
 Die vlyt, en spoed te werke stelt.

6.

Indien dit noodig dient bezeft
 Omtrent de borgerlyke dingen,
 Veel meer in 't geen de ziel betreft:
 Daar by zyn d'aardsche, beuzelingen.
 Zoekt eerst het zielengoed altyd;
 Wacht dan Gods toewerp op uw' vlyt.

Gods oordeelen.

TOON: *Psalm 46.*

1.

Wanneer de zondenmaat vervult is,
 En God aan 't eind' van zyn geduld is,
 't Is tyd, dat zyn besluit dan baart,
 En dat hy grype 't glinst'rend zwaard.
 Dan baaten traanen, noch gebeden.
 God stopt dan 't oor voor zulker reden,
 Die niet en hoorden, als hy sprak:
 't Geen zyn verbolgentheid ontstak.

2.

Dan klinken hen wel beide d'ooren,
 Die 't dond'ren van zyn gramschap hooren:
 Vermits zyn lang getergde zwaard,
 Zyn eigen volk dan niet meer spaart.
 De Rechter oeffent strafgerichten,
 Dit maakt betrokken' aangezichten:
 En al de schepzels staan gereed
 Tot zynen dienst, als hy het heet.

3.

Dus toont zyn rechterhand zich heerlyk.
 Maar, ô! wat is de toestand deerlyk,
 Van wien de zwymeldroessem drenkt,
 Dien hy uit zynen wraakkroes schenkt!
 Wat heeft hy ziels en lichaams plaagen!
 O hoe verdubbelt hy wel slagen!
 Doch alles zal 't begin maar zyn
 Der eindelooze hellepyn.

4.

Maar, neemt hy zyn kastyding-roede,
 Dat zal zyn Kind'ren zyn ten goede,

En werkt in hen een vredevrucht,
 Waar door men hem bemint, en ducht.
 Heer! laat ons vallen in uw' handen;
 Gy hebt ontfermend' ingewanden;
 Maar in geen menschen hand: Gy weet,
 Zelf hun barmhertigheid is wreed.

5.

Vreest gy Gods straffen; laat uw' zonden:
 Neemt toevlucht tot des Heillands wonden:
 Geeft op des Heeren tuchtroede acht:
 O! laat bekeering zyn betracht.
 En drukt ons nu de hand des Heeren,
 Dat moet gerechtigheid ons leeren;
 Op dat zy zich eens weder wend',
 En zynen zegen neder zend'.

De schrik des Heeren.

TOON: *'t En is niet alle tyd van vreugde enz.*

1.

O allerlaatste dag!
 Hoe tchriklyk zult gy zyn
 Voor die den Rechter zag,
 Om hem ter hellepyn
 Te doemen, als hy spreekt:
 Vervloekte, wykt van my;
 En met het helvuur wreekt
 Den doemeling, wie 't zy!

2.

Hoe zal de groote schaar
 Der bokken zyn verschrikt,
 Wanneer de Rechter haar
 Ter linker zyde schikt:

Als 't eeuwig vonniswoord
 Uit zyn geduchten mond
 Al sidd'rend' word gehoord,
 Waar meed' hy helwaards zond?

3.

Wie kan doch zulk een angst
 Begrypen in zyn hert,
 Waar door hier 't allerbangst
 Verr' overtroffen werd?
 Ryst, hairen! vry te berg,
 Erinnert men dien staat,
 Met schrik in 't binnenst' merg.
 Hier is dan hulp, noch raad.

4.

Godlooze zondaars! ach!
 Bekeerd' u 's Heeren schrik!
 Verbeeldde gy dien dag
 U elken oogenblik!
 God roept u nog tot boet'.
 O! zo gy nu niet hoort,
 Verwacht dan Tofets gloed.
 God sluit u 's Hemels poort.

5.

Maar gy, ô schaapenkudd'
 Aan Jezus rechterhand!
 Vreest gy geen afgrondspuit.
 Voor u is 't Vanderland,
 En Hemelkoningryk.
 Heft reeds een vrolyk oog,
 Tot uw' verwachtings blyk,
 In 't traanendal om hoog.

Waarschouwing.

TOON: *Zuster, die de blinde wereld enz.*

1.

Zo lang gaat de kruik te water, tot zy eindelyk eens breekt'.
't Gaat dus met den zondaar mede, wyl ten laatsten God ook wreekt.
Lange zal hy wel verdragen; maar hy komt met zwaarder straf,
Als hy, schoon men hem dus tergde, uitstel tot bekeering gaf.

2.

Borgen is niet quyt te schelden, als een dwaas zich wel verbeeld,
Die zo zorgeloos, en dertel met zyn ziel, en leven speelt.
't Is al, vrede, lange jaaren, enkel wellust, en vermaak,
Wat hy droomt, en zelf nog heden oversnelt de dood hem vaak.

3.

Denk niet: God heeft my vergeten, en zyne oogen zien my niet.
O! hy let op u wel zeker, en hy tekent wat geschied,
In zyn schuldboek. Schoon hy lange zyn verdraagzaamheid betoont.
Wee hem! die ze zal verachten. 't Word met zwaarder wraak beloont.

4.

Hebt gy dikwyls quaad bedreven, en zyt echter vry gegaan:

't Einde zal 't eens al betalen, en daar op komt alles aan.
 Leeft een Zondaar hondert jaaren, dan nog zal hy zyn vervloekt.
 Hy vervult zyn zondenmaate, 't geen God op zyn tyd bezoekt.

5.

Als gy veiligst denkt te wezen, is 't verderf wel op uw' hiel,
 Dat niet over u en sluimert. Dus verliest gy lyf, en ziel,
 En moet eeuwiglyk beweenen in des afgronds zwavelvlam,
 Dat uw' onbezonnen harte zynen tyd niet waar en nam.

Bakens.

TOON: *Reveille vous.*

1.

Een schip, dat zit verzeilt op 't drooge,
 Verstrekt ten baken in de zee,
 Op dat zich ieder hoeden moge,
 En wenden 't roer naar beter reê,

2.

Hy spiegelt zich op 't allerzachtste,
 Die zich aan and're spieg'len mag.
 Verzuimt gy 't; wel op 't onverwachtste
 Kost dat vergeefs een nabeklag.

3.

De duivel viel uit 's Hemels zaalen
 Ter hellen, als een bliksem schicht.
 Wilt gy met hem zo laag niet dalen,

Volherd dan ned'rig in uw' plicht.

4.

Ziet d'eerste weereid gantsch versinooren,
 Door golven van dien watervloed.
 Laat hun gedrag u niet bekooren,
 Dat gy dus heden mede doet.

5.

O! ziet eens Sodoms puinen dampen,
 Om hun bedreven gruweldaad.
 Wilt gy geen deel aan zulke rampen,
 Onthoud u dan van zulk een quaad.

6.

Loths wyf zag om naar Sodoms branden,
 Maar wierd toen tot een zoutpilaar.
 Wilt gy aan zulk een klip niet stranden,
 Zo spiegelt u by tyds aan haar.

7.

Wat viel 'er in de wildernissen
 Een schier onnoemelyk getal!
 Wilt gy ook Kanaan niet missen,
 Word wyzer door hun ongeval.

8.

Hun wederspanning nekverstyven,
 Hun ongeloof, en straf daar by,
 Deê God ten voorbeeld ons beschryven,
 Op dat men dus gewaarschouwt zy.

9.

Wat slierf 'er veel door slangenbeeten?
 Hoe lust, en leeven wierd' geblust,
 Echoort men nimmer te vergeten,
 Op dat het quaad ons ook niet lust.

10.

Ziet Babels Vorst zich groots verheffen:
 Maar straks ten afgrond neêrgestort.

O! mogt een trotsaard dit bezeffen,
Eer hy dus ook vernedert word.

11.

Ziet Belzazar eens gulzig braffen,
Terwyl een hand zyn vonnis schryft.
Zal u Gods wraak dus niet verrassen,
Ziet, dat gy 't zelve niet bedryft.

12.

De dwaas belooft zich veele jaaren,
Daar hy geen eenen nacht genoot.
Zal dit ook u niet wedervaren,
Zo denkt gestadig aan de dood.

13.

De quistgoed wenscht zich te verzaden,
Naar 't spillen, met der zwynen draf.
Kan dit u wellust niet ontraaden,
Zo wacht met hem gelyke straf.

14.

Ziet, hoe Gods eigen' gunstgenooten
Wel zyn tot zondenva! gebragt.
Om aan dien steen u niet te stooten,
Houd vlytig voor uw' harte wacht.

Rotzen.

TOON: *Wat deerlyker klagen.*

1.

Het steene hart kan trotzen
Een diamant, en rotzen:
Vermits het scherpste woord,
Door die vereelde korst, min dan door rotzen, boort.

2.

Nog eerder 't zal gebeuren
 Dat harde rotzen scheuren,
 Dan zulk een rotzig hert:
 Wyl door geen schepzelkracht dit laatst veroorzaakt werd.

3.

Dat zal alleen geschieden,
 Als God het wil gebieden,
 Door dat almagtig Woord,
 't Geen van het niet, als of het was, eens werd gehoord.

4.

O Schepper van de steenen!
 Gy kont een hart verleenen,
 Voor rotzig, als vervleest.
 Betoon toch ook aan my die krachten van uw' Geest.

5.

De rotzen moesten scheuren,
 En 's Heillands dood betreuren,
 De zon verloor haar' schyn:
 Scheur om zyn dood myn hart, dat zal myn vreugde zyn.

Kloppen.

TOON: *Gy lodderlyke Nimse enz.*

1.

Wat is het een waarachtig woord:
 Men klopt vergeefs aan 's dooven poort,
 Wat mag het kloppen baaten,
 Daar niet word in gelaten?

2.

Dit past ook op een menschen hert,
 Hoe zeer 't gebons verdubbelt werd,
 Zo dat de posten beven,
 Wil God geen hooren geven.

3.

Wat baat een donderend' geluid,
 Dat van de harten wederstuit?
 Of hardste hamer kloppen,
 Aan die hunn' ooren stoppen?

4.

Myn Jezus! kom, en geef een klop:
 Ik doe myn hartedeur dan op,
 En geef u dat ter wooning
 Als Bruidegom, en Koning.

5.

Daar word zyn eigen klop gehoord.
 Ga open! open! hartepoort:
 Ik moet hem blyd' ontfangen,
 Met myn Hozanna-zangen.

6.

O! sloot ik nu: Hy sloot eens weêr.
 'k Riep dan vergeefs: Doe open, Heer!
 Zyn deur wierd toegelaten,
 En traan, noch klop, mogt baaten.

Trekken.

TOON: *Phillis je vous offre mes vœux.*

1.

Die van Gods Zoon getrokken word,
 Loopt hem ook vaardig na.
 Dan word geen gang gestuit, noch opgeschort,

En 't hart gehoorzaamt dra.
 Geen hellemagt, geen zondenband,
 Weêrhouden dan; daar is geen tegenstand:
 Want alles wykt, en zwicht voor 's Heeren wil, en hand.

2.

O! sterkgewapent Hellevorst,
 Bewaar uw' vaten vry:
 Een sterker komt, die op zyn' schouders torst
 Een opperheerschappy.
 O! die ont weldigt u den buit,
 Wanneer zyn sleutel 't kerkerslot ontsluit.
 Dan voert hy uwen roof met kracht in vryheid uit.

3.

O Heiland! trek my doch zo meê;
 Of anders quam ik niet.
 Ik voel in my de komenslust alreê:
 Maar zo gy my niet bied
 Uw' hand, die zelf my tot u draagt,
 En trekt, en sterkt, en richt, en onderschraagt,
 Ik kan niets: werk in my dan, 't geen u welbehaagt.

Vallen.

TOON: *Lieflokster van de min.*
 Of, *De liefde voortgebracht.*

1.

Als iemand nimmer viel,
 Hy hoefde nooit te ryzen.
 Bedenk dit, ô myn ziel!
 Voorzeker 't was te pryzen,
 Zo iemand hier altyd,

Door 't letten op zyn wegen,
 Voor vallen was bevryd,
 En nooit eens neêrgezezen.

2.

Maar dien volmaaktheids staat
 Heeft niemand hier getroffen.
 Men zag ook 't heilig zaad
 Wel zwaar ter neder ploffen.
 Maar vielen zy eens neêr,
 Door 't glibb'ren hunner voeten,
 O! zy verrezen weêr,
 Om voor dien val te boeten.

3.

Myn ziel! gy zult gewis
 Ook struik'len t'elker uren.
 Zo 't vallen mensch'lyk is,
 Denk, duivelsch is 't volduuren.
 Beween 't geen gy misdeed.
 Vlied heen naar Jezus wonden:
 Gods gunst staat dan gereed,
 En overziet uw' zonden.

4.

O God! vat gy myn' hand,
 En laat uw' Geest my leiden.
 't Bevestigt mynen stand,
 Wilt gy niet van my scheiden.
 Richt op, wanneer ik val.
 Ik wil op Jezus leunen,
 En in dit donker dal
 Op dezen Liefsten steunen.

Zelfverwinning.

TOON: *Hoe zal ik nog myn droeve dagen enden.*

1.

Het is wat groots, zich zelven te verwinnen,
 Wyl eigenliefd' dien Absalom zo spaart.
 Doch is 't niet dwaas, dien vyand te beminnen,
 Die ons verraad, en dood, en helstraf baart?

2.

'k Meen 't booze zelf, dien koesteraar van zonden,
 Die bron, waar uit vergif, en modder vloeit,
 Die dood'lyk zal uw' eigen ziel verwonden,
 En rust niet, voor men in den afgrond gloeit.

3.

Zult gy die slang in uwen boezem voeden,
 Die zeker u na 't harte steken zal?
 Gy moet u nauw voor dien verrader hoeden.
 Velt gy hem niet, hy brengt u zelf ten val.

4.

Gy moogt geen oog, geen hand, geen voet verschoonen.
 Doe weg dat lid, 't geen 't lyf verkank'ren zou.
 O! doet gy 't niet, gy zult u dwaas betoonen.
 Dat spaaren kost een eeuwig naberouw.

5.

Wat baat het, dat dit lyf, met al die leden,
 En ook de ziel geboeit legt in den hel?
 Veel beter was 't verdorven' afgesneden.
 Dan ging het aan 't behouden' eeuwig wel.

6.

Gy moet daar toe my wil, en krachten geven,
 O Heer! ik wil, noch kan dat anders niet,
 Wyl eigenmin daar steeds zal tegenstreven.
 Och! geef dan, Heer! het geene gy gebied.

Stryden.

TOON: *Dafne*.

1.

Begeert gy d'overwinningkroon:

Zy word eerst aan 't einde der loopbaan erlangt.

Dan krygt de krygsheld 't zegeloon,

't Geen hy door de gunst van den Rechter ontfangt.

Stilstaan, bezwyken, of deinzen, of vlieden,

Wort niet gekroont; maar verliest dus den prys.

Hoort geen verleiders, die 't stryden ontrieden.

Maar wacht gy vrucht, betracht de rechte wyz'.

Neemt 's vyands lagen waar.

Vermyd het zielgevaar,

En quyt u volstandig, heldhaftig, en vroed:

Voorzeker na 't bitter komt 't zalige goed.

2.

't Is immers hier het worstelperk,

Daar niemand onzydig, en ledig mag staan.

En strydend' is beneên de Kerk,

Die dus in den vrede des Hemels moet gaan.

Jezus trad voor met zyn bloedige schreden,

En hy verplette de Slange den kop.

Dus is hy 't voorbeeld van alle zyn' leden.

Hy reikt den zegepalm van Sions top.

O blyde zegepraal!

O gadeloos onthaal!

Dat zulk een verwinnaar daar boven verwerst.

Die na zyn volstryden het alles beërft.

3.

O Heirvorst! die den standaard draagt:

Geef wapens ten stryde, geef krachten, en moed.

Dat men lafhartig niet vortraagt,

Al kost ons dat kampen niet zweet slechts, maar bloed.
 Stryd voor uw' knechten, en doe hen verwinnen.
 Schoon 'er dan benden zyn t' zamengeschaart,
 Wat zy door listen, en wrevel beginnen,
 't Is iedel: zy gy ons tot Schild, en Zwaard.
 Woed vry, ô hellemagt!
 Uw' poogen word belacht
 Van hem, die Jehova tot strydenoot heeft:
 Wyl hy de verwinning ontwyffelbaar geeft.

Kerkstaat.

TOON: *'k Weet niet, waar ik my bergen zal.*

1.

Wie eens opmerkend' overlegt
 Den staat der Kerk in onze dagen,
 Wat vind men allezints die slecht?
 Wat is 'er stof tot treurig klagen?
 O Jezus! zie eens neêr, en red uw' lieve Bruid,
 Of anders is het met, is het met uw Sion, zeker uit.

2.

Hoe is der hellepoorten magt,
 En list, en woede t'zaamgespannen?
 Hoe toont het Beest zyn haat, en kracht?
 Hoe zyn vervolgers, en tyrannen
 Nu aangehitst, om met een wreed verbittert hart,
 De Kerk te dempen, te dempen, tot der vroomen zielesmart.

3.

Hoe zyn uw' Schaapen nu omringt
 Van leeuwen, wolven, vossen, slangen,
 Wier list verleid', wier wrevel dwingt?

Dit perst uw' volk met bange prangen.
 Dus word uw' Kerk bestormt, en listig ondermynt,
 Zo dat tot haar behoud, haar behoud, geen raad, noch hulp meer schynt.

4.

Hoe is 't van binnen daar gestelt?
 O! deerlyk is de staat der leden.
 Zy is gelyk het beend'ren-veld,
 En dat verbeeld de Kerk ook heden.
 De tweedragt, dertelheid, en liefdeloosheid, maakt,
 Dat daar de Waarheid ook, Waarheid ook, in groot gevaar geraakt.

5.

Wie staat voor God, en voor zyn zaak?
 Wien gaat de Godsvrucht aan het harte?
 Veel' zoeken voordeel en vermaak,
 En achten niet op Sions smarte.
 Is 't wel naar hunnen zin, 't ga dan, zo 't kan, of wil.
 O Koning Jezus, kom! Jezus kom! en zwyg niet langer stil.

Onweder.

TOON: *Phillis dans mon cruel tourment.*

1.

Wat donk're wolk en neveldamp
 Komt nu den Hemel overkleeden!
 't Is alles naar en zwart beneden.
 Dit dreigt een algemeenen ramp.

2.

Hoe droevig overtrekt het zwerk!
 Dit boodschapt donder en orkaanen,

En doet het heuglyk zonlicht taanen,
Tot schrik van Vaderland en Kerk.

3.

De helpuut geeft die dampen op,
En gantsche springhaan-drommen zwerven,
Die 't al besmetten en verderven:
En boosheid stygt ten gruweltop.

4.

O! wat een zwarte leugenrook
Bezwalkt de waarheid in haar luister!
Het ziet van alle kanten duister.
Dit eindigt in een' hellesmook.

5.

O wee! wanneer die wolk eens berst.
Zy is van bloed en vlammen zwanger.
Het word hoe langer tyd, hoe banger,
Wyl 's duivels woede brult en knerst.

6.

O Zonne der gerechtigheid!
Kom doch uw' Sion nu beschynen,
En doe dien fellen storm verdwynen.
Zie aan de traanen, die zy schreit.

7.

Maar stort uw' wraakfiolen uit
Op Babel: doe haar ondervinden;
Dat gy bespot haar onderwinden:
En red uw' zo benauwde Bruid.

Babels hoere.

TOON: *Wie sleet heugelyker dagen.*

1.

Ziet daar Babels Hoer eens pronken,
 Met haar hoogheid, weelde, en pracht,
 Van het heilig bloed doordronken,
 En gestyft door wereld-magt.
 Ziet ze haaren beker geven,
 Vol vergif en gruwelwyn,
 Aan die, door haar min gedreven,
 Van dien dronk betovert zyn.

2.

't Hoornig Beest met zeven koppen
 Draagt haar, en zy heerscht romdom
 Van haar zeven heuveltoppen.
 't Blinde volk, verleid en dom,
 Volgt haar na. Zy trapt op kroonen,
 Die zy voor haar buigen doet.
 Wil zy gunst aan Vorsten toonen:
 't Is het kussen van haar' voet.

3.

Door vertier van valsche waaren,
 Slokt zy 's werelds schatten in.
 Echter hebben gantsche schaaren
 In die koopmanschappen zin.
 't Is met lyven, en met zielen,
 Dat zy haaren handel dryft,
 Daar de koopers als om krielen:
 Als zy aan de geldwinst blyft.

4.

Zou zy Jezus Bruid gelyken?
 Neen: als licht aan duisternis.

Maar zy geeft onfeilb're blyken,
 Dat zy 't waare Babel is.
 'k Zie eerlang haar plaagen komen,
 Honger, rouwe, vuur, en dood.
 Zoekt dat Babel binnen Romen.
 O! haar val zal wezen groot.

Geld.

TOON: *Verheugd u nu, ô Engeland.*
 Of; *Psalm 24.*

1.

In 't Hof van Romens Opperpaap
 Word niet gezocht een wolloos schaap,
 Maar gouden vlies, om dat te scheeren.
 Men acht dat anders als een zwyn:
 En armen, wyl zy niet en zyn,
 En mogen daar geen troost begeeren.

2.

De geest van Simon heerscht nog daar,
 Niet Petrus; maar die tovenaer,
 Die voor den Geest zyn geld quam bieden:
 Daar d' ander goud, noch zilver had,
 Maar maakte lamme leden rad:
 Het geen door geld niet kan geschieden.

3.

Geld! geld! is daar de leus, en hoop'.
 En 't is 'er al voor geld te koop:
 Ook God, en Christus met zyn wonden.
 Men koopt den Hemel daar om geld.
 't Is alles op zyn prys gestelt,
 Ook 't schrikbedryf van gruwelzonden.

4.

Dus heeft die groote Handelstad
 Voor valsche waaren 's werelds schat.
 Het lood der Pauselyke bullen,
 Verandert hen in louter goud,
 En alles, wat men daar beschouwt,
 't Strekt om den Paus zyn zak te vullen.

5.

Zyn makelaaren hebben deel
 Aan geldwinst. O! wat zyn 'er veel,
 Die overal die neering dryven,
 En dragen 't teken van het Beest!
 De grootste penning geld daar meest,
 Zo voor de zielen, als de lyven.

6.

Men sterft den dood daar niet om niet:
 De Paap deelt van wat overschiet.
 Maar kon m' 'er meê den dood afkopen,
 Geen Paus wierd door zyn pyl geveld:
 Maar nu ontziet die bul noch geld.
 Dies raakt die stoel zo dikwils open.

7.

De sleutel van het vagevuur,
 Is geld. Daar blyft de ziel geen uur,
 Na dat de penning heeft geklonken.
 De zieltjes, daar men dien voor gaf,
 Geraken straks ten rooster af,
 Is maar de Mispap mild beschonken.

8.

Maar anders wachte men gewis
 Voor koper geld, ook kop're Mis.
 Dan moet het zieltje langer braaden:
 Waar om 'er zomtyds een verschynt,
 Dat klaagt, hoe 't in de vlammen quynt,

Tot dat 'er geld komt uit de laaden.

9.

Almagtig geld, zo hoog bemint,
 Dat allen wederstand verwint,
 't Word al aan u daar opgedragen.
 In Romen is ook Mammons Ryk,
 Daar Paus, en Hy heerscht te gelyk,
 Wien zonder geld niets kan behagen.

10.

Doch 't geld, hoe zwaar ook van gewigt,
 Is in des Heeren schaal te ligt.
 Men koopt daar voor geen Hemelsche erve.
 En die zich op zyn geld verliet,
 Hy redde dus zyn ziele niet;
 Maar 't geld was met hem ten verderve.

Romens kramery

TOON: *Petit Bourdeaux.*

1.

Als de malle koopliên komen,
 Dan ontfangen kramers geld.
 Dit bevind men dus te Romen,
 Daar men volle zakken telt.
 Meelis in de halve maane
 Komt, met misselyk gebaar,
 Daar het allereerst ter baane,
 Als het puikje van die waar'.

2.

Asch, en smeersel, bullen, prullen,
 Schonken, bonken, lap, en leur,
 En meer snorrepypen, zullen,
 Daar geveilt zyn, elk ter keur;

Mits dat zy de beurs ontknoopen,
 En dan met een milde hand
 Van die schoone waaren kopen.
 Doch dat al met onverstand.

3.

Nauw'lyks kan men iets verzinnen,
 Of daar van word geld gemaakt.
 Alles strekt om dat te winnen,
 Waar na Romen vierig haakt.
 Gy, die goddeloos wilt leven,
 En nog gaarne zalig waart:
 Hebt gy maar slechts geld te geven,
 Zyt daar voor geen hel vervaart.

4.

Dus kan Romen woeker dryven,
 Meer dan 't oude Tyrus deê,
 Met de zielen, en de lyven,
 En zy neemt het geld in steê.
 Maar al deze krameryen
 Zyn vol leugen en bedrog.
 't Was van ouds vol linkernyen:
 En dus is het heden nog.

5.

Zal men voor een God verkoopen,
 't Geen maar is een brokje deeg?
 Geld doet daar den Hemel open.
 Maar dus raakt de buidel leêg.
 't Vagevuur moet yss'lyk rooken,
 Daar zo menig zieltje smelt,
 Die, zo 't waar is, komen spookten.
 Maar de sleutel is het geld.

6.

Koopt doch niet van deze waaren,
 Of beziet haar eerst by 't licht.

Laat ze voor die makelaaren.
 Oudheids brieven zyn verdicht.
 Dat vernissen en blanketten
 Pronkt dien kraam bedrieglyk op.
 Laat 'er yder slechts op letten.
 O! dan krygt die waar' de schop.

7.

Aflaatleurders, bullenventers,
 Misverkoopers, met den kraam
 Van die beend'ren, brokken, flenters,
 Onder overblyfzels naam.
 O! men moest dit 't zamen vagen,
 En het voeren uit de stad,
 Op een grooten vuilnis wagen,
 Die daar recht zyn vracht aan had.

Helvorschen.

TOON: *Psalm 8.*

1.

Helvorschen, uit den afgronds draak gekropen,
 En 't yslyk Beest, en leugenmond, geslopen
 In 't binnenst' Hof der Vorsten, daar gy schuilt
 Met schor' geschreeuw, en 't overal bevuilt.

2.

De Vorsch was een van oud' Egyptens plaagen:
 Maar 't nieuwe neemt in uw' gebroed behagen.
 O! 't is verleid door tekens, die gy doet,
 Schoon valsch. Gy quaakt maar leugen, kryg, en bloed.

3.

U braakt de hel, gedrochten! op van ond'ren,
 Gy duivelgeesten, met uw' lengenwond'ren

De satan spreekt door u verleidingtaal,
Die waarheid dempt, tot leugens zegepraal.

4.

Gy stelt alom het wereldrond in roeren,
En hitst elk aan, op dat zy oorlog voeren,
Tot dat Gods Kerk van 't aardryk zy verdelgt;
Als Babels Hoer van't bloed zich dronken zwelgt.

5.

Men ziet door u de Koningen vergad'ren
Ten Kerkenkryg: maar ook Gods wraakdag nad'ren,
Wanneer Hy u, na vruchteloos gewoel,
Met d' uwen neêr zal storten in den poel.

6.

Gods Engel giet eerlang de laatste plaagen,
Den bliksemstraal, en felle donderslagen,
Met hagelstorm, dan ploft de Babelstad,
Alwaar die Hoer op veele wat'ren zat.

7.

Wat zult gy stank tot walging achter laten?
Hoe zal men u, en 't ak'lig quaaken, haaten,
Als Babel legt verzonken in de zee?
O! stonkt gy nu met uw' gequaak alreê.

Miswoede.

TOON: *Grands Dieux Vous avez bien voulu*

Of; *Met halve verssen: O zalig heilig Bethlehem.*

1.

Wat heeft het miss'lyk Misgedrocht
Al menig martelvuur doen stookten?
Al foltertuigen uitgezocht?
Wat bloed het moordtooneel doen rooken?

Wat heeft dat galgen opgericht?
 Hoe menig zwaard en pook doen wetten,
 Voor die, naar hun gemoed en plicht,
 Zich tegen dezen gruwel zetten?

2.

Die beker is de gruwelkroes,
 Zo vol van Babels Hoer geschonken.
 Wat zyu 'er, met een zwymelroes,
 Van dezen toverwyn smoordronken!
 De Vorsten geven 't Beest hun magt.
 De volken zyn daar door uitzinnig.
 Dus krygt vervolging volle kracht,
 Een yder woed ontmenscht, en vinnig.

3.

Men denk' eens aan voorleden tyd,
 En 't bloedig lot van zo veel landen.
 O wat al jammer, en gekryt!
 O wat al moorden, blaaken, branden!
 O! wat al ongewroken bloed,
 Met gantsche golven uitgegoten,
 Roept nog om wraak! Die cuvelmoed
 Zied nog in onze tydgenooten.

4.

Herdenkt eens dien Paryschen moord:
 Ook Piëmonds en Yerlands woede:
 En hoe voor heen meê dit ons oord
 Was overstroomt van Vad'ren bloede.
 Gedenkt eens aan het Fransche Ryk,
 Mishandelt door Dragonderbenden,
 Op 't nieuw een Konings eedbreuks blyk,
 En deerlyk schouwspel van elenden.

5.

Nu woed men in den Paltz al weêr,
 En zo veel andere gewesten,

Voor 't Misgeloof; een gruwelleer',
 Die 't alles weder wil verpesten.
 Vervloekt is die afgodery.
 Zy loochent Christus zoenvolbrenging,
 En voegt gewetensdwang daar by.
 O dwalingpoel! O gruwelmenging!

6.

Dus ziet men Jezus lieve Bruid,
 Met bloed bemorst, en 't oog vol traanen.
 Het ziet rondom 'er duister uit,
 En Babel plant de zegevaanen
 Op Sions omgeworpen muur,
 Zy roept: Rein af! met vollen monde.
 O Jezus! zend uw bliksemvuur.
 Smyt Babel in de zee te gronde.

7.

Gy Vorsten, die niet zyt verleid',
 Dekt Jezus Bruid met uwe vlerken.
 Brengt in de Kerk uw' heerlykheid.
 't Is tyd dien wrevel te beperken.
 Toont, dat gy Voedsterheeren zyt,
 Die Salems welstand teêr beminnen.
 't Ontzegelt Boek voorzegt nog stryd:
 Maar 't Lam zal eind'lyk overwinnen.

Vervolging.

TOON: *O! schoonste Personagie.*

1.

A! weder, moord! en wapen!
 Is 't helsch geschreeuw van 's Antichrifts trauwanten.
 Die in dat werk nooit slaapen.

Dus word de Kerk bestormt van alle kanten,
 De Hoere woed,
 En dorst na bloed.
 De Heldraak helpt haar stryden,
 Met Jezus dierb're leden,
 Die dat nog hier beneden
 Moeten lyden.

2.

O! Babels weêrgâ, Romen,
 Van ontucht, en afgodery de zetel,
 Die zo veel bloed deed stroomen,
 Op hoogheid, pracht, en rykdom zo vermetel;
 Nu gaat gy weêr
 Uw' leugenleer
 Geweldig overdringen,
 En 't al in roere zetten,
 In spyt van eed en wetten.
 Snoode dingen!

3.

Slangbroedzel, Jezuyten,
 Die Vorsten door bestiering van 't geweten
 Beheerscht: 't is u te wyten.
 Gy smeed als in de hel, een gruwelketen,
 Van list, verraad,
 En schelmsche daad.
 Der kett'ren bloedvergieten,
 Is van u uitgevonden,
 Om vryspraak van de zonden
 Te genieten.

4.

Gekroonde Romens slaaven,
 Al lang genoeg dat yz'ren juk gedragen.
 Verblinden u haar gaven?
 Gy krygt eens meê gemeenschap aan haar plaagen.

Vervolgt niet meer
 De zuiv're leer:
 Maar gordt al t'zaâm uw' zwaarden,
 Die haar uw' bloed doen zwelgen,
 Om haar eens te verdelgen
 Van der aarden.

Vervolgers.

TOON: *L'Amour que j'ay pour vous enz.*

1.

O Koning Christus! die aan 's Vaders rechterhand
 Den scepter voert, waar door gy morss'len kont, en pletten,
 Al wie vol wrevel zich onttrekken aan uw' wetten:
 Gy hebt den duivel zelf gekluistert aan uw' band.

2.

Nu woed hy grimmig, wyl hy weinig tyds meer heeft.
 Die Heldraak poogt uw' Bruid boosaardig te verslinden.
 't Bloeddronken Babel gaat op 't nieuw zich onderwinden
 Te dempen al, wat haar verleiding wederstreeft.

3.

Is nog niet bloeds genoeg met stroomen uitgestort?
 Vervaardigt men al weêr vervloekte moordtooneelen?
 En zal de Tegenchrist zyn oude rol weêr spelen?
 Ziet, hoe de Kerke van dat Beest beangstigt word.

4.

Allengskens is de muur van Sion ondermynt.
 De Vorsten hulden 't Beest, wiens Vad'ren dat bestreden.
 Vervolgings moordtrompet blaast Babels aanhang heden,
 Terwyl de duivel ook gantsch losgelaten schynt.

5.

O Koning Christus! zie eens van uw' hemelthron.
 Zeg tot die Sauwels: wat vervolgt gy my? Vel neder
 't Geen Babel sticht, en bouw doch Sions muuren weder.
 Geefaan vervolgers van uw'Kerk verdienden loon.

6.

Gy leeft 'en heerscht nog in den Hemel, als voor heên.
 Gy kont den raadslag der Achitofels verdwaazen.
 Gy breidelt hun geweld, en gy belacht hun raazen.
 't Zy al ons tegen: zyt gy met ons slechts alleen.

7.

Maar wilt gy dat uw volk ter proef weêr zy gestelt:
 Maak het kloekmoedig en volstandig in dat lyden.
 Laat het niet weig'ren zelf ten bloede toe te stryden:
 Dan houd dat zegeryk door uwe kracht het veld.

8.

't Zal ook dus zeker zyn naar uw' onfeilbaar woord!
 Spyt hellepoorten! spyt die stormen, en die baaren!
 Het Kerkschip zal door al die barning veilig vaaren.
 Vervolgers worden eens in eigen bloed versmoort.

Raadslagen.TOON: *Psalm 6.***1.**

Wat vast besluit van zaaken
 De menschen mogen maken,
 O! zy volbrengen niet
 Het geene zy bedoelen,
 Hoe driftig zy ook woelen,
 Zo God het niet gebied.

2.

In 't hevigst van hun raazen,
 Kan God daar ras in blazen.
 Een onverwacht geval
 Kan 't rad van die besluiten
 Straks stremmen, en doen stuiten.
 't Komt uit op niet met al.

3.

Wat moogt gy, arme wormen!
 Den Hemel doch bestormen?
 Een bliksems slingerslag
 Kan u in vlamme zetten,
 Een donder u verpletten.
 God heeft zyn wrekingdag.

4.

Wat moogt gy God dan tergen?
 Gaat, stapelt vry de bergen
 Ten ladder naar Gods Hof.
 Vergeefs zyn zulke sporten.
 God zal die op u storten,
 En malen u tot stof.

5.

O! laat die Babels toren

Nog bouwen, dit doch hooren,
 En afstaan van dat werk.
 Wat Paus en duivel poogen:
 Gods hart, en hand, en oogen.
 Beveiligen zyn Kerk.

6.

Ei! laat ons vlytig letten
 Op 's Albestierders wetten:
 Want zyn besluit bestaat,
 En niets zal dat verwikken.
 Men moet zich ned'rig schikken
 Naar 's Allerhoogsten raad.

Vorstens les.

TOON: *De Franschen vlieger. Of, Psalm 9.*

1.

O! ziet eens, hoe de wereld raast,
 En weder moord, en dreiging blaast:
 Wyl Romen van haar zeven spitzen,
 Tot Kerkvervolging op gaat hitzen.

2.

Wat woelt gy, Vorsten! zo verhit?
 O! Hy, die in den hemel zit,
 Belacht uw' ydel onderwinden,
 En zal u met zyn' boeyen binden.

3.

Hy heeft zyn' eengeboren Zoon
 Gevestigt op zyn' gloritroon,
 Tot Heerscher over alle dingen:
 Dien schepter zal hem niets ontwringen.

4.

Meent gy, dat hy uw' recht verkort,

En dus uw' Ryk benadeelt word?
 Neen: Hy wil Hemelkroonen schenken,
 En hier geen wereld-schepters krenken.

5.

Hy is 't, van wien gy uw' gebied,
 Als heerschers onder hem, geniet:
 En gy bestiert uw' heerschappye
 Naar zyne wetten recht, als vrye.

6.

Gy hebt geen beter onderdaan,
 Dan hen, die onder hem ook staan:
 Daar zy, die meer na Romen hoorden,
 Hun eigen Vorsten wel vermoorden.

7.

Gy geeft uw' magt nu aan het Beest,
 Gedreven door een zwymelgeest.
 Gy hebt den toverwyn gedronken,
 Dien Babels Hoer u heeft geschonken.

8.

Maar uwe schepter is verslaaft,
 Wanneer gy dien haar overgaaft,
 Die u voor haaren voet doet bukken,
 En durft 'er Keizers hals meê drukken.

9.

Zy zegt, dat zy het kroonrecht heeft,
 En 't naar gevallen neemt, en geeft.
 Zy voegt by sleutels beid' de zwaarden,
 Als Opperkoningin op aarden.

Lyden.

TOON: *Un coeur à beau se défendre.*

1.

Gy hebt lydens kroes gedronken,
 Heiland! die vol mengelwyn,
 Van den Vader was geschonken.
 O wat ziels en lichaams pyn
 Onderging gy zo geduldig!
 't Geen aan ons een voorbeeld gaf.
 Echter waart gy zelf onschuldig:
 't Geen gy droegt, was onze straf.

2.

Hebt gy met bebloede schreden
 Heiland! 't kruispad doorgaan:
 't Past ons achter na te treden,
 Door de nauwe hemelbaan,
 Schoon door braam en dorenhagen;
 Hoe de helleeuw brult, en woed:
 Schoon men 't kruis u na moet dragen,
 Ja! 't besprengen met ons bloed.

3.

Door dit lyden woud gy leeren
 Mededoogen met de smert,
 Die wel van de hand des Heeren,
 Ons ook toegezonden werd:
 Ja! gy rekt voor u eigen,
 't Geen men aan uw' leden doet,
 Als een Saulus met zyn dreigen,
 En vervolgen bitter woed.

4.

'k Zie u voor uw' kruis ontfangen
 Een verheven eerekroon.

Lyders zullen ook erlangen
 Een volzalig hemelloon.
 Onderwyl zal uwe sterkte
 In myn zwakheid zyn volbragt:
 En uw' oog en hand beperkte
 Dezen kruislast naar myn kracht.

Kruispak.

TOON: *D' une constance extreme.*

1.

Gy wilt, Heer! dat ik drage
 Myn kruis U achter na:
 O! dat het U behage,
 Dat my uw' Geest bysta,
 En krachtig onderschraage,
 Als ik al zwoegend' ga.

2.

O! woud gy my begeven,
 Dan zeeg ik straks ter neêr.
 Het vleesch zal wederstreven.
 Geen krachten heb ik meer.
 Dit doet myn harte beven.
 Belast my niet te zeer.

3.

Ik voel myn' beenen knikken,
 Zy struik'len onder 't pak.
 Behoe my doch voor zwikken,
 Myn God! wat ben ik zwak!
 Maar wilt gy hulp beschikken,
 Dan heb ik, wat ontbrak.

4.

Myn Liefste! mag ik leunen

Op u, dat geeft my kracht.
 Wilt gy my ondersteunen,
 Dan wort uw' kracht volbragt
 In zwakheid. Laat dan dreunen
 Het Al: my red uw' magt.

Bloedbaan.

TOON: *Sylvia de Harderinne.*

1.

God, en Heiland! gy moest koopen
 Uw' Gemeente met uw' bloed.
 Met uw' bloed was eerst bedropen
 't Pad, waar op zy volgen moet.
 's Hemels baan is nu wel open:
 Maar zy is voor 't vleesch niet zoet.

2.

Daar op hebt gy 't kruis gedragen,
 Met een scherpe doornenkroon,
 Eer wy U verheerlykt zagen
 Van den Vader, door uw' loon.
 Dit was dus zyn welbehagen.
 Nu bezit gy d'eerethroon.

3.

Zoud gy dus ons voor gaan treden?
 En wat vreemds zyn in ons oog,
 Zo wy met bebloede schreden
 Volgen moeten naar om hoog?
 Zal te laag zyn voor de leden,
 Daar het Hoofd zich onder boog?

4.

Neen; te lyden, en te stryden,
 Is het lot hier van de Kerk.

Dit gaat voor verwinning tyden.
 Jezus stelt ook dat een perk,
 En hy zal zyn Bruid bevryden.
 Hy bekroont zyn eigen werk.

5.

Zal zy dan vervolgers vreezen?
 Al van ouds plagt bloed, het zaad
 Van uw' Kerke wel te wezen,
 't Geen haar bragt tot beter staat,
 En een glorikroon na dezen.
 Babel vult haar zondenmaat'.

Kruiskroon.

TOON: *Is liefde zoet lyden, 3 verssen.*

1.

De tyden
 Van lyden
 Verblyden
 Ons niet:
 Maar kroonen
 En throonen
 Beloonen
 't Verdriet.

2.

Geef, Heere!
 Die eere;
 'k Begeere
 Niet meer:
 Dan zal men
 U psalmen
 Toegalmen
 Tot eer.

3.

Uw' tuchten
 Geeft vruchten.
 Myn zuchten
 Is: Ach!
 Dat vroede
 Uw' roede
 Ten goede
 Zyn mag.

4.

'k Wil dragen

Uw' plagen
En slagen,
 Als gy
Wilt sterken,
Bewerken,
Beperken,
 Hoe 't zy.

5.

Na dezen
 Zal wezen
 Geen vreezen
 Noch traan:
 Maar weenen
 En steenen
 Zyn heenen
 Gegaan.

6.

Zyn klachten,
 Het wachten,
 En nachten
 Nu zwaar;
 't Verhoogen,
 En 't droogen
 Der oogen
 Is daar.

Zielverheffing.

TOON: *Anakreon, Anakreon, de Dichter.*

1.

Myn ziel! wat zoekt, wat toeft gy hier beneden?
 Naar boven! boven is uw' Vaderland.
 Gy moet het slym, en lym om laag vertreden.
 Verslaaft gy u aan 't aardsch, 't is zond' en schand.
 Het ondermaansch' is 't goed der wereldlingen,
 Dat is het al,
 Wat zulk een hebben zal:
 Maar dat is te gering
 Voor 's Hemels gunsteling.

2.

Wel! zal myn schat, en kroon om hooge wezen,
 En zal myn hart nog hunk'ren hier om laag?
 Neen, logge ziel! dit word in u misprezen.
 Wat zyt gy tot uw' eigen heil zo traag?
 De Heiland is ons derwaards voorgevaren.
 Hy heeft die baan
 Gewyd', en voor begaan.
 Hy roept van Sions top:
 O Bruid! kom herwaards op.

3.

Ei! hef uw' hart en oogen dan na boven,
 Daar Jezus is aan 's Vaders rechterhand,
 Al is 't nog geen aanschouwen, maar geloven.
 De Geest is reeds aan ons een onderpand.
 Dus vaart men op, gelyk met arends vlerken,
 Wanneer hy wekt,
 En zyne kracht ons trekt.
 Myn Heiland! trek my dan,
 Op dat ik loop en kan.

Wegverschil.

TOON: *Ik zie u wel, al gaat gy snel.*

1.

Wat zyn de baanen glibber glad,
 Die naar den afgrond daalen!
 Hoe steil is 't pad, ter Hemelstad,
 En hooge glorizaalen!

2.

Men glyd gemakkelyk om laag.
 Daar helt het vleesch ook heenen:
 Maar op te klimmen is het traag,
 Door doorn, en struikelsteen.

3.

Behaag'lyk is een roozenpad.
 Maar, ô! daar schuilen slangen.
 De helleeuw loert daar, hoe hy vat,
 En in zyn strik zal vangen.

4.

Maar let eens op het afgrondvuur,
 Aan 't einde dezer wegen:
 Wat staat het schynvermaak hen duur,

En wellust, dien zy plegen!

5.

Al moet men nu het lastig kruis
 Naar Sions berg opsleepen:
 Zo komt men in des Vaders huis.
 De kroon word dus gegrepen.

6.

O! laat dan vry het meest getal
 Den breeden weg indraaven:
 Gelukkig! die bezeilen zal
 De schoone Hemelhaven.

7.

O Heer! trek zelf my naar om hoog,
 En laat uw' Geest my leiden.
 Och! dat uw' harte, hand, en oog,
 Doch nimmer van my scheiden.

Hemelpad.

TOON: *Komt, verwondert u, enz.*

1.

Die als Salems borger handelt,
 En dus op het levens pad
 Steeds naar dezen regel wandelt,
 Tot de hooge Hemelstad:
 O! hoe veilig zyn zyn' schreden
 In dit booze traanendal:
 Want Gods Geest bestiert de treden,
 Dat men niet verdool', of vall'.
 Schoon al zetten strik, en netten,
 's Duivels listen over al.

2.

't Is wel waar, zy zouden dwalen,

En zy vielen t'elken stap,
 Zo God hen niet t'elken maalen,
 Voort deê gaan van trap tot trap.
 Quam hy hen niet onderschraagen,
 En, op dat zy zouden gaan,
 Richten, steunen, trekken, dragen,
 O! 't was ras met hen gedaan.
 Dank en eere zy den Heere,
 Maar niet hen, op deze baan.

3.

Leggen ergens struikelsteen,
 Zyn 'er doornen in dat spoor:
 O! men stapt 'er over heenen,
 Of men gaat daar moedig door.
 Zyn 'er diepten, zyn 'er muuren;
 Zyn 'er benden. O! men springt
 Over bergen, en door vuuren,
 Als men d'enge poort doordringt,
 Daar de krooning, en belooning
 Krygt, die 't Hallelujah zingt.

4.

Kan ik, Heer! niet vaardig loopen.
 O! dat ik doch kruipen mag.
 Op uw' bystand wil ik hopen,
 Als eens hy, die kreupel lag,
 Aan de deuren van den Tempel.
 'k Neem ook dat Bethesda waar.
 't Levend' water van den drempel
 Van uw' huis, kan my ook daar
 Dus genezen. Laat 'er wezen
 Uwen Geest, die my herbaar.

Hemelwandel.

TOON: *Alkazar*.

1.

'T leven van de Hemelingen
 Moet beginnen op deez' aard'.
 O! de bovenmaansche dingen
 Zyn alleen t' beyv'ren waard.
 Dat maakt 's Hemels Erfgenaam,
 Tot het heilgenot bequaam.
 In den hemel is hun wandel,
 Door bedoelen, wensch, en handel:
 En hun ziel vaart reeds om hoog,
 Boven vleeschelingen oog.

2.

Helligen der hooge plaatze
 Zyn gelyk een adelaar.
 't Is wel waar, de wereld haat ze:
 Maar zy walgen weêr van haar,
 Die om laag in modder wroet:
 En zy trappen met den voet,
 't Geen zou kluist'ren hier beneden,
 't Hoofd is boven, en de Leden
 Moeten ook zyn, daar Dat is,
 En daar is hun erfenis.

3.

Vuur zal opwaards zig begeven.
 Dat 's de vrucht ook van den Geest,
 Die de Bruid doet derwaards zweven,
 Schoon hoe loom zy was geweest.
 Lieflyk word zy ondersteunt,
 Als zy op dien Liefsten leunt,
 En zy stygt met arends vlerken

Boven d'ondermaansche zwerken.
 't Is geloof, en liefd', die haar
 Voeren tot de hemelschaar.

4.

Laat de Wereld zich vermaaken
 Met wat zy beneden ziet;
 Zy verwacht geen beter zaaken,
 Dan die zy alreê geniet.
 Erfverwachters van Gods Ryk,
 Wordt de wereld niet gelyk:
 Toont verhevener verwachting,
 Door een edeler betrachting.
 Wil de wereld niet dat heên,
 Treedt dan 't hemelpad alleen.

Hemelreize.

TOON: *Ik hoorde deez' dagen, enz*

1.

Wat zyn'er al stormen, al buyen, al baaren,
 Waar door men ten hemel moet varen,
 In 't schipje der Kerke? Wat bruisen'er golven?
 't Is dikwyls van 't water bedolven.

2.

Hoe word het geslingert van huilende winden,
 Die 't schynen te willen verslinden?
 Dies dreunt het, en kraakt het, en 't is wel aan 't zinken,
 Als moest het elendig verdrinken.

3.

Maar hoe het mag hobb'len, of dalen, of ryzen:
 't Geen menschen van bangheid doet yzen,
 Die radeloos nergens zien hulpe verschynen:

Gods ooge bewaakt steeds de zynen.

4.

Schynt Jezus te slapen in d'uiteerste schrikken;
Hy zal dan zyn redding beschikken,
Als 't tyd is, en alle die buyen, en baaren
Doen stillen, en spoedig bedaaren.

5.

Zy kunnen dan 't schipje der Kerke niet schaaden,
Noch zielen, die 't in heeft geladen,
Maar brengen het rasser ter hemelsche haven,
Tot ruste na 't woelen, en slaven.

6.

Laat grynzen, laat dreigen des afgronds gedrochten:
Hoe sel zy dat schipje bevochten,
't Zal midden door klippen, en barningen streven,
Behouden, naar 't zalige leven.

't Hoopanker.

TOON: *Daar wierd van Adam eens een rib genomen.*

1.

Hoe wank lend' is de hoop der stervelingen,
Die enkel als op driftzand is gesticht?
Niets zekers is in 's werelds yd'le dingen.
Hoe vast men 't waant, die grond ontzinkt ons ligt.
Die rieden knakken ras,
Die 's leuners hand doorbooren,
En broozer zyn, dan glas,
Hoe 't scheen te voeren.

2.

Bevlytigt u om beter grond te vinden,
Daar 't anker van uw' hoop' geworpen zy.

Uw' baaken zy de ramp der aardsgezinden.
 Dan is uw' schip van weg te dryven vry.
 Dan vreest het klip, noch plaat,
 Noch golven, noch orkaanen,
 Daar menig door vergaat,
 Gantsch tegen waanen.

3.

O! werpt doch nooit uw' anker naar beneden,
 Maar opwaards heên, tot boven 't stergewelf:
 Gelyk zo wys Gods gunstelingen deden.
 Uw' ankergrond zy God, en Jezus zelf.
 't Geloof zy 't ankertouw,
 Dat door zal gaan, noch breken.
 Gods toeleg is getrouw,
 Als is gebleken.

Stierkonst.

TOON: *La Canary*.

1.

Gy, die moet zeilen door stormige baaren,
 En wilt vermyden wat hindert, of schaad.
 Wilt naar den raad van den duivel niet vaaren.
 Of gy leid schipbreuk, wyl hy u verraad.

2.

Woud gy de Wereld in 't vaaren slechts volgen,
 Nimmer quaaamt gy dan behouden te land,
 Wyl u de golven dan zeker verzwolgen.
 't Spoor is vol rotzen, vol kolken, vol zand.

3.

Wilt gy maar volgen uw' hart en uw' lusten,
 Zeker dan dwaalt gy wel verr' uit de baan.
 Nimmer bezeilt gy de Hemelsche kusten:

Maar dat zyn paden, die hellewaards gaan.

4.

Wilt gy zo vaaren, als vleyers u raaden:

O! gy zult doolen van 't veilige spoor.

Kundige schippers hun raad te versmaaden,

Word wel beklaagt. Geeft dan wyzen gehoor.

5.

Gy, die wilt houden de streek van den beker,

Daar gy de kroegen tot klippen ontmoet:

O! gy verzeilt door uw' keel dan wel zeker,

Schoon die zo nauw is, uw' schip en uw' goed

6.

Vaart gy dat heén, daar hoeren u stieren:

O! die Syrenen betov'ren gewis.

't Maakt van de menschen onbandige dieren,

En deze zeilen den afgrond niet mis.

7.

Richt gy uw' strecken naar teerling en kaarten:

Weetoch, dan waagt gy uw' goed, en uw' schip,

En gy begeeft u op zorg'lyke vaarten.

Menig zyn kaarten, en dobbel ten klip.

8.

Doch ik en kan het niet alles verhaalen,

Wat in die reize moet werden verhoed,

Wyl het in 't vaaren doet stuiten, of dwaalen,

't Lied zou te lang zyn; dat keurt men niet goed.

9.

Wilt gy dan in uwe reize niet feilen:

Jezus zy Noordstar, het Woord zy Kompas,

Stierman de Geest: ô! dan zult gy bezeilen

Salem hier boven, bei veilig, en ras.

Vracht.

TOON: *Mon Mari enz.*

1.

Wie den droes heeft ingescheept, moet met hem overvaaren.
 Maar al wie hem zet aan 't roer,
 Wis is 't, dat men qualyk voer,
 Wie 't waren, wie 't waren, wie 't waren.

2.

Smyt den booswicht buiten boord, eer dat hy u doet zinken,
 Of u stier op bank, of klip.
 O! dan moest gy met uw schip
 Verdrinken, verdrinken, verdrinken.

3.

Spaart hem niet, schoon hy belooft wat vleeschlust kan behagen.
 Laat men hem het hart ter woon:
 O! men zal te laat zyn loon
 Beklagen, beklagen, beklagen.

4.

Zoekt, dat in uw' zieleschip de Heiland steeds mag blyven,
 En het roer bestier': dan zal
 Christus dezen Belial
 Verdryven, verdryven, verdryven.

Volherden.

TOON: *Zoet gezelschap, dat met my*

1.

Als een vroeggevalen dauw,
 Of een morgenwolk, zo gauw
 Is al menigmaal verdwenen,
 't Geen 'er in den huichelaar
 Eerst had vry wat groots gescheenen.
 Maar de tyd ontdekt hem klaar.

2.

't Scheen 't begin was in den Geest:
 't Einde toont, 't is vleesch geweest,
 't Geen zo wonder veel beloofde.
 't Was, gelyk een flakkervuur,
 Dat zich zelven ras uitdoofde.
 't Blikt wat; maar het heeft geen duur.

3.

Scheen hy voort te willen gaan:
 't Minst beletzel doet hem staan,
 Deinzen, en den weg verlaten.
 Hy gelykt het wyf van Loth.
 't Is: Een leeuw is op de straaten:
 En hy wykt dus van 't gebod.

4.

O! 't beginnen geeft geen baat,
 Als men weêr den weg verlaat.
 Nutter was die niet betreden,
 Als dat men met hond, of zwyn,
 Keert tot d'oude vuiligheden.
 't Oordeel zal dan zwaarder zyn.

5.

Heere! leid, en trek gy my,

Dat ik toch volstandig zy
 In het levenspad te loopen,
 Of schoon yder dat verliet.
 Houd my van de grootste hoopen.
 'k Mis de kroon aan 't eind' dan niet.

Zonlicht.

TOON: *De winter is voorby gestreken.*

1.

Ik zie de zon weêr opgerezen
 Ter kimmen uit: zy baart den dag.
 Maar ô! hoe lieflyk moet het wezen,
 Wanneer de ziel de Heilzon zag!
 Geen helleduister kan daar voor bestaan.
 Haar zaal'ge luister doet dien nacht vergaan,
 En vangt den heildag aan

2.

Gy glinstert wel met held're stralen:
 Maar, Heilzon! geef ons ook 't gezicht.
 Een blinde moet zelf 's middags dwalen.
 Vergeefs beschynt hem 's levens licht.
 Hy zal zich stooten, wie in 't donker gaat.
 Uw' gunstgenoten, veilig gy voor quaad,
 Met trouwe raad en daad.

3.

O! kind des lichts, zie, dat uw' wandel
 't Genadelicht doch waardig zy.
 Bestier daar naar uw' reiz' en handel.
 Het dierbaar heden snelt voorby.
 Geen zon zal lichten in het donk're graf.
 Ga nu verrichten 't dagwerk, dat God gaf,
 Of anders volgt 'er straf.

Wel, laat uw' levenszon dan dalen:
 De Heilzon straalt in 's Vaders Ryk.
 Onmidd'lyk ziet men daar die stralen,
 En word in luister haar gelyk.
 O dag hier boven eeuwig zonder nacht!
 Van die geloven word gy nog verwacht.
 O wierd dit steeds bedacht!

De morgenzon.

TOON: *O zalig, heilig, Bethlehem.*

1.

Hoe lieflyk komt de morgenzon
 Ter kimmen uit weêr opgerezen,
 Op dat zy haaren loop begon
 In 't halve rond, gelyk voor dezen!

2.

De maan, en morgenster verbleekt,
 En nu verdwynt het naare duister,
 Vermits de zon haar hoofd opsteekt,
 En straalt met onbewolkten luister.

3.

Hoe heuglyk is dat lieve licht,
 Na bange schrik, en duisternissen
 Des nachts, aan 't wakker ooggezicht!
 Hoe treurig valt het dat te missen!

4.

Dan gaat men veilig op zyn pad:
 Dan kan men wel zyn werk verrichten,
 Als men dit licht des levens had,
 Tot stiering van de levensplichten.

5.

Hier door word mensch, en vee verblyd,

En 't is aan 't aardryk tot verquikking.
 Dus heeft de nacht, en dag zyn' tyd,
 Door 's grooten Scheppers wyze schikking.

6.

Wat zoud' het naar en droevig zyn,
 Was 't altyd nacht, en even donker!
 Maar, ô! daar komt weêr zonneschyn,
 En brengt den dag door zyn geflonker.

7.

In 't graf is niet dan donkerheid:
 Maar in de hel is die nog naarder,
 Waar op men nooit weêr licht verbeid'.
 Dit maakt de hellestraf te zwaarder.

8.

t Is in den hemel altoos dag:
 Want God, en 't Lam zal dien bestraalen.
 Hoewel men daar geen zon ooit zag.
 God zelf verlicht de hemelzaalen.

9.

Wees welkom, grootste wereldsoog!
 Wees welkom, dag! O! dat myn handel
 Toch nooit uw' licht zich schaamen moog';
 Maar dat ik als by dage wandel'!

10.

Ga doch niet onder over my,
 Als ik den duivel plaats zou geven.
 O! dat ik nooit in 't duister zy,
 Maar als een kind des lichts mag leven.

Weklied.

TOON: *Verheug u nu, ô Engeland.*
 Of, *Psalm 24.*

1.

Gy luyaard, die steeds lantersant,
 En niet met al neemt by der hand,
 Als bed of straaten slechts te slyten:
 Gy meugeveel, en lekkertand,
 O! waart gy in luilekkerland,
 Wat zoud gy u daar deftig quyten!

2.

De bryberg derwaards is te groot.
 Gy eet dan liever luiheids brood,
 En haat den arbeid en het zweeten.
 Gy wenscht het leven van den vis,
 Die altoos in het water is,
 En daar in vind 't geen hy kan eeten.

3.

Wat zeg ik? water is te schraal.
 Gy woud wel wyn tot uw' onthaal,
 En ook gebraaden en gezoden:
 Maar gaat gy voort met dezen gang,
 Dan zal u Magerman eerlang
 By Sint Reinuit te gaste nooden.

4.

Ik zie met flenters u bekleed,
 En bed'len 't geen gy drinkt, of eet,
 Vermits uw' zaaken zyn verlopen.
 Gy word van armoê haast verrast;
 Een loon, dat aan den luyaard past,
 En hebt geen ander lot te hopen,

5.

Indien gy van geen werken weet,
 't Is billyk, dat gy ook niet eet.
 Spaart gy den arbeid uwer handen;
 O! die van 't aanschyns zweet niet houd,
 Verdient, met u, geen brood en zout;
 Maar wel het stilstaan zyner tanden.

6.

Ga heenen, luyaard! tot de mier,
 En leer toch van dit vlytig dier
 Des zomers uwen kost vergaëren:
 Dan hebt gy in den wintertyd,
 Waar door gy geenen honger lyd,
 Maar van uw' arbeid wel kont vaaren.

7.

De ganzen krygen wel den kost:
 Maar zyn van 't plukken niet verlost.
 God gaf ook aan 't gevogelt' vlerken,
 Waar mede 't naar zyn voedzel zweeft,
 Dat Gods bestiering daar aan geeft.
 Hy schiep u handen om te werken.

8.

Is 't nog geen tyd om op te staan?
 Is nog het geeuwen niet gedaan,
 En 't rekken, met het handenvouwen?
 Fluks, pak u, luyaard, uit het nest.
 Men raad u tot uw' eigen best.
 En steek de vuisten uit de mouwen.

De middagzon.

TOON: *Psalm 116.*

1.

Daar straalt de zon in zuider middag top.
 Nu staat zy straks al weder neêr te dalen.
 Dit kan een beeld van 's werelds voorspoed maalen.
 Hoe hoog die klom, daar volgt een dalen op.

2.

O! wacht niet, dat die zon zal stille staan,
 Als is gebeurt op Jozua's gebeden.
 Gestadig zyn hier wisselvalligheden.
 De wereld zelf verandert, als de maan.

3.

Het hoogst geluk is naast den ondergang.
 Het kan niet steeds al hooger, hooger, stygen,
 Maar zal wel ras zyn hoogste toppunt krygen:
 En daar op volgt het dalen dan eerlang.

4.

Bewyzen zyn al, wat de zon bescheen.
 De luisterglans der grootste Koningryken
 Verdween weêr, na de hoogste gloriblyken.
 Hoe zeer die blonk, 't geluk ging weder heên.

5.

Ja! dat gebeurt wel tevens met een plof,
 En lager, hoe het hooger was gerezen.
 Mogt Haman elk hier in ten spiegel wezen,
 Die naar de galg gesleept wierd uit het Hof!

6.

Het schaad niet, schoon myn zon hier ondergaat.
 Indien die maar weêr boven op mag ryzen.
 Daar daalt ze nooit. Men heeft dan geener wyzen,
 Verwiss'ling in den allerhoogsten staat.

Zonloop.

TOON: *Psalm 118.*

1.

Dus rolt de zon steeds even vluchtig,
 Den dierkring door, nu hoog, dan laag,
 En toont des Scheppers hand doorluchtig.
 Zo ras vliegt onze tyd gestaêg.
 Dit baart den zomer, en den winter,
 De herfst, en lente, nacht, en dag,
 Tot 's werelds einde; dan begint 'er
 Een dag, die nooit meer avond zag.

2.

Maar hoe de zon ook voort mag snellen,
 Zy rent haar' perkpaal niet voorby,
 Dien eens de Schepper haar ging stellen,
 Op dat de tyd gemeeten zy:
 Wyl geen vervroegen, noch vertraagen,
 Verwerring daar in brengen zal,
 Zo lang de nachten en de dagen,
 Hun beurt verwiss'len in dit Al.

3.

Dit Uurwerk van den grooten Maker,
 Word aan 't Uitspanzel nooit ontstelt.
 Verstom, en schaam u, Godverzaker!
 De loop van dien beglansten held,
 Wiens licht uw' oog niet kan verdraagen,
 Een schets van 't wezentlyke Licht,
 't Geen nimmer lichaams oogen zagen,
 Is naar Gods albestier gericht.

4.

Maar schoon de Zon haar glinsterstraalen
 Op held'ren middag van zich schiet,

Die luisterpronk der Hemelzaalen
 Verlicht, noch baat den blinden niet.
 Dan zal de ziel u ook eerst merken,
 O Heilzon! als gy 't donker oog,
 Om recht te staaren, gaat bewerken,
 Door nieuwe schepping van om hoog.

5.

Mogt ook myn levens loop zo wezen,
 Als die der zon, op 's Hemels baan,
 En steeds al hooger opgerezen,
 Eens als in vollen middag staan!
 Zo blinkt men in de hemelwooning,
 Daar nooit de glorizon weêr daalt,
 Volmaakt in heiligheids vertooning:
 Wyl God en 't Lam die Stad bestraalt.

Avondzucht.

TOON: *De Fransche vlieger.*

Of, *Psalm 9.*

1.

De zon, het groote wereldlicht,
 Heeft haaren dagloop weêr verricht,
 En gaat dien glinsterbol vertoonen,
 Daar onze tegenvoeters wonen.

2.

Nu zal de zwarte nachtgordyn,
 Voor alles hier geschoven zyn;
 Terwyl de maan, en stargeflonker,
 Nog schynzel geeft in 't naare donker.

3.

Volbragt de zon zo stipt, en snel
 Dien loop; 't was volgens Gods bevel,

Die wil, dat dag, en nacht by poozen,
Hier zyn voor goeden, en voor boozen.

4.

Gedenkt, dat in de duisternis,
Gods wakker oog op alles is.
Geen donk're nacht zal dat verblinden:
Geen sluimerzucht daar plaats in vinden.

5.

Weet gy, die gruweldaad bedryft,
Zyn ooge ziet, zyn hand beschryft,
't Geen in des afgronds duisternissen
U zal het eeuwig licht doen missen.

6.

Maar gy, ô kind'ren van den dag,
Schoon 't ooge nu geen zon en zag,
De Heilzon laat genade-straaLEN
Des nachts ook op u nederdalen.

7.

Sprei, Heer! uw' vlerken over my,
Op dat ik dus beveiligt zy,
Zo gy myn Zon en Schild wild' wezen,
Ik zal geen nacht, noch donker vreezen.

8.

Wees gy een Schaduw voor uw' volk,
En delg gy uit de zondenwolk:
Dan zullen wy na deze tyden,
Ons in het glorilicht verblyden.

9.

Daar zal geen zon meer ondergaan.
De Hemelstad hoeft zon noch maan,
Wyl God, en 't Lam die steeds beschynen:
't Geen slaap, en duister doet verdwynen'

Dankbaarheid.

TOON: *Prendete la.*

1.

Myn God! gy toont genadelyk,
 Gestadelyk, en dadelyk,
 Aan my uw' goedheids blyk.
 Waar is vergelding weêr?
 Waar is vergelding weêr,
 Die ik aan u verschuldigt ben?
 Ik sta beschaamt, ô Heer!

2.

Dit wangedrag is quaadelyk,
 U smaadelyk, my schaadelyk.
 O! dat ik daar van wyk',
 En dat, als gy verwacht,
 En dat, als gy verwacht,
 Al wat ik uit, en door u heb,
 Ook tot u zy gebragt.

3.

Maar anders word de regenvloed
 Van zegenvloed een tegenvloed,
 En gy ontnemt uw' goed.
 Maar die zich dankbaar toont,
 Maar die zich dankbaar toont,
 Hy word uit uwe volheids bron
 Met ryker gunst bekroont.

Herssenbeelden.

TOON: *Roozemonde, die kag gedoken.*

1.

Beelden maken, beelden breken,
 Bragt eens onrust in de Kerk.
 't Had toen voor en tegen spreken:
 Maar dat geeft ook nu weêr werk:
 Wyl het nieuwe denkingbeeld
 Word gehegelt en gestreelt.

2.

Denkbeeldminnaars, die-gestadig
 In uw' herssenspiegel kykt,
 Of 't oneindig, 't wonderdaadig,
 Ook naar deze schets gelykt,
 En die past op deze leest,
 Zo een lichaam, als een geest.

3.

Is uw' brein een beelde-kamer?
 Staan daar mannen aan den wand?
 O! die smeed uw' eigen hamer,
 't Is een vrucht van uw' verstand.
 Zo dat slechts zyn vorming liet,
 Al die huisraad was 'er niet

4.

O! wat maakt gy mooye beelden,
 Die gy op 't hoog outer hieft,
 Als uw' herssens daar op speelden,
 En gy word 'er op verliefte:
 Ja, gy wilt, dat elk, zo mal,
 Als gy zelf, die kussen zal.

5.

Vormsels van schimzwangere koppen,

Troetelkind'ren daar geteelt,
 Teergeliefde zinnepoppen,
 Daar men als zyn kolf meê speelt,
 En ze lekt met pen en tong:
 Aap, wat hebt gy schoonder jong!

6.

O wat zyt gy zoete wichtjes!
 Elk gelykt zyn vaêrtje wel.
 Kyk! ei kyk! 't zyn nieuwe lichtjes,
 Nieuwe modes, naar 't model,
 Dat nu driftig word begeert,
 En wel als een Bel geëert.

7.

Doch het plagt al zo te wezen,
 Ook in Rubens hart, en deel,
 Was inbeelding groot voor dezen.
 En dus vind ik 'er nu ook veel.
 't Oude word weêr opgehaalt,
 En met nieuwe verf bemaalt.

8.

Afgod in den herssen-tempel,
 Die ook daar gewierookt word,
 Maar met Dagon op den drempel
 Van Gods Ark, ter neder stort,
 Als hy zich niet nederbuigt
 Voor het geene God getuigt.

9.

Alle waarheid wil men halen
 Uit die herssenbeelden kraam:
 Maar een beeld doet iemand dwalen,
 't Is tot leering niet bequaam.
 Werpt die uit uw hartenhuis,
 Dan voor mol, en vledermuis.

10.

O! wat vreemde herssenschimmen
 Zullen met een redenschyn
 Dikwyls in het hart opklimmen,
 Die maar dwaaze droomen zyn,
 Doch daar 't dertele vernuft,
 Door verslingert word, en suft!

11.

Wil zich iemand dus vermaaken;
 Wel hy hull' zyn popje vry:
 Maar hy moet op 't paard niet raken,
 Zo men niet gevoelt, als hy.
 Kittelt u vry, dat gy lacht,
 Maar verdraagt, wie dat niet acht.

12.

Zegt gy, dat wy niet zien willen?
 Heeft ons oog de schuld daar van?
 Gy verkoopt ons zo geen brillen,
 Schoon gy praat, als Bruggeman:
 Want uw' brillen zyn van glas,
 Dat verkeert geslepen was.

Bochim.

TOON: *O schoon Kató! Of, Psalm 93.*

1.

Zag iemand al de traanen by malkaâr,
 Die zyn gestort in 't nu verloopen jaar,
 Om ramp, en smert, in Dorpen en in Stad:
 Zy mogten niet in 't Heidelbergsche vat.

2.

Hier word 'er een, geboren met geweën:
 Daar gaat' er een, verzelt van traanen heên.

Is ergens wel een zo gelukkig huis,
 Waar in niet was een traanenstof, en kruis?

3.

Wy zyn hier in een treurig traanendal,
 Een Bochim, vol verdriet, en ongeval.
 't Zou zeldzaam zyn, indien de zon ooit zag,
 't Zy waar ze scheen, een onbetranden dag.

4.

Een zilte stroom, die langs de kaaken vloeit,
 Heeft zelf den vloer al bigg'lend' wel besproeit:
 Maar al die vloed van traanen, laat, en vroeg,
 Is nog voor al 't beweene' re niet genoeg.

5.

Was iemands oog gestaag een traanenbren,
 Nog was meer stof, dan hy beschreyen kon,
 't Zy eigen leed, of wyl ons raakt aan 't hert
 Het deer'lyk lot, dat onzen naasten smert.

6.

Maar 't meeste quaad word allermeeft beweent,
 Het oog is droog, en 't hart geheel versteent.
 De misdaad word al lachende verricht.
 Wie oogt ze na met een betraant gezicht?

7.

Daar weent 'er veel in druk om droevig quaad,
 Die om de zond' geen eenig traantje laat;
 En echter is die recht de traanen waard,
 Vermits zy ons de dood, en rampen baart.

8.

O! zalig is, die hier met tranen zaait,
 Waar van hy met gejuich de vruchten maait,
 Daar Jezus al de traanen droogen zal,
 En niets ontbreekt, want God is Al in al!

Een nieuw jaar.

TOON: *Psalm 118.*

Met halve verssen, *De tien Geboden.*

Of, *Reveille vous.*

1.

Het nieuwe jaar, nu aangevangen,
 Geeft stof tot roem der Zegenbron,
 Voor zo veel goed van die ontvangen,
 Als Schepper, Vader, Schild, en Zon.
 Dus heb ik dag aan dag bevonden,
 Ook boven menig, 's Heeren goed:
 Maar dag aan dag zyn groot myn zonden.
 Och was 't zo mede met myn boet'!

2.

Wat heb ik dan niet menigmaalen,
 Gefeilt in myn bevolen plicht?
 Wie kent al zyn verborgen dwalen,
 't Geen bloot is voor Gods rein gezicht?
 't Was enkel gunst, die my verschoonde,
 En my niet strafte naar myn schuld,
 Maar zich aan my lankmoedig toonde,
 Door zulk een uitgestrekt geduld.

3.

Hoe menig heeft, die anders waande,
 't Verloopen jaar niet uitgeleeft?
 Myn God! nog houd uw' hand my staande,
 Om dat uw' Zoon gebeden heeft,
 Dat gy my nog dit jaar woud spaaren.
 Ik wierd gemest tot vruchtbaarheid,
 Meer dan 'er veel begunstigt waren:
 Maar lang hebt gy vergeefs gebed.

4.

O! gy Bestendige van dagen,
 Die hooge woont in d' eeuwigheid,
 Wiens jaaren nooit verand'ring zagen:
 De tyd is onder uw beleid.
 't Zy doch een jaar van welbehagen,
 't Geen ik op heden weêr begin.
 O! laat ik my daar in zo dragen,
 Dat ik het eeuwig heil gewin.

5.

Zo ras de zon haar pad kan loopen,
 Spoeid ook myn leven naar zyn paal.
 Daar is geen tyd hier na te hopen:
 Ja! 't eind' genaakt van 't altermaal.
 Het wereldjaar is op den avond:
 't Word alles dan ten vuur' bewaart.
 O zalig! die dan Gods genaê vond,
 En meê ter hemelwooning vaart.

6.

O! Gy, die alles nieuw kont maken,
 Vernieuw ook met dit jaar myn ziel.
 Doe my uw' nieuwe schepping smaken,
 En werk in my, wat u beviel.
 Ik zal dan leven tot uw' eere,
 Zo lang my uwe goedheid spaart:
 Dan zult gy my eens brengen, Heere!
 Daar nooit de zonneloop verjaart.

7.

Laat Land, en Kerk uw' zegenstroomen
 Genieten: wend de plaagen af:
 Laat pest noch honger tot ons komen:
 Zend water, vuur, noch zwaard ter straf:
 Laat ons der boozen juk niet drukken;
 Maar stort uw' wraakfiolen uit

Op Babel. Laat doch niet gelukken
Haar onderneming op uw' Bruid:

Tydbedenking.

TOON: *Schoonste Nymfje van het woud.*

1.

Ziel! bedenk eens, wat al tyd
Zyt gy quyt
Van uw broos, onzeker leven:
O! wat hebt g' 'er in verricht
Naar uw' plicht,
En voor God daar in bedreven?

2.

Slaap, en niet doen, sleet al veel.
Wat een deel.
Liep'er met de kindsheid heenen?
Veel heeft jongheid onbedacht
Dorgebragt,
En is vruchteloos verdwenen.

3.

Quaad doen, ydel tydverdryf,
Zorg voor 't lyf,
Bezigheid met aardsche dingen,
Waren 't werk van ryper dag,
En men zag
Dien verslaaft aan beuzelingen.

4.

Was van 't geen 'er overschiet,
Schier wel iet
Aangelegt tot zielezaaken?
Reken dat al by malkaâr:
't Zal voorwaar

Een zeer kleine som uitmaken.

5.

Echter word een eeuwigheid,
 Ras verbeid
 Na den tyd, van wiens besteden
 God eens rekenschap van al
 Eischen zal,
 Wat wy in den tyd hier deden.

6.

Heer! myn tyd is haast voor by.
 Leer gy my,
 Als een wyze, dagen tellen.
 Dat my uw' genadedag
 Niet en mag
 Al te laat beklaagt, ontsnellen.

Tydigheid.

TOON: *Ha preutsche Nimf, enz.*

1.

Daar is een tyd tot alle zaaken,
 En goed is, wat daar in geschied:
 Maar 't zal tot quaad het goede maken,
 Volbrenge men op zyn tyd dat niet.
 O! slaat doch gade
 Den bequaamen tyd.
 Gy komt te spade,
 Zo u die ontglyd,
 En 't laat niet na dan spyt.

2.

Laat u een kraan, en zwaluw leeren,
 En merkt dat aan den oyevaar,
 Die op hun tyden gaan, en keeren,

En nemen die nauwkeurig waar.
 't Zal u beschaamen,
 Dat zy stond en tyd
 In achting namen;
 Daar gy reed'lyk zyt.
 Gy raakt den tyd haast quyt.

3.

Gy zult het eens te laat beklagen,
 Zo gy den tyd niet wel besteed.
 Nooit keeren weêr vervlogen' dagen.
 Wat was 't verzuim aan menig leed?
 Is toegesloten
 De genadepoort:
 Gy blyft verstooten,
 En geen klop, noch woord,
 Word na dien tyd gehoord.

4.

Het is uw' tyd, om nu te werken.
 Haast komt 'er na den dag een nacht.
 Och mogt gy op uw' einde merken!
 Gedenkt, dat God nu vruchten wacht.
 Wat loon is waardig,
 Die geen arbeid deê?
 O! spoed u vaardig.
 Zalig! vind u meê,
 De Heer in 't komen reê.

Tyds waarneming.

TOON: *Ik zie u wel, al gaat gy snel.*

1.

Het yzer dient terstond gesmeed,
 Terwyl het gloeyend heet is.

Vergeefs is 't, dat verzuimen speet,
 Als 't koud en ongereed is.

2.

Men beeld 't geval al aardig uit,
 Van voor met lange haaren,
 Maar achter zonder vlecht, of tuit,
 Die daar te grypen waren.

3.

Verwaarloost gy den rechten tyd,
 Hoe zult gy 't eens beklagen?
 Gy zyt dien wel voor eeuwig quyt,
 En zult de straffen dragen.

4.

Neemt dit in borgerzaaken waar.
 Daar is een tyd van zaayen:
 Verslaapt de luyaard dien in 't jaar,
 Dan volgt voor hem geen maayen.

5.

Wat baat: och had ik dat gedaan!
 Wou d' oude tyd eens keeren!
 Neen: is die eens voorby gegaan,
 Vergeefs is zulk begeeren.

6.

Voor al, neemt uwe ziel in acht,
 In 't Heden der genade.
 Die steeds op morgen, morgen, wacht,
 Beweent dat eens te spade.

7.

De dood staat met zyn pyl gereed,
 Om onverwacht te treffen:
 Zo dat men uur, noch wyze weet.
 Och mogt dit elk bezeffen!

8.

Het zal een hel zyn in de hel,
 Aan tydverzuim te denken,
 Men kavel nu den tyd dan wel.
 Wou God ons wysheid schenken!

Ochhadik.

TOON: *De Fransche vlieger.*
 Of *Psalm 9.*

1.

Och had ik! 't is een treurig woord.
 Ik hebbe, brengt verheuging voort.
 Och had ik! zal zich dwaas bewyzen.
 Ik hebbe, zullen wyzen pryzen.

2.

Och had ik! zuimde zynen tyd.
 Ik heb, besteedde dien met vlyt.
 Och had ik! zal vergeefs staan klagen.
 Ik hebbe, zal aan God behagen.

3.

Och had ik! krygt den dood tot loon.
 Ik heb erlangt de levenskroon.
 Och had ik! zal in Tofeth galmen,
 Terwyl ik heb, zingt Hemelpsalmen.

4.

Ik heb den goeden stryd volend:
 Ik heb de loopbaan afgerent:
 Ik heb ook het geloof behouden,
 Zyn woorden, die Ik heb, nooit rouwden.

5.

Och had ik my in tyds bekeert!
 Och had ik God gedient, geeert!

Och had ik hem gehoor gegeven!
Is een Och had ik! dat doet beven.

6.

Wel! geeft Och had ik! dan geen baat.
O! zoekt, Ik heb, eer 't is te laat.
Ik heb dien heden waargenomen,
Dan zal Och had ik! nimmer komen.

Oordeel.

TOON: *Hoe los, en broos is alles bier beneden.*

1.

O wat is veel aan recht bezef gelegen!
Want word 'er door ons oordeel misgetast,
Gewis, daar word groot nadeel door gekregen.
Als ons begryp niet op de zaaken past,
Men zal daar door van 't rechte spoor geraken,
En volgen, 't geen wy moesten vlieden. Doch
De dwaasheid, dusvergist, zegt wel: Och! Och!
Maar met Och! Och! kan zy 't niet beter maken.

2.

Een wyze zal de dingen ernstig wikken
Door 't redenlicht, aan waarheids evenaar,
Om naar den eisch der zaaken zich te schikken,
En niet den schyn te kiezen voor het waar'.
En velt hy dus een redenmatig oordeel,
Dan is hy vry van schaadelyk bedrog.
Hy kermt dan om zyn miskeur niet: Och! Och!
Maar voor Och! Och! verblyd hy zich door voordeel.

3.

Behartigt dit omtrent de zielenzaken,
Daar 't eeuwig wel, of wee is aangehecht.

Och dat wy daar een recht bezef van maken!
 Dan is men wys; maar anders dwaas, en slecht.
 Kiest gy het best, dan is uw' keur te pryzen.
 Had gy gefeilt, verbeterd dat dan noch.
 Men jammert in de hel vergeefs: Och! Och!
 Maar geen och! och! volgt op de keur der Wyzen.

Wankeur.

TOON: *Psalm 77.*

1.

'T Eenigst, daar nu aardsche menschen,
 Als hun hoogste goed, om wenschen,
 Is de wellust, schat, en staat.
 Daar om slooft men vroeg en laat.
 O gy dwaaze wereldlingen!
 Ei, wat zyn doch zulke dingen,
 Daar uw' oog alleen na ziet?
 Zondig, ydel, vluchtig Niet

2.

Wellust mag het vleesch wat streelen:
 Dat genot zal ras verveelen.
 't Laat maar smert, en wroeging na,
 Die men boet met zieleschâ.
 Rykdom mag in 't oog wat blinken:
 Geld in d' ooren lieflyk klinken:
 't Is maar opgeladen slyk,
 En aan eb, en vloed gelyk.

3.

En wat baaten Ampten, Staaten,
 Die de dood ons doet verlaaten,
 Houd men die zo lang. In 't graf
 Kent men boei, noch schepterstaf.

Kleinen zyn daar, als de Grooten,
 Wellust word daar niet genoten,
 Alle zyn gelyk in schat,
 Daar gewormte 't lichaam at.

4.

Zy, die in dit dal der traanen,
 't Waar geluk te vinden waanen,
 Tasten al te deerlyk mis:
 Wyl het in den Hemel is,
 Daar men vind de waare Grooten:
 Daar de Rykdom word genooten,
 En die hooge Wellust-staat,
 Die het al te boven gaat.

Schepzels.

TOON: *Is liefde zoet lyden.*

1.

Het schepzelgenieten,
 Hoe lieflyk dat was,
 Zal eind'lyk verdrieten,
 En dikwyls wel ras.
 't Is ydel, 't is vluchtig.
 't Verzadigt geen ziel,
 Hoe vrolyk, hoe kluchtig,
 Dat eertyds beviel.
 't Misbruiken zal laten,
 Een prikkel in 't hart,
 En 't kan ons niet baaten
 In d'uiterste smart.

2.

Gy schepzelgezinden,
 Begrypt dit eens wel.

Wat meent gy te vinden,
 Al dikwyls een hel,
 In dingen, waar om gy
 Den hemel verliet?
 Maar zegt, wat bekomt gy
 Slechts quelling, en niet?
 Zy, die zich zo gaven,
 Onzinnig, en blind,
 Aan schepzels tot slaven,
 Alleen grepen wind.

3.

Laat schepzels dan varen,
 En 't losse genot.
 Bezeft met bedaaren
 De volheid van God.
 De Schepper zal wezen,
 Als 't schepzel vergaat.
 Nooit is het te vreezen,
 Dat hy ons verlaat.
 Wat schepzels bequamen,
 Was van hem alleen.
 Men heeft dit al t'zaamen,
 En meer, in dat Een.

Onbezonnenheid.

TOON: *Wie sleet heugelyker dagen.*

1.

Zy, die om den rook te myden,
 Springen in een blaakend' vuur,
 Vlieden wel een minder lyden;
 Maar 't verwiss'len staat hen duur.
 Pynigt al de rook hunn' oogen:

't Vuur doet grooter sinerten aan,
 Die geen menschelyk vermogen
 Om hun zwaarheid uit kan staan.

2.

Dus is 't met die menschen vreezen,
 En, om hun geweld t'ontgaan,
 God ten vyand hen doen wezen.
 Kan iets dwaazers zyn gedaan?
 O! wat kan 'er zyn geleden
 By Gods gramschaps ovengloed,
 Die het Tofeth zal ontsteken,
 't Geen men altoos lyden moet?

3.

Wat zyn schepzels? niet met allen
 Is, wat tegen God zich kant.
 Maar hoe vreeslyk is 't te vallen
 In de wraak van 's Heeren hand!
 Hy kan redden zyn beminden
 Uit den grootsten nood, en dood:
 Maar waar zal men schuilplaats vinden,
 Daar men zyne hand ontvlood?

4.

Dat eens iemand voor zich stelle
 't Zwaarst, dat in bedenking viel:
 O! wat is dat by de helle,
 Tot verderf van lyf, en ziel?
 Vreest dan Hem, en doet dat blyken,
 Door betaamelyk gedrag.
 Dan zal schepzelvreeze wyken:
 Wyl dan niets u schaaden mag.

5.

Laat dan vry de schepzels woeden:
 't Zyn maar schepzels, en niet meer.
 Als Gods hand ons wil behoeden,

Doet hun boosheid ons geen deer,
 Ja! 't moet al ten goede werken,
 Wat hun wrevel onderwind'.
 God zal 't naar zyn' raad beperken.
 Hy draagt zorg voor zyn kind.

Zelfsbenadeeling.

TOON: *Aartje, die is aardig.*

1.

Die na boven spouwen,
 't Quyl valt op hun kop.
 't Zal u eens berouwen,
 Past g' 'er nu niet op,
 Snoode hemelterger,
 Die Gods wraak bespot.
 Uitstel maakt u erger.
 't Is: daar is geen God.

2.

Stel vry hals en schilden,
 Tegen God ten stryd':
 Zulke dwaazen spilden
 Ydel kracht, en vlyt.
 Zal een stoppel woelen
 Tegen zulk een Gloed?
 Haast zult gy gevoelen,
 Hoe ontzint gy doet.

3.

Gaat gy verre stellen
 Het gedreigde quaad:
 't Zal u oversnellen,
 Als gy 't meest versmaad.
 Roept al: Vrede! Vrede!

Met een dert'le lach:
't Zwaard is uit de schede,
Tot den laatsten slag.

4.

Weet' dat God u spaarde
Uit langmoedigheid:
Wyl hy u bewaarde
Tot zyn straf, die beid,
Na dat uwe boosheid
In haar toppunt is.
In die zorgeloosheid

5.

Spot nu met Gods booden,
Die u nog tot boet,
Eer 't te laat is, nooden:
O! dat kost uw' bloed.
Babels torenbouwen
Raakte niet ten top:
Die na boven spouwen,
't Quyl valt op hun kop.

Roemen.

TOON: *Flora, hoe ydel is uw' roem.*

1.

Omensch! hoe ydel is uw' roem,
Dien gy zo moedig met vertrouwen,
Op u zelf gaat bouwen?
O! gy zyt een bloem,
Die 's morgens bloeit, valt 's avonds af.,
Daar legt dan al de roem, en hoop in 't graf.
Dus is maar stof, en as,
Waar op men moedig was.

2.

Maar zyn 't de gaven van 't gemoed?
 Zyn 't uw' verstand, en deugdzaamheden,
 Die u roemen deden?
 Dat is ook niet goed.
 Indien gy alles recht beziet,
 't Is stof tot schaamen, maar tot roemen niet:
 Want wat men had, of deê,
 Gebrek ging altyd meê.

3.

Wat hebt gy, dat u God niet geeft?
 Is 't zo; ei roem dan zyn' genade.
 Wyt u zelven 't quaade
 In wat gy bedreeft.
 Wie roemt, die roem' dan in den Heer,
 En geef alleen aan hem de dank, en eer',
 Van wat men goeds geniet,
 Als boven steeds geschied.

Schoonheid.

TOON: *Van den Herder Priamus.*

1.

Bevalligheid van schoon gevormde leden
 Is liefelyk voor 't oog: maar schoone zeden
 Zyn meer beminnens waard.
 Doch als dit is gepaart,
 Dan heeft men in een mensch,
 Den hoogsten hartenwensch.

2.

Het schoonste schoon, is in de ziel inwendig,
 Dat slyt geen tyd. Die schoonheid blyft bestendig,
 Ook in gerimpelt vel.

Schoon 't lichaams gantsch gestel
 Verwelkert, als een bloem,
 Zielschoonheid houd haar' roem.

3.

Het lichaams schoon is maar voor weinig jaaren.
 De nauwite zorg kan die niet steeds bewaren.
 Ja, niet alleen de tyd;
 Maar toeval maakt wel quyt;
 Waar op men moedig was.
 't Is alles stof en as.

4.

Wat is het schoon des lichaams, wel bekeken?
 Een vliesje. Was 'er dat maar afgestreven,
 Hoe yslyk zag men dan
 De schoonste vrouw, of man?
 Het geen men acht zo zoet,
 Droop dan van walg'lyk bloed.

5.

O! zou men dan wel iets verschilligs weten
 In ben, die schoonst' of lelykst' zyn geheten?
 Inwendig is 't alleens,
 Wat voor wat ongemeens
 Van buiten word geacht,
 Hoe opgesmukt met pracht.

6.

O! tracht maar, dat gy Gode schoon moogt wezen.
 Die schoonheid word van Eng'len zelf geprezen,
 Zy is 't, daar Jezus hert
 Ook door genomen werd.
 Hier is nog menig vlek:
 Maar boven geen gebrek.

Tooizel.

TOON: *Petit Bourdeaux.*

1.

Vrienden! kykt eens uit uw' deuren,
 Na die opgesmukte pop,
 Als een regenboog van kleuren:
 Van de teenen tot den top,
 Als de paauwen uitgestreken,
 En zo moedig in haar tred:
 Die ook, of zy word bekeken,
 Op die haar ontmoeten, let.

2.

O! wat schuilt'er, mag men vragen,
 Onder al dat pronkgetooi?
 Die dus 't ooge wil behagen,
 Is een dert'le lichtekooi,
 Of een hart vol hovaardye,
 En een ydel wereldswicht,
 Dat in 's duivels slavernye,
 Schoon met parelsnoeren, ligt.

3.

Moogt gy eens de ziel beschouwen,
 Die in zulk een lichaam steekt,
 O! hoe zoud gy daar van grouwen!
 Wyl wat schoon is, daar ontbreekt.
 Zy is naakt, vol etterbuilen,
 Bloedig, pestig, en melaats:
 En van walgelyke vuilen,
 Is 'er rein niet eene plaats.

4.

O! ging zy zich eens bekyken
 In den spiegel van Gods wet.

Hoe zou dan haar schande blyken,
 Als zo vol van schuld, en smet!
 Wiesch zy met boetvaardig weenen,
 Al 't blanketzel van zich af,
 Als die zondares voor heenen,
 Wie de Heilland 't al vergaf!

5.

Zo gy recht u op wilt schikken,
 Met betamelyk gewaad:
 't Zyn geen krullen, noch geen strikken,
 Maar cieraad, dat beter staat:
 't Geen de vroomen vrouwen deden,
 Ons ten voorbeeld. Bidt dan meê,
 Dat u Jezus wil bekleden,
 Zo als hy zyn Bruid ook deê.

Hoed U.

TOON: *Polysemus*, Of *Psalm* 38.

1.

Ys, dat glad is, doet ligt vallen.
 't Dertel mallen
 Bragt 'er menig tot den val,
 Die gevangen, eer zy 't wisten,
 Door die listen,
 Ernstig weenden om dat mal.

2.

't Lonkend' oog, en geile lippen,
 Zyn de klippen,
 Waar op kuisheid schipbreuk lyd',
 Van wiens oogen, en wiens ooren
 Zien, en hooren,
 En die geen verlokking myd.

3.

Staat gy; wacht u doch voor vallen.
 Schuwt die vallen,
 En die strikken van de ziel.
 Die, vermeten op zyn krachten,
 't Gaat verachten,
 Is wel d'eerste, die 'er viel.

4.

Wilt dan op uw' hoede wezen.
 Niet te vreezen,
 Is een vreezelyke zaak:
 Ja! hoe zeer men op zyn leven
 Acht mag geven,
 Echter struikelt men nog vaak.

Zondenvonk.

TOON: *O! zalig, heilig Bethlehem.*
 Of met twee verssen, *Psalm 138.*

1.

Wat kan een vonk het buskruid ras
 In volle vlammen uit doen breken?
 Het harte, dat verdorven was,
 Word ras van 's duivels vonk ontsteken.

2.

Hy werpt zyn sprankels ligt daar in,
 Door 't oog, of 't oor, of and're zinnen,
 Tot geldzucht, staatzucht, vuile min,
 Of wat het vleesch kan meer verzinnen.

3.

Begeerlykheid is daar gereed,
 En zal door 't minste vuur ontvonken.
 Ja! zulk een vonk word, eer men 't weet,

Ook uit het steenen hart geklonken.

4.

Betrouwt u zelven niet by 't vuur.
Zyt op uw' krachten niet te moedig.
Bedriegelyk is uw' natuur,
Dat leert bevinding overvloedig.

5.

Hoe wys was Koning Salomo?
Hoe sterk was Simson? en hoe heilig
Vorst David? doch zy vielen zo.
Vermetenheid is nimmer veilig.

6.

Die staat, zie toe, dat hy niet vall',
En hoed u voor wat kan verlokken.
Gy draagt uw' hart meê overal.
Men moet met vuur by kruid niet jokken.

7.

Heer! houd gy zelf de wacht voor my,
En weer den Satan met zyn lagen:
Dan ben ik van die vonken vry,
En zal my steeds voorzichtig dragen.

Wensch.

TOON: *Snelle vloed, hoe fel in 't wederstreven.*

1.

Kon ik steeds myn' oogen zo bedwingen,
Dat de lust tot quaade dingen,
Nimmer door die vensters quam,
En in 't hart geen wooning nam!
Kon ik ook myn' ooren sluiten
Voor verleidingtaal van buiten,
Van de slang, in schyn van 't Lam!

2.

Kon ik ook myn tonge zo betoomen,
 Dat daar niets van voort mogt komen,
 't Geen aan lemand nadeel doet!
 Hieuw ik af die hand, en voet,
 Die tot ergernis my strekken!
 Mogt ik ook dat oog uittrekken,
 't Geen my hindert in het goed'!

3.

Doch dit zou my weinig kunnen baaten,
 Zo het harte wierd gelaten
 Aan zyn eigen boozen aard,
 Onherboren, onbewaart.
 Sloot men al de lichaams zinnen:
 De Verrader is van binnen,
 Die zich uitwaards openbaart.

4.

Laat toch Heer! uw' Geest dit in my werken,
 Dat ik op myn hart mag merken,
 Als 't geen' is de levensbron,
 Waar van alles eerst begon.
 Geef, dat ik dan zin, en leden,
 Zo myn plicht is, mag besteden:
 't Geen ik zonder U niet kon.

De hartebron.

TOON: *Bergamasco. Als ik als een duive kirre.*

1.

'T Vat geest uit, het geen het in heeft,
 't Zy ook van wat eigenschap.
 Dufheid, die het van 't begin heeft,
 Betert zelden met den tap.

2.

Is 't vol nat van zoete geuren,
 Of dat walg'lyk is, met stank,
 Neus en tong zal haaft bespeuren,
 Wat het uitgeeft tot een drank.

3.

O! men tapt geen held're wynen
 Uit een troebel droessemvat.
 Geeft een bus wel medicynen,
 Die niet dan vergif in had?

4.

Is het harte vol genade,
 O! dit blykt uit woord en daad.
 Is 't een zetel van het quade,
 Vruchten toonen, hoe 't 'er staat.

5.

Heeft de wysheid daar haar wooning,
 Wysheid word ook voortgebragt.
 Is 'er dwaasheid; met vertooning
 Word dan zelden lang gewacht.

6.

Vuile monden, booze zeden,
 Vloeyen uit een vuil gemoed.
 Zulk bedryf, en zulke reden,
 Toonen, 't hart en is niet goed.

7.

Wacht dan goed', of quaade dingen,
 Naar de schat is van het hert.
 't Geen uit deze well' komt springen,
 Toont wat daar besloten werd.

8.

Zoekt uw' harte te vervullen
 Met de wysheid, en de deugd,
 Welker vruchten wezen zullen

God tot eer', en u tot vreugd.

9.

O gy Bron van Licht en Leven!
 Alle goed daalt van U neêr.
 Wil uw' Geest toch aan my geven.
 'k Zal dan zyn een vat tot eer'.

Zelfver schooning.

TOON: *Bell' Iris.*

1.

Zelden stinkt een eigen drek.
 Eigen neus zal die wel keuren
 Voor de beste muskus-geuren.
 Zelden ziet men zyn gebrek.
 Eigenliefde neemt behagen
 In al, wat zy in zich vind,
 En kan alles in zich dragen:
 Want zy is al ziende blind.

2.

Vielen eens die schellen af,
 Die nu d' oogen zo verblinden,
 O! wat zou men dan al vinden,
 't Geen de hoogste reden gaf
 Om in 't ongelyk te stellen
 Dat, waar voor men nu zo stryd,
 Door eenzydig vonnis vellen;
 Daar men nu geen weêrspraak lyd.

3.

Gy, die maar u zelven meet
 Aan u zelf, door vergelyken
 Met u zelf, gy doet dus blyken,
 Dat gy zelf bedrog niet weet.

Gaat gy met uw' hart te raade:
 O! die raadsman is niet goed,
 Want hy raad u maar ten quade:
 't Geen gy niet geloven moet.

4.

O! verschoont u zelven niet,
 En blanket geen eigen feilen:
 Want wie kan zyn hart door peilen,
 't Geen zo menig mensch verried?
 Eigen zonden te verschoonen,
 Is het schaadelykst bedrog.
 Wilt gy ergens feilen toonen,
 Merkt die in u zelven toch.

Schurft.

TOON:

1.

Een schurfdig hoofd dat vreest de kam,
 En wil het niet verdragen,
 Dat iemand met haar tanden quam,
 En 't zal dien van zich jagen:
 Want zeer is ligtelyk geraakt,
 En schreeuwt wel, als men 't maar genaakt.

2.

Dus is het met de zondaars meê.
 Het quetst terstond hunn ooren,
 Verkondigt men godloozen weê!
 Wyl zy 'er toe behooren.
 Dies dulden zy geen Donderzoon:
 Maar haat en smaad is al hun loon.

3.

't Is: Ziender! gaa naar elders heen.

Men kan u hier niet dulden.
 Spreek zachte dingen. Laat uw' reën
 Niet zyn een vloek en schulden.
 Zy vlieden 't geen geweten prikt,
 En dat hen 's Heeren wraak verschrikt.

4.

Maar is 'er geen bestraffend' man,
 't Is een der grootste vloeken,
 Die God den zondaar zenden kan.
 Zy zullen Hem eens zoeken,
 Als hy zich niet meer vinden laat,
 En eens zal lachen in hun quaad.

Zo quast zo beitel.

TOON: *Mon Confesseur est rude.*

1.

Tot harde quasten moeten
 Ook harde beitels zyn.
 Verzachten en verzoeten,
 Is niet steeds medicyn.
 't Doet stinken, worden wonden
 Te zacht en los verbonden.
 By oly past ook wyn.

2.

Men moet met zout veel wryven
 Een ingekankert quaad.
 Quaad vleesch en mag niet blyven,
 Daar anders 't vuur toe slaat.
 Het is met zacht te streelen
 Niet in den grond te heelen.
 Dan komt wel raad te laat.

3.

Wat baat een roof te zalven,
 Waar onder 't quaad verzweert,
 Zo dat het allenthalven
 Het binnenste verteert?
 Neen, vliemt die builen open,
 En laat den etter loopen,
 Schoon 't iemand niet begeert.

4.

Weg met uw' oxelkussen!
 Met loozen kalk van hier!
 O! zulke balsembussen.
 En deugen niet een zier.
 Dus zoud my maar bedriegen,
 En door beloften liegen.
 Dat stond verleiden dier.

5.

Woud gy godloozen vleyen,
 En spreken enkel vreê:
 Gy zoud dat eens beschreyen,
 Om 't zo gedreigde wee.
 God eischte van uw' handen
 Hen, die in Tofeth branden,
 En gy vergingt 'er meê.

6.

Zo ketters u ontmoeten,
 Die gy hardnekkig vind:
 Men mag die zelf niet groeten,
 Dan voor een duivels kind.
 Dus moet een af keer blyken:
 En yder moet ontwyken,
 't Geen als een pest verslind.

7.

Wel! wilt gy iets genezen,

Zo schikt u naar de wond.
 Dan zal 't gelukkig wezen.
 't Maakt anders niet gezond.
 Denkt, dat op harde quasten
 Ook harde beitels pasten,
 In hart, in hand, en mond.

Aanmoediging.

TOON: *Nu onlangs geleden.*

1.

Salems Tempelhelden,
 Stelt u in de bres,
 Tegen die zich stelden
 Met hun toverles,
 En vermomde woorden,
 Om de kudd' te moorden.
 Ja men loochent 't Christendom:
 Daar zo veel na hoorden.
 Zyt dan nu niet stom.

2.

Houd op Zions tinnen
 Doch getrouwe wacht.
 Laat geen wolven binnen,
 Schoon met schaapenvacht.
 Honden, vossen, zwynen,
 Konnen lamm'ren schynen:
 Maar dat men bekende weêr',
 Zelf ook Cherubynen,
 Brachten z' and're leer.

3.

't Zyn des Heeren krygen,
 Die gy voeren moet.
 O! gy moogt niet zwygen,
 Of God eischt het bloed
 Der vermoorde schaapen,
 Die gy door uw' slaapen,
 En verzuim verwaarloost had,
 Van uw' hand. Het wapen
 Dient dan straks gevat.

4.

Wil men u niet hooren:
 Gy voldoet uw' plicht,
 In die gaan verloren.
 Haat, en vlied men 't licht,
 Gaat men dat bestryden:
 Moet gy daar om lyden
 Van die leugenleer bemint:
 't Zyn nu booze tyden.
 Waarheid overwint.

5.

God zal haar bewaren,
 Schoon haar d'Antichrist,
 Met de ketterschaaren,
 Lastert, en betwist,
 En haar, zo verbolgen,
 Bloedig gaat vervolgen.
 Ook hoe graag voor medicyn
 Word vergift gezwolgen
 Van den Libertyn.

Eeuw verderf.

TOON: *Psalm 118.*

Of met halve verssen, *Reveille vous.*

1.

Hoe deerlyk staat het nu geschapen
 Met Nederlands Hervormde Kerk!
 Wat zyn 'er al, die ronkend' slaapen!
 De vyand doet terwyl zyn werk.
 Hy zaait het onkruid' in den akker:
 't Geen weeld'rig groeit, en 't al verstikt.
 Geen donder maakt de slaapers wakker,
 Zy zyn in 's duivels boei verstrikt.

2.

Wil ymand zyn geweten quyten,
 En yv'ren volgens ampt, en plicht:
 Hy wachte grynzen, bassen, byten,
 Tot loon van 't werk, dat hy verricht.
 Als die de hand meê moesten bieden,
 Wel d'eerste zyn in 't wederstaan.
 Wat kan ten goede dan geschieden?
 O dus moet Land, en Kerk vergaan!

3.

't Vrygeestendom, en Ongodisten
 Doorkank'ren nu ons Vaderland.
 Men hoort ze last'ren, schimpen, twisten.
 Daar menig zich niet tegen kant;
 Maar zwygt, en oogluikt op dat woelen,
 Hoe klein is waarheids liefdeblyk?
 Men duld hun schryven, en gevoelen,
 En stelt zich Gallio gelyk.

4.

't Geen voortyds deê de kled'ren scheuren,

Uit schrik, en smert, kan menig nu
 Wel hooren, en ook zien gebeuren.
 Men is van geen gedrochten schuw.
 Wie zyn van 's Heeren yvervonken
 Doorgloeit, om in deez' bres te slaan?
 Men is van zwymelwyn als dronken,
 En trekt zich God, noch Waarheid aan.

5.

't Eenzydig, en driftkoppig hollen
 Voert menig buiten 't rechte spoor:
 't Geen onbezuist doet hardebollen
 Voor zyden, die men zich verloor.
 De krachten, die men t'zaâm moest schaaren,
 Tot demping van godloosheids brand,
 Verspilt men woedend' op malkaëren,
 En wroet in Broed'ren ingewand.

6.

De Vrygeest is zo stout, en moedig,
 Vermits hy heul, en voorstand vind.
 Weêrstaat men deze pest niet spoedig:
 Wie 't alverderf niet ziet, is blind.
 O God der waarheid! zie doch neder,
 En red uw' Kerk uit dit gevaar.
 Geef haar uw' Geest, en zegen weder,
 En zyt haar Zon, en Beukelaar.

Gerechtigheid.

TOON: *Te Vlissingen legt een jacht bereid.*
 Of, *O! zalig, heilig Bethlehem.*

1.

Gerechtigheid, gy schoone Maagd,
 Hoe zyn' uw' oogen dus bewonden?

'k Zie, dat uw' hand een weegschaal draagt:
In d'and're word een zwaard gevonden.

2.

Dat gy myn oog bewonden ziet,
Is, wyl het blind is voor geschenken:
En 't let ook op perzoonen niet,
Om 't recht uit gunst, of haat te krenken.

3.

De weegschaal, die ik even hou,
Is om de zaaken recht te wikken,
Op dat niets onbehoorlyks zou
Den evenaar des rechts verwrikken.

4.

't Zwaard, dat men in myn hand my gaf,
Is, om dat ik dat moet besteden
Tot goeden schut, tot boozen straf:
't Behoud' van Landen, en van Steden.

5.

Gerechtigheid, gy schoone Maagd,
Is 't, als gy gingt uw beeld verklaaren:
Hier word vergeefs naar u gevraagd,
Gy zyt ten hemel opgevaren.

Bedrog.

TOON: *Myn Zoetje, ik moet je.*

1.

Het liegen, 't bedriegen gaat nu in zwang.
De boosheid, en loosheid uit zelfbelang,
Is slimmer dan immer. De waarheid is heên:
Dus is 'er geen liefd', noch recht meer beneên.

2.

Wat zeden zyn heden by klein, en groot?

Wat treken, en streken, zo valsch, en snood?
 De blyken gelyken naar duive, noch lam,
 Maar slangen, en vos, schier, waar men nu quam.

3.

Doch liegt al, bedriegt al, ô slanggebroed!
 God merkt het, en perkt het, hoe zeer gy woed.
 Hy breekt het, en wreekt het, al wat gy bestaat;
 Vermits hy 't bedrog, en leugenaars haat.

4.

Oprechten, en slechten, die, zonder gal,
 Van listen niet wisten: men zoekt uw' val.
 Zy delven zich zelven wel kuilen ter straf,
 En 't quaad loont zyn' Heer. Maar komt 'erdoch af.

's Duivels vriendschap.

TOON: *Verlaat gy dus uw' eigen ziel.*

1.

Hy, die den duivel heeft te vriend,
 Kon ligt'lyk in de helle komen.
 Maar dat 's een vriendschap, die niet dient
 Aan al, die voor den afgrond schroomen.
 O! buigt u voor zyn throon niet neêr,
 En steekt geen kaars aan tot zyn' eer'.

2.

Wat wacht gy doch van Belial?
 O! hy belooft wel groote dingen:
 Maar d'arme droes heeft niet met al,
 En nog verlokt hy wereldlingen.
 Al wat van zyn beloften quam,
 Is anders niet dan Tofeths vlam.

3.

Toont, dat gy zyt van 't Vrouwenzaad,
 Die d'oude Slange steeds bestryden.
 Al bied hy vrede; 't is verraad.
 Gy moet verzoening met haar myden:
 Want God heeft vyandschap gezet,
 En Jezus heeft haar' kop verplet.

Beloven.

TOON: *Als de hooge nood by tyden.*

1.

Veel beloven, niets te geeven,
 Doet een gek in vreugde leven,
 Zegt men, en het is gewis:
 Wyl de slechte 't al geloven,
 En hun ooren wel verdooven,
 Voor die zegt, gelyk het is.

2.

O! de duivel doet dit blyken.
 Hy belooft ook koningryken,
 Met hun pracht, en heer'lykheid.
 Maar wat geeft hy? Helleboeyen,
 Die van Tofeths vlammen gloeyen,
 Is men van dien strik verleid'.

3.

Hoort gy na des werelds streelen:
 In beloften uit te deelen,
 Is zy overmatig ryk:
 Maar als zy haar woord zal houden,
 Krygen niets, die haar vertrouwden,
 Tot hun dwaasheids loon, en blyk.

4.

Wilt gy naar het vleesch eens hooren:
 O! dat wil u meê bekooren,
 Door beloften van veel zoet,
 Om den mensch zo te verbinden.
 Doch dat doet hem ondervinden,
 In de plaats maar enkel roet.

5.

Zo gy vasten staat wilt maken
 Op beloften; 't zy op zaaken,
 Die God zelf heeft toegezegd.
 Hy geeft meer dan hy beloofde,
 't Geen ons niemand ooit ontroofde:
 En dat geeft tot eischen recht.

Koopen.

TOON: *Febus is lang over zee.*

1.

Alle waar is na haar geld;
 Of 't en is geen koop, maar woeker;
 Waarom word het dan getelt
 Van een zielvernoeging zoeker,
 Voor dat niet verzaaden kan?
 Waarom weegt en geeft men 't dan?
 Daar komt geen voordeel van.

2.

D' allergrootste weekeraar
 Is de duivel, met de wereld,
 Die bedriegelyke waar
 Loos vernist, en valsch beperelt.
 Dus ten schoonsten voorgedaan,
 Lokt zy dwaaze koopers aan:

Maar komt hen dier te staan.

3.

Wilt gy wyze koopliên zyn,
Koopt dat waar is, en bestendig
In der daad, niet slechts in schyn.
't Is de zielen schat inwendig,
En waar toe ons Jezus ried,
Dien hy ook aan yder bied,
En zonder prys, om niet.

Waanfeil.

TOON: *Daar zal 'er een scheepje van vooren de paalen.*

1.

Wat is de verwachting van menig bedrogen?
Wat missen al menschen het geen zy beoogen?
Hoe zeer het hen spyt, Hoe zeer het hen spyt.
Zy spilden hun moeite, en verquisten hun tyd.

2.

De wereldsche dingen, die snellyk vervliegen,
Zyn ydel, en konnen door schynen bedriegen.
Dus gaapt hy naar wind, Dus gaapt hy naar wind,
Die meent, dat men daar recht genoeg in vind.

3.

't Beandwoord 't genieten van 't geen gy begeerde,
't Geen hy 'er van waande, wanneer gy 't ontbeerde?
Gy dacht maar om 't zoet, Gy dacht maar om 't zoet,
En smaakte voor honing al dik wyls maar roet.

4.

Gy had het. Waar is het? 't Is weder verdwenen.

Zie daar dan, uw' wensch, en verwachting is heenen.
 Hoe liever 't u was, Hoe liever 't u was,
 Hoe meer 't u zal smerten, begeeft het zo ras.

5.

Vraagt iemand, wat boven verwagting zal streven?
 O! dat zyn de dingen van 't zalige leven.
 Hoe veel men vermoed, Hoe veel men vermoed,
 Dat is nog veel minder, dan 't hemelsche goed.

6.

Hoe moesten dan menschen daar t'zamen na jagen,
 En alles volbrengen, en alles verdragen,
 Op dat ze dat Een, Op dat ze dat Een
 Erlangden? Wat schâ, vloog al 't ander dan heên.

't Verd wynende.

TOON: *O! minnelykste Immanuel.*

1.

Hoe ras gaat 's werelds pracht voorby,
 Gelyk de blixemstraalen?
 De flikk'ring word haast rook, en zy
 Zal ras van 't hoogste dalen.
 't Geen heerlyk was,
 Is spoedig stof, en as.
 Wat mag 'er dan zo praalen?

2.

Der Pauzen driegekroonden hoed,
 Vol glinsterende steenen,
 Schopt ras de dood af met zyn voet,
 Dan is die pracht verdwenen.
 Wie heeft dan lust,
 Dat hy de voeten kust,

Gelyk men plagt voor heenen?

3.

Daar praalt een Keizer op zyn throon,
 Omringt van hov'lingschaaren:
 Daar pronkt een Koning met zyn kroon:
 Maar die zo heerlyk waren,
 Verwiss'len 't Hof,
 Eerlange met het stof:
 Wyl zy ten grave vaaren.

4.

Beziet eens Alexanders graf,
 Of Salomô's gebeente:
 Wat pracht, wat luister straalt daar af?
 Voor paarden en gesteente,
 Is, wat men ziet
 Slechts maaden, stank, en niet.
 't Komt al tot doods gemeente.

5.

Het gras, dat 's morgens weeldig groeit,
 Legt 's avonds afgesneden.
 De bloem, die nu zo cierlyk bloeit,
 Ziet gy wel haast vertreden.
 O! zoekt een staat,
 Wiens luister niet vergaat.
 Neemt daar toe waar dit heden.

Ver and erlykheid.

TOON: *Psalm* 100.

1.

Wat is des werelds wisselval,
 Gelyk een rad, of ronde bal,
 Die stadig wentelt, rolt, en keert!

Het geen dat zinnebeeld ons leert.

2.

Hoe ras gebeurt verandering!
Wat maakt hy quaaide rekening,
Die zich op 't ondermaansch verlaat,
En maakt op 't geene niet is staat!

3.

Gebeurt, wel dat een blyde dag
Al ras een droeven avond zag.
Jobs boode brengt wel onverwacht
Een tyding, daar men niet om dacht.

4.

Een brand, een storm, een watervloed,
Een roover, dief, of bankeroet,
Maakt iemand in een uur wel quyt
't Gewin der gantsche levenstyd.

5.

Hoe hooger dikwyls iemand stygt,
Hoe hy 'er laager val na krygt,
Met rasser, en met harder plof.
Zo wispelturig is het Hof.

6.

De dood sleept wel een tafelgast
Ten grave, als hy zwelgt, en brast:
Of ryken vrek, als hy zyn geld
Oprekent, en tot stapels teld.

7.

Ook word wel een van 't Bruidlofsbed
Ter slaap in 't eeuwig huis gezet.
Die was op 't vreugdenmaal genood,
Word wel gespyst met traanenbrood.

8.

Ei! zo gy zoekt bestendig goed,
Vergadert schatten van 't gemoed,

Die zelf geen dood ontnemen zal.
O! hy, die God heeft, heeft het Al.

Lot wisseling.

TOON:

1.

'Tongezien
Kan geschiên,
Schoon men 't niet vermoedde.
O! wat man
Is 'er dan,
Altyd op zyn hoede?

2.

't Wereldsch is
Ongewis,
't Kan wel ras verkeerren:
Liefde in haat,
Eere in smaad.
Knechten worden Heeren.

3.

O! gy zyt
Niet bevryd,
Al wie mensch moogt wezen.
Denkt dat niet:
Dat verdriet
Heb ik niet te vreezen.

4.

Denkt dat nooit:
Kan wel ooit
Zulk een ramp my treffen?
Zeker ja:
Ja wel dra

Valt men na 't verheffen.

5.

Laat ik, Heer!
Nimmermeer
't Quaad te verre stellen.
Leer my, dat
't Wentelrad
Trotzen haast kan vellen.

6.

Geef, dat ik
Ook niet schrik
Voor wat gy wilt zenden
Naar uw' raad:
't Droevigst quaad
Kan uw' hand ras wenden

Wisselbeurten.

TOON: *Ach Heere, Davids Zoon, enz.*

1.

De tyd baart roozen: maar men moet die lydzaam wachten.
Doch beid' geen roozen, dan die door'nen met haar bragten.
Hier komt wel zomer; maar die duurt niet allen ryd:
En zelf die zomer is van buyen niet bevryd.

2.

In guure winter wacht weêr liefelyker dagen:
Maar schynt de zon; daar volgt een beurt van donk're vlaagen.
Het onbestendig word gezolt door wisselstaat,
Zo lang de zon in loop hier op, en onder gaat.

3.

't Gelukrad wentelt hem, die onder lag, weêr boven.
 Die heden zit gethroont, legt morgen ligt verschoven.
 Elk heeft zyn beurt, en hy regeert in zyne maand.
 O! die verand'ring treft wel iemand, eer hy 't waant.

4.

Bedenkt eens, wat maar in uw' levensloop gebeurde.
 Wat ommezwaaying men in 't groot, en 't klein bespeurde.
 't Zal voort zo zyn, zo lang de zon de tyden meet.
 Voor rouw komt blydschap, en voor blydschap weder leed.

5.

Daar groeyen wolken, die nu donderstormen dreigen,
 Terwyl de dagen zich tot 's werelds avond neigen.
 Laat Babel roemen, dat z'als Koninginne zit:
 Haar plaagen nad'ren, en Gods mond voorzegt haar dit.

6.

Gelukkig, die den tyd in 't zalig eeuwig enden!
 Niets is dan magtig meer een wisselrad te wenden.
 Daar is steeds blydschap, daar men nimmer weêr na schreit,
 't Geen Sion, tot haar troost, na al haar ramp verbeit.

Onzekere uitkomst.

TOON: *O! Holland schoon, enz.*

1.

Hoe menig gaat het buiten gis,
 En vind zyn' hoop' bedrogen?
 De schoonste kans, in waan gewis,
 Is wel zeer ras ontvlogen.
 Wat maakt de mensch dan vasten staat
 Op 't geen zo ligtelyk ontgaat?
 Ook tusschen neus, en lippen,
 Kan wel een dronk ontglippen.

2.

Al wat nog niet en is geschied,
 Kan onvoltrokken blyven.
 Een wolke, die men heden ziet,
 Kan haast wel overdryven:
 En ziet m' 'er aan de lucht nu geen,
 Daar ryst 'er onverwacht wel een.
 Wat staat is dan te maken
 Op al des werelds zaaken?

3.

O! stelt uw' hart niet al te zeer
 Op 't geen gy moogt verwachten.
 Verbeeld u ook een wisselkeer,
 En houd die in gedachten.
 Komt dan geluk, of ongeluk,
 Het matigt blydschap, en ook druk;
 En 't moet ons vergenoegen,
 Zo als het God wil voegen.

't Ongewisse.

TOON: *Ik zie u wel, enz.*

1.

Een gladde paling by den staart,
 Een losse hand vol vliegen,
 Is 't wank'lend waangeluk op aard',
 Dat menig zal bedriegen.

2.

Een zinkend' welzand is de grond,
 Daar 't huis der wereldlingen,
 Bouwvallig op gevestigd stond,
 Een Niet zyn al die dingen.

3.

Het kan geen storm, noch vloed weêrstaan,
 Maar stort geweldig neder:
 En stoot de dood zyn voet daar aan,
 Dan ploft de hoogste Ceder.

4.

Wat steunt gy doch op vleesch, en bloed?
 Wis zal dien riedstaf knakken.
 Vertrouwt gy jeugd, of staat, of goed,
 Die zuil zal haast ontzakken.

5.

Uw grootste vriend zal morgen licht
 Uw meeste vyand wezen,
 En daar uw' hoop op was gesticht,
 Krygt gy wel meest te vreezen.

6.

Gy grypt wel toe, maar vat ook mis,
 En vind u dus bedrogen.
 Bouw dan op 't geen bestendig is,
 En nimmer is ontvlogen.

7.

God hing den aardkloot aan een niet;
 Doch die zal eens verbranden:
 De Stad, die 't ooge nog niet ziet,
 Grondvestten zyne handen.

8.

De Rotssteen Christus zal de ziel
 Een vasten grondslag geven:
 En schoon dan aard', en hemel viel,
 Dat zal ons niet doen beven.

Wereldvriendschap.

TOON:

1.

Wat ziet men menigmaal geschieden,
 Dat menschenvriendschap ons bedriegt:
 En dat die ons moest hulpe bieden,
 Verraderlyk en trouwloos liegt?
 Wat mag men op dien riedstaf steunen?
 Hy breekt, en wond die daar op leunen.
 Wie dan op eenig mensch vertrouwt,
 Doet als die op een zandgrond bouwt.

2.

Zeer zelden zal men liefde vinden,
 Die niet en spruit uit zelfsbelang.
 Het voordeel maakt, en scheid de vrinden.
 Dus gaat de wereld haaren gang.
 Een Judaskus word wel gegeven
 Aan dien men staat naar goed en leven.
 De lippe brand door liefdeschyn,
 En 't hart dekt doodelyk venyn.

3.

Dus word men menigmaal bedrogen,
 En acht voor vriend, die vyand is.
 Men kan geen harten zien met d' oogen.
 Dus tast men in de keur ligt mis.
 Gy moet dan niemand iets vertrouwen,
 Het geen u namaals kan berouwen
 Ontdekt te hebben aan een man,
 Die 't tot uw' leed gebruiken kan.

4.

Wien gy voor heenen dienst betoonde,
 Vergat wel ras het geen gy deed,
 Zo dat hy goed met quaad beloonde.
 Men acht beloften, bond, noch eed.
 Men kan wel lachen, met behagen,
 Om eigen' loosgesmeede lagen:
 Als of men had wat groots beschikt,
 Wanneer men dien 't niet wacht, verstrikt.

5.

De Wereld is vol trouweloosheid.
 De waarheid, en de liefd' ontbreekt.
 Het hart is vol bedrog en boosheid,
 Terwyl de tong gantsch anders spreekt.
 De waare vrienden zyn hier onder
 Zeer zeldzaam; ja by na een wonder.
 Doch wat voor vrienden men verliest,
 Men houd zyn' vriend, wie God verkiest.

Trouweloosheid.

TOON: *Tranquille caeur preparez vous.*

1.

'T bedrog, dat in de wereld heerscht,
 Word allezints nu ondervonden.
 De duivel pleegde 't allereerst:
 De menschen bouwen op zyn gronden.
 Zo de praat, Als de daad,
 Is vervult van die schuld,
 Die God in niemand duld.

2.

Oprechtigheid behaagt den Heer,
 Die waarheid in het binnenst minde.
 Maar ô men vind die zelden meer:
 Zo weinig als de godgezinde.
 Oud en jong, hart en tong,
 En 't gedrag, Is nu, ach!
 Bedrieglyk, waar men zag.

3.

Gelooft ook menig Broeder niet,
 Zo gy niet wilt bedrogen wezen.
 Ja! menig bedgenoot verried.
 Waar is dan geen bedrog te vreezen?
 Maar ô wee! wie dat deê:
 Want God haat zulk een daad,
 En gruwelt van dat quaad.

4.

Maar schoon al iemand u bedroog:
 Bedrieg gy nimmermeer een ander.
 O! niets bedriegt Gods wrekend' oog.
 Is iemand tot bedriegen schrande,
 O! dat werk, is een merk,

Dat hy wis 't Kroost ook is
Van den Vorst der duisternis.

Bedriegers.

TOON: *Gy lodderlyke Nymfe enz..*

1.

De wereld wil bedrogen zyn,
Die zich vergaapt aan waan, en schyn.
Zy wil niet beter leeren,
Noch onderricht begeeren.

2.

Wel! als het doch zo wezen moet,
Laat dat geschieden van wie 't doet.
Zy kunnen 't niet beletten,
Die zich daar tegen zetten.

3.

De duivel is een looze slang,
Die haar bedriegt van over lang.
Hy heeft ook zyn trauwanten,
Die 't doen van alle kanten.

4.

Wat is het Roomsche leugenryk
In al 't beslag bedriegelyk,
Waar door nu lange jaaren
Zo veel bedrogen waren?

5.

Wat is een groote ketterschaar,
Die leugenleer verspreid voor waar?
De wereld wil die hooren,
Met haar bedrogen' ooren.

6.

Het vleesch bedriegt haar ook gewis,

En 't hart, dat zo bedrieglyk is,
 Daar word bedrog gevonden,
 In 't plegen aller zonden.

7.

Of dit bedrog haar niet voldeê,
 O! zy bedriegt zich zelven meê.
 Wil zy haar niet bewaren,
 Laat haar bedrogen varen.

Verraad.

TOON: *Psalm* 141.

1.

'T liefkoozende gevele van hoeren,
 Legt enkel op verleiding toe.
 O! dat dan elk zich vlytig hoê,
 Dat hy zich dus niet laat vervoeren.

2.

Ziet Delila eens Simson streelen,
 Tot dat hy slaapt in haaren schoot.
 Maar dus verraad zy hem ter dood,
 En bind hem vast met sterke zeelen.

3.

Laat dit een zinnebeeld verstrekken,
 Hoe ook de wereld streelt en vleit
 Dien, wien zy haare strikken spreit,
 En in haar netten zoekt te trekken.

4.

Terwyl zy schynt te willen kuffen,
 Drukt zy de moordpook in het hert
 Van die daar door geblinddoekt werd:
 En dat heet vriendschap ondertuffen.

5.

De honig, dien zy aan komt bieden,
 Is niet dan dood'lyk zielvenyn.
 Haar beker drenkt met toverwyn.
 O! wilt doch zulke laagen vlieden.

6.

Dat dit ook Babels Hoer verbeelde,
 Met haaren gouden gruwelkelk.
 Zy bied dien zwymelwyn aan elk.
 O! wacht u van haar pracht, en weelde.

Zorgeloosheid.

TOON: *Wie der zotten wysheid ziet.*

1.

Acht uw' vyand niet te klein,
 Op uw' eigen kracht vermeten.
 Ziet van Davids slingersteen
 Goliath te grond gesmeten,
 En met eigen zwaard gedood,
 Schoon hy was zo sterk, en groot.

2.

Die niet op zyn vyand past,
 Met een zorgeloos verachten,
 Word al menigmaal verrast,
 Schoon wy niet zodanigs wachten.
 Dus wierd Laïs onbewust
 Overrompelt in hun rust.

3.

Ziet eens, wie rondom u gaat:
 't Is de Helleeuw, die met woeden
 Op u loert, zo vroeg, als laat.

Zult gy u voor hem niet hoeden,
 Die in 't eerstgeschapen paar,
 Wierd een menschenmoordenaar?

4.

O! wat zyt gy, breuk'lig ried!
 Zult gy daar op durven steunen?
 Kent gy dan u zelven niet?
 Wie op eigen staf wil leunen,
 Zal gewis niet blyven staan,
 Tot een straf van eigenwaan.

5.

Spiegelt u aan meer dan een
 Van Gods grootste gunstelingen,
 Die wel zwaare vallen deên,
 Toen zy zich hier in misgingen.
 Als men om geen vyand denkt'
 Word m' 'er eerst wel van gekrenkt.

6.

Geef, Heer! dat ik ned'rig zy,
 Nimmer trots van hart of oogen.
 Sta met uwe hulp my by.
 Wie zou my dan overmogen?
 Als gy aan myn zyde zyt,
 Vrees ik niet wie my bestryd.

Ziet toe.

TOON: *Laura zat laatst by de beek.*

1.

Blaast de voorspoeds wind in 't zeil,
 O! gy moet u vlytig wachten.
 Wispelturig is dat heil.
 Wilt geen goeden raad verachten,

Maar voorzichtigheid betrachten.
 Viert de schoot niet al te ruim.
 Menig schip is omgeslagen
 Door de gyp, of dondervlaagen.
 Tegenspoed legt op zyn luim.

2.

Houd in 't zeil een wakker oog.
 Kent de diepten, en de stroomen.
 Myd de klippen, en het droog.
 Als 'er zwaare wolken koomen,
 Dan de zeilen ingenomen.
 Kiest een goeden ankergrond.
 Tegen snelle wervelwinden
 Baat een reeffjen in te binden:
 't Geen gy altyd los doen kont.

3.

Hyst gy 't zeil te hoog in top,
 Aangelokt door 't schoone weder:
 Haastig komt wel onweêr op.
 't Komt dan al van boven neder,
 Mast en spriet. Dus word de reeder,
 Al zyn schoone winst wel quyt,
 Wyl hy 't weêr te veel vertrouwde:
 't Geen hem dan te laat berouwde,
 Als zyn schip verzinkt, of splyt.

4.

Beste stierders zyn aan land;
 Immers zo zy zich vermeeten.
 And're hebben geen verstand,
 Daar zy raad tot alles weten.
 Beter hadden zy 't gequeten,
 Dunkt hen, stonden zy aan 't roer:
 Daar zy 't erger zouden maken,
 Als hen zulk verstel van zaaken
 Buiten gissing wedervoer.

Hebzucht.

TOON: *Rozemond, die lag gedoken.*

1.

Hebzucht, nimmer te verzaden,
 Die gedurig giert na meer:
 Schoon uw' maag is overladen,
 Echter gaat gy even zeer,
 Met den buidel in uw' hand,
 Als een bodemlooze mand.

2.

Liever berst gy aan de brokken,
 Met een opgepropten darm,
 Dan dat gy niet meer zoud slokken.
 Dus zyt gy in rykdom arm:
 Wyl u niets genoeg zyn zal,
 Eer gy meester zyt van 't al.

3.

Maar wat zeg ik? 't zou niet helpen,
 Schoon gy gantsch de wereld had.
 Geld en kan geen Hebzucht stelpen,
 Of men nog zo veel bezat:
 Pekel steekt den dorst meer aan.
 Geld zal gelddorst niet verslaan.

4.

't Moet al meer, en meerder winnen.
 Hebzucht stapelt laag op laag.
 Daar aan hangt zy hart, en zinnen,
 En zy zweet, en zwoegt gestaêg
 Om den Mammon, met zyn geld,
 Dat zy zich ten afgod stelt.

5.

Sneed men Hebzuchts boezem open:

Dezen dreggod vond men daar.
 Al haar lieven, vreezen, hopen,
 Offert zy op zyn' altaar;
 Ja! het lichaam, en den geest,
 Met verlies van 't aldermeest.

6.

Doch wat mag uw oog zo vliegen,
 Over 't geene niet en is?
 't Zal u jammerlyk bedriegen.
 Ook 't bestendigst, is gewis
 Ydelheid der ydelheid,
 Die te laat eens word beschreit.

7.

Wyder schuuren, ruimer zakken,
 Bouwt, en maait gy, om uw geld,
 En uw' vruchten in te pakken:
 Maar de dood ylt, die u velt,
 Dikwyls als gy bezigt zyt,
 En hy laat u niet een myt.

8.

Dan vult uwen mond wat aarde,
 Die hier nooit te vullen was.
 't Geen de vrekke Hebzucht spaarde.
 Spilt een quister dikwyls ras.
 En dan legt gy, arme dwaas!
 Naakt in 't graf, ten wormenaas.

9.

Wisselt Hebzucht met genoeg.
 Tracht voor al naar zielenschat.
 Vaders hand zal u toevoegen,
 't Geen zyn kind van nooden had.
 Zyt gy ryk in uwen God,
 O! gy hebt het grootste lot.

Goed.

TOON: *Bell' Iris.*

1.

Zo gewonnen, zo verteert,
 Word al menigmaal bevonden,
 Beide met bedryf van zonden.
 O! wat baat dus goed vermeert?
 't Geen 'er quam door kromme wegen,
 Gaat weêr heen' door zulk een pad,
 Als men 't niet in 's Heeren zegen,
 Maar slechts in zyn vloek bezat.

2.

O! hoe menig raakt weêr quyt,
 Daar zyn hebzucht zo naar brandde,
 Niet met schaê slechts, maar ook schande,
 Tot zyn hartenleed, en spyt?
 Hy, die pleeg volop te hebben,
 Word wel tot gebrek gebragt,
 Als na 't vloeyen komt het ebbén,
 Daar hy niet op had gedacht.

3.

't Goed, dat iemand t'onrecht wint,
 Ziet men dikwyls na zyn sterven,
 Zo 't dus lange bleef, niet erven
 Van zyn zoons, of dochters kind.
 't Geen met schraapen, en met spaaren,
 In veel tyd, verzamelt was,
 Word verquist in weinig jaaren,
 Krygt een ander heer de tas.

4.

Laat dan 's goddeloozen deel,
 Nog zo groot, en smoutig wezen:

Ras heeft hy 't verlies te vreezen.
 Maar met God is 't weinig veel.
 't Doet ons met genoegten leven,
 Als een toewerp van zyn hand,
 Op het goed, dat hy zal geven
 In het eeuwig Vaderland.

Bezigheid.

TOON: *Ei! beur my enz.*

1.

O mensch! hoe dus verslaaft
 Aan 's werelds bezigheden,
 Dat gy steeds zwoegt, en draaft,
 Om dingen hier beheden?
 Kan dan geen hemelschat
 Uw' zielelust bekooren?
 Zo gy het alles had:
 Wat baat, ging die verloren?
 O! mogt gy heden hooren!
 Of wis beklaagt gy dat.

2.

't Is geen bestendig goed;
 Maar 't zweeft gevleugelt heenen.
 't Verzadigt geen gemoed,
 't Gebruik is ras verdweenen.
 't Geen arbeid had vergaart,
 En met veel zorg, en spaaren
 Was kommerlyk bewaart,
 Zal met geweene ontvaaren,
 En meerder droefheid baaren,
 Verhuist men van deez' aard'.

3.

Wat doet men meer met recht?
 Het lachen, of het weenen?
 Wanneer men overlegt,
 Wat aardelingen meenen
 Van hunnen dikken slyk,
 Die d'oogen kan verblinden:
 Als was hy wonder ryk,
 Waar die slechts is te vinden.
 Hun ydel onderwinden,
 Is enkel dwaasheids blyk.

Bedrogen waan.

TOON: Twee verssen, *Psalm 46*.

1.

De waan van 's werelds schynvermaaken,
 In alle de ondermaansche zaaken,
 Belooft meer, dan een wereldskind,
 Oit met 'er daad daar in bevind.

2.

Hy stelt zich voor in zyn gedachten
 Als heugelyk, wat hy kan verwachten;
 Maar niet wat feilt in zulk een goed,
 't Geen nooit der ziele wensch voldoer.

3.

Men meent, men zal in roozen baden,
 En vind met doornen zich beladen,
 Waar op men nimmer had gedacht,
 En voelt die prikkels onverwacht.

4.

Het geen 'er in de herssens speelde,
 Was enkel hartezucht, en weelde:

Maar als men 't alles wel beziet,
 Dan roept men uit, Is 't anders niet?

5.

Is 't anders niet, daar ik myn dagen
 En arbeid aan heb opgedragen:
 Ja myne ziel om heb gewaagt?
 Dit word wel hart'lyk nu beklaagt.

6.

Is 't anders niet, waar na myn' oogen
 Zo vlogen, en ik al myn poogen,
 Met al myn yver heb besteed?
 Nu is myn onverstand my leed.

7.

Neen; 't is niet anders, dwaaze menschen!
 Die 't eenig doelwit van uw' wenschen
 Maar stelt in het vervloekte Niet,
 Dat als met vleugels heenen vlied.

8.

O! 't beste van dit vluchtig leven,
 Zal maar verdriet, en quelling geven:
 En daar men ruste van verbeid,
 Is ydelheid der ydelheid.

9.

De waare wysheid zal betrachten
 't Geen boven zinnen, en gedachten,
 En zelfs de zielsbegeerten gaat,
 Dat enkel goed is, zonder quaad.

Kort genot.

TOON: *La beaute la plus severe.*

1.

Wereld, die steeds de aardelingen
 Minder geeft, dan gy belooft,
 En hen uw' verniste dingen,
 Vaak op 't onverwachtst ontroof:
 O! wat zyn het dwaaze menschen,
 Die zich door inbeeldings waan
 Vleyen, dat zy zeker staan,
 Na 't erlangen van hun wenschen:
 Daar men van het wereldsch goed
 Wel zo haastig scheiden moet!

2.

Ziet, daar plant een jonge boomen:
 Maar hy ziet die nimmer groot.
 Eer wel vruchten daar van komen,
 Is al lang de planter dood.
 Eer die kon zyn huis volmaken,
 Als hy laage wooning gift,
 Is zyn huis in 't graf een kist,
 Al zyn huisraad, 't linnelaken,
 En een vreemde heer geniet
 Alles, wat hy achter liet.

3.

Hier is een, die groote goeden
 Van zyn vrienden heeft geërf:
 Maar gantsch tegen zyn vermoeden,
 In zyn vreugd, die erver sterft.
 Wat kon hem een erve baaten,
 Daar hy niets van mede nam,
 Als hy by de dooden quam?

And'ren moet hy alles laten;
 Toen hy zelf een erffenis
 Van het graf, en wormen is.

4.

Daar is een zeer hoog verheven,
 Na veel vlyt, tot eerestaat:
 Maar de doodpyl neemt hem 't leven,
 Zo dat hy ten grave gaat,
 Daar dan in het naare duister
 Van des doods verschriklyk Ryk,
 Knecht, en Heere zyn gelyk:
 Want daar kent men kroon, noch kluister.
 Rees die zon; van stonden aan
 Moet zy weder onder gaan.

5.

Gints heeft een, na lang te loopen,
 Een begaafde vrouw getrouwt,
 Waar van hy wat groots ging hopen:
 Maar die hoop' was misgebouwt:
 Want de dood komt ras hen scheiden;
 Ja! men word van 't Bruid'lofsbed
 Wel ter slaap in 't graf gezet,
 Om malkand'ren daar te beiden,
 Schoon niet weêr ten huw'lyksband,
 Die niet is in 't doodenland.

6.

Heer! gun, dat ik 's werelds zaaken
 Altyd zo gebruiken mag,
 Dat ze my nooit dienstbaar maken
 Aan wat hier het ooge zag.
 Laat ik steeds my vooren stellen,
 Dat hier alles vluchtig is;
 Op dat ik, als ik het miss',
 My daar over niet mag quellen;

Maar steeds ank're myn gemoed
Aan 't bestendig eeuwig goed.

Misbruikende.

TOON: *O! Kersnacht*

1.

Misrekening doet menigmaalen
Den mensch in zyn verwachting dwalen,
Dien 't deerlyk buiten giffing gaat.
Doch 't mag hem voor een tyd verblinden:
Hoe menig zal op 't laatst bevinden
Voor rykdom, een berooiden staat.

2.

Daar reket een, wat hy zal winnen
Met handel, dien hy gaat beginnen:
Maar 't valt hem buiten hopen uit.
In plaats van winst, doet hy wel schade,
En ziet misrekening te spade,
Wanneer hy zyne boeken sluit.

3.

Daar reket een, wat al vermaaken
Hy in het geen hy wacht, zal smaaken:
En 't baart hem dikwyls maar verdriet,
Wanneer hy dat al heeft bekomen,
Dewyl 't hem schielyk word ontnomen,
Of niet voldoet 't geen hy geniet.

4.

Hier reket een, hoe lange jaaren
Hy van zyn goed nog wel kan vaaren;
Maar telt den dag des doods niet meê.
Hy reket mis; dat leert de proeve,
Die hem de dood maakt in de groeve,

En sleept hem naar de dooden steê.

5.

Die zal nog veele dagen tellen,
 Om zyn bekeering uit te stellen.
 Hy rekent zynen jongen tyd,
 Gezondheid, 't bloeyen van zyn krachten:
 't Geen hem op 't heden niet doet achten.
 Dus word hy 't morgen dikwyls quyt.

6.

Laodicea zal dus maken
 Misrekening van zielezaaken,
 Als was 't 'er al, daar 't al ontbreekt.
 Te recht word voor een dwaas getekent,
 Al, die zich zelve schatryk rekent,
 Terwyl hy diep in schulden steekt.

7.

Daar maakt'er een zyn rekeninge,
 Als of geen hemel hem ontginge;
 Terwyl de duivel op hem past:
 En midden in zyn hemelwaanen,
 In 't wand'len op de hellebaanen,
 De dood hem met zyn pyl verrast.

8.

Wat zal hy dan misrekent wezen,
 Die, als hem niets scheen min te vreezen,
 Zyn oogen opheft in de vlam?
 Maar wys, en zalig is bevonden,
 Die regt zyn toevertrouwde ponden
 Verrekent, als de Heere quam.

De buikgod.

TOON: *Looft den Heer, gy Cherubynen.*

1.

Buikgod, die van uwe knechten
 Word zo vlytig opgepast,
 Door hun lekkere gerechten,
 Daar men gulzig zuipt, en braft:
 Hunne maagen gaan zy wyden
 U ten tempel; en 't altaar
 Is de tafel: de offertyden
 Nemen zy nauwkeurig waar:
 Keel, en tanden,
 De offerhanden:
 Yder is een Priester daar.

2.

Maar wat hebt gy groote schaaren
 Door onmaatigheid gedood,
 Die dus overladen waren,
 Daar zo veel verderf uitsproot?
 Nimmer zyn zo groote hoopen
 Door het bloedig zwaard gevelt,
 Als vervreten, en verzopen.
 't Vadzig lyf word vet, en zwelt,
 Als de zielen
 Doodsch vervielen,
 Gantsch door magerheid ontstelt.

3.

O! gy dwaaze Buikgods slaaven,
 Buik, en spyze zal vergaan,
 En uw' God eens zyn begraven:
 O! hoe zal 't dan met u staan?
 Hier zult gy de wormen mesten,

En by Vader Abraham
 Is geen drop voor u ten besten,
 In de heete pyningvlam.
 Leert dat myden,
 Eer dat lyden
 Met den vrek u overquam.

Buikbeesten.

TOON: *Hoe zal ik nog myn droeve dagen enden?*

1.

Gy Bacchusheld, die met uw' volle glazen,
 Als uw cieraad, in kuf en kroegen pronkt:
 En roemt het wel als werk van groote baazen,
 Zo gy 'er een ter zwelgers bank afdronkt.

2.

Gy maakt uw' buik, gelyk een balg van zwynen,
 Waar door gy die, of aap, of leeuw gelykt:
 En als uw' maag geballast is van wynen,
 Maakt dat gewigt, dat u de voet bezwykt.

3.

Dan legt gy in een goot wel vuil gespogen,
 Uw' tong is stram, uw' herssens zyn dan vlot,
 Tot spot en smaad van die u dus beoogen.
 O! zulk een zwyn behoort in 't verkenskot.

4.

Zal dan een mensch zich zelven dus verbeesten?
 Een reed'lyk dier der menschen schandvlek zyn?
 Gelykt gy dus wel na de Hemelgeesten?
 O neen: gy zyt dus erger, dan een zwyn.

5.

't Word dus verschoont: Ik was zo wat beschonken:

De drank had my bevangen, eer ik 't wist.
 Beschonken slechts: Zeg schandelyk smoordronken,
 En beestelyk ontredent; want zo is 't.

6.

Het schepzel, dus misbruikt, zal wraak begeeren;
 Terwyl uw' ziel voor eeuwig dorsten moet:
 Gebrek en quaal zal 't lichaam ook verteeren:
 En wacht geen drop in 's afgronds zwavelgloed.

Krygszugtige.

TOON: *Psalm 77.*

Of met halve verssen:

Breek uw' pylon, Breek uw' boogen.

1.

Dwingelanden, menschenmoorders,
 Vreêverbreekers, rustverstoorders,
 Landverwoesters, wereldplaag,
 Geessel Gods, naar oorlog graag:
 Wreede! zoekt gy roem, en achting,
 Door een groote menschenlachting,
 Als de dood, die niemand spaart?
 O! dit is een leeuwen aard.

2.

Ei! wat moogt gy doch beoogen?
 Is uw' glori, en vermogen
 d'Afgod, aan wien gy het bloed
 Van zo menig plengen moet?
 Zult gy door uw' oorlogswuede,
 Lauw'ren plukken, die van bloede
 Druipen, onder vlam, en traan,
 Die zo duur aan velen staan?

3.

Pronkt gy met bebloede zwaarden?
 'k Zie u naar den Duivel aarden,
 Die een menschenmoorder is.
 Gy vertoont zyn beeldenis.
 Laat uw' heldendaden roemen,
 Door uw' vleyers: God zal 't doemen.
 Hy heeft daar een gruwel af.
 Wacht dan wis zyn strenge straf.

4.

O! dat bloed als waterbeken,
 Zal de Wereldrechter wreken.
 't Weenen, zuchten, en geklag,
 Roepen om zyn oordeeldag.
 't Geen gy door den langsten degen,
 En met lontrecht hebt verkregen,
 Is vervloekt; en zulk geweld
 Maakt onwaard den naam van held.

5.

Is 'er moordenaar, of roover;
 Zomtyds straft gy die daar over:
 Maar u zelven scheld gy quyt,
 Daar gy zelf de grootste zyt.
 Had gy zo veel menschenzielen
 Gaan behouden, als vernielen,
 Uw' vermaardheid had dan lof:
 Maar nu geeft gy laakens stof.

Twistgierige.

TOON: *Psalm 1.*

1.

Tweedragtig mensch, die in het twistvuur leeft,
 En wrev'lig aan den duivel plaatze geeft:
 Een hellevonk doet uwen boezem blaaken.
 De Satan zal uw' hart zyn smisse maken.
 Die stak uw' tong met zulke koolen aan,
 Om zonder hand ook doodslag te begaan.

2.

Dus hoort gy niet tot Salems borger schaar,
 Maar Babels rot. Verwening ryst, alwaar
 De wraak, de wrok, de nyd en spyt gebieden.
 Daar moet dan liefde, en vrede, en zegen vlieden.
 Door eendragt moet een huis, of stad bestaan:
 Maar tweespalt zal die ras doen ondergaan.

3.

Indien gy dus malkand'ren eet, en byt:
 Ziet, dat gy ook niet tot verteering zyt.
 De Hemelstad zal voor geen twisters wezen.
 Daar zal maar vrede, en eendragt zyn, na dezen:
 Daar 't hellevuur voor 't twistvuur eeuwig blaakt;
 Vermits men door het een in 't ander raakt.

4.

Uw' twisten breekt den dierb'ren liefdeband,
 En steekt wel kerk, en stad, en huis in brand.
 't Geen menigmaa! niet weder is te leffen.
 Wat maakt dat in den welstand wyde bressen!
 Schept gy vermaak altoos in twist, en stryd,
 O! weet, dat gy aan God een gruwel zyt.

5.

De leeuwen zelfs, en tygers houden vreê:
 Veel minder past dit dan aan menschen meê.
 Wat knaagt men dus malkanders rechterhanden?
 Wat wroet men in elkanders ingewanden?
 Gewis, dat heeft ons Jezus niet geleert,
 Die Vredenvorst. 't Is vreê, daar hy regeert.

6.

Is Christus dan gedeelt? Gewis, ô neen!
 Dat Hoofd is met zyn Leden t'zamen een,
 Een Lyf, een Geest; daar zy dan liefde, en vrede.
 Hy deelt ook door zyn Geest die vruchten mede.
 Daar is geen twist, noch wrevel in Gods Stad.
 De duivel riedt den mensch, dien hy bezat.

7.

Hoe komt het, dat gy dus den vrede haat?
 Die boven al ons na te jagen staat?
 Wat Vader duld, dat zyne kind'ren twisten,
 En door dien twist malkanders goed verquisten;
 Daar yder moest des and'ren helper zyn
 Met raad, en daad, in waarheid, niet in schyn?

8.

God is de God des vredes, en hy woont
 By 't vreedzaam volk, dat zich zyn kindren toont.
 Een hemel is uw' hoop', en uw' verwachting.
 Dus zy dan vrede op aarden uw' betrachting.
 Of meent gy, dat dien Herder daar behaagt,
 Die, als een wolf zich hier by schaapen draagt?

9.

Wel! hebt gy lust tot vyandschap, en twist,
 En wenscht gy, dat gy uwen vyand wist?
 De duivel is 't, met al zyn legioenen.
 Gy moogt met vleesch, en wereld nooit verzoenen.

Zyt gy een vriend van deze, 't is gewis,
Dat God aan u dan tot een vyand is.

Brand.

TOON: *Psalm 116.*

1.

Een kleine vonk ontsteekt een grooten brand,
En menigmaal eer dan men 't zou geloven.
't Is wysheid dan, de sprankels straks te doven:
Want anders krygt de vlam wel d'overhand.

2.

Een droppel was in 't eerste wel genoeg,
Tot leffing van het geen begon te smooken:
Maar is de vlam ten daken uitgebroken,
Geen water helpt, schoon men 't met emmers droeg.

3.

Maar menig giet wel oly in het vuur,
In plaatze van dat hy den gloed zou blussen.
Hy schreeuwt wel: Brand! en stookt dien ondertussen.
Dus gloeit, en word tot asschen huis, en schuur.

4.

O hellekind! dat u in 't vuur vermaakt,
Gy blaast dat aan, en warmt u by de koolen,
Maar zyt niet voor Gods vuurig oog verholen.
Weet, dat de hel voor stookebranden blaakt.

Quaade tonge.

TOON: *Ach! schoone Nimf, aanzie een magtig Koning.*

1.

De tong misbruikt, is 't schaad'lykst aller leden,
 Een wereld zelf van quaad,
 Van hellevuur ontvonkt, een pest der zeden,
 Een gruwel, dien God haat,
 Een leugentolk, gespitst tot lasteringen,
 Waar door bedrog, en ydelheid,
 De hartevrucht word voortgespreit,
 Niet te bedwingen.

2.

Een slangetong, door 's duivels list bewogen,
 Blies 't eerste zielvenyn,
 Door Evâs oor in 't hart, op 't zien der oogen,
 Waar 't slangezaad zal zyn,
 Werkt deze geest nog krachtig in hen allen.
 Hy, die tot zynen dienst hen dwong,
 Beheerst met naamen ook hun tong,
 Tot zyn gevallen.

3.

Wat gruw'len zyn niet door de tong bedreven?
 Hoe menig ziel vermoord?
 Hoe veel berooft van goed, van eer, van leven?
 Wat bragt zy rampen voort?
 Dit kleine lid bedryft zo groote zaaken,
 Tot eigen, en des naasten schae,
 Waar om zy in de hel hier na
 Zal eeuwig blaaken.

4.

Wat tandgekniers, wat tonggekaaauw zal wezen

In Tofeths zwavelvlam,
 By die om tongmisbruik gedoemt, na dezen
 In 's afgronds kerker quam!
 't Geen dan de tong te laat eens zal beklagen,
 Als zy, benevens ziel en lyf,
 De straf van zulk een wanbedryf
 Altoos zal dragen.

5.

Geef, Heer! dat ik myn tong zo mag betoomen,
 En voor myn lippen waak',
 Dat nooit daar uit alzulke woorden komen,
 Die stof zyn tot uw' wraak.
 O! raak doch met een Altaarkool myn tonge;
 Op dat ze dus gezuivert werd',
 En ik met een gereinigt hert
 Uw' lof steeds zonge!

Spotters.

TOON: *Aimez chercher à plaire.*

1.

Odwaaze spottersbenden!
 Die geen God erkennen,
 Van wien gy straffen wacht,
 En 't dreigingwoord belacht:
 Wat mag uw' schimptaal wezen:
 Laat komen zynen dag;
 't Blyft alles als voor dezen,
 En 't is, gelyk het plag?

2.

De zondvloed met zyn stroomen,
 Die 't alles om deê komen,
 Verslond uw' wedergaê,

En gy vraagt nergens na.
 Gods wraak zal u ook vinden,
 Die nog langmoedig beid,
 En vuur het al verslinden:
 Waar toe dat is bereid.

3.

Waar vlied gy dan, ô zotten!
 Is 't dan wel tyd van spotten,
 Als Jezus komen zal
 Tot Rechter van het Al?
 Nu durft gy hem wel tergen:
 't Zal dan zyn met getraan.
 ô Valt op ons, gy bergen!
 Wie kan voor hem bestaan?

4.

Heft gy om hoog uw' oogen;
 Hoe zoud gy dragen mogen
 Des Rechters aangezicht,
 Gezeten ten gericht'?
 Hoe vreeslyk zyn de vlammen,
 Daar 't al van gloeit, en kraakt,
 Een blyk van zyn vergrammen,
 Waar door het helvuur blaakt.

5.

Hier zyn wel Engelschaaren;
 Maar die zyn dienaars waren,
 Ter straffe tegen u.
 De duivels zyn hier nu,
 Tot waare medgezellen.
 In 's afgronds zwavelgloed,
 Om eeuwig u te quellen,
 Terwyl 't geweten woed.

6.

Waar heenen dan? waar heenen,

Als alles is verdwenen,
 Wat hier nu wereld hiet?
 Het nieuwe krygt gy niet.
 De Hemel is gesloten.
 De Hel is opgedaan.
 Nu God u heeft verslooten,
 Moet gy ten kerker gaan.

7.

O spotters! laat u tuchten,
 En leert Gods gramschap duchten,
 Eer gy daar door vergaat.
 Dan is berouw te laat.
 O! laat uw' spotten varen,
 Die zo gewaarschouwt bent.
 Och! dat wy wyze waren,
 En merkten op ons end!

Zot gelach.

TOON: *O! gy Herder uwer schaapen.*

1.

Als de lach op 't hoogste schatert,
 Is 't gehuil wel allernaast,
 En door traanen 't oog bewatert.
 Zondaars vreugd verandert haast.
 Is de blydschap uitgelaten:
 Droefheid zal die haar vergaten,
 Oversnellen, eer men 't dacht,
 Onverhoed, en onverwacht.

2.

Ja! het harte van de dwaazen
 Heeft in 't lachen zelve smert,
 Schoon zy dus onbandig raazen,

Daar men door verwildert werd.
 Waar om lacht men dus uitmondig?
 't Is om 't ydel, en het zondig.
 Op dat lachen volgt geschrei,
 En een weeklagt op dien rei.

3.

Dat luidruchtig lachgeschetter,
 Is een teken van een zot,
 En gelyk het doorngeknetter
 Onder een gestookten pot,
 Dat wel veel geluid zal maken,
 Maar een korte wyle blaaken,
 En wel haast niet anders was,
 Dan, na rook, een hand vol as.

4.

O! dat lachen is uitzinnig:
 En wat maakt die blydschap doch?
 Dunkt den dwaas dat nu aanminnig,
 Haast is 't einde wee! en och!
 O! die lach is ras verdwenen,
 En daar volgt een eeuwig weenen.
 Dat geschater word gehuil,
 In den naaren jammerkuil.

Peksmet.

TOON: *De schoone, die 'k heb uitgelezen.*

1.

Die met het pek veel wil verkeerren,
 Hy word 'er ligtlyk van besmet:
 Het kleeft hem aan zyn huid, of kleeren,
 Hoe nauw hy dikwyls daar op let:
 En 't is zo ligt niet schoon te maken,

Als zulke vlekken daar in raken.

2.

Niet minder kleven de gebreken

Van zulke, daar men meê verkeert,

Het zy in daaden, of in spreekken.

Het voorbeeld wordt haast nageleert.

Geen pek kan ooit zo diep doordringen.

Hier helpt geen wasschen, noch geen wringen.

3.

Het pek mag vast aan 't lichaam hangen,

Of aan de kleed'ren, die het vat,

Besmetting, in de ziel ontfangen,

Kleeft vry meer vast en diep, dan dat,

En kan niet worden weggenomen

Door zeep, en gantsche waterstroomen.

4.

Het water om de ziel te wassen

Van smet, en schuld, is Bloed, en Geest

Van Jezus, die dat toe moet passen,

En dus ons reinigt, en geneeft.

Wie dat genoot, moet op zich letten,

En myden 't pek, dat kan besmetten.

Wasschen.

TOON: *Galatea, geestig dier.*

1.

'T is vergeefs den Moriaan

Van zyn zwart te wassen:

't Zit te vast om af te gaan.

Giet vry gantsche plassen

Op zyn doorgeverfde huid.

O! gy krygt 'er 't zwart niet uit.

Geen geboen, noch wryven
 Baat, de Moor zal blyven.

2.

Dus is 't met den zondaar meê,
 Eer hy is herboren.
 Wat hy, of een ander deê,
 Alles is verloren,
 Hoe men hem vermaant, of leert.
 Zo God zelf hem niet bekeert,
 't Zal zyn hart niet raken,
 Noch hem beter maken.

3.

Jezus! gy hebt Geest, en Bloed,
 't Geen de zwartste vlekken,
 Ook in 't diepste van 't gemoed,
 Wasschen kan, en dekken.
 Niets hoe zwart, of bloedig rood,
 Waar op Gy dat water goot,
 Houd noch schuld, en smetten.
 Niets kan dat beletten.

4.

Breng my in dat Waschbad, Heer!
 Spoel my van den bloede.
 Geef, dat ik my meer, en meer,
 Voor bevuilding hoede:
 Dat myn hand, en mond, en hert,
 Voort van my gereinigt werd.
 Sion zegt: die Mooren
 Zyn in my geboren.

Bezie u zelven.

TOON: *Reveille vous.*

1.

Gy, die den splinter ziet in d'oogen
 Uws broeders, maar geen dikken balk
 In eigen' oogen kont gedogen:
 Gewis uw' oog is boos, en schalk.

2.

Wat schandbedekzels kont gy vinden
 Voor uwe naaktheid? maar hoe bloot
 Kont gy des naasten feil ontwinden,
 En maakt die boven waarheid groot?

3.

Gy ziet zyn sproeten aan voor wratten,
 En slechts voor puistjes uw' gezwel.
 Uit zulk een zydig misbevatten
 Is 't vonnis, dat gy velt, nooit wel.

4.

Het vuil is even af te keuren,
 By wien men 't vind. Een huichelaar
 Weet, dat in and'ren ras te speuren,
 En neemt zyn eigen hart niet waar.

5.

O! gy die 's anders plicht zult leeren,
 Leert gy u eigen zelven niet?
 Die lesse zal hem best bekeeren,
 Wiens kracht hy in den Leeraar ziet.

6.

Heelmeester, heel dan eerst u zelven:
 Sla dan aan 's broeders oog de hand,
 Om daar den splinter uit te delven;
 Of gy behaalt maar enkel schand.

7.

Wat zyt gy zelve doch bevoordeelt,
 Van 't weten, daar gy zo op roemt?
 Dus zyt gy by u zelf veroordeelt,
 En uit uw' eigen mond verdoemt.

8.

Zy, die voor Noach d'arke bouwden,
 Tot redding in den watersnood,
 Zyn zelve daar niet in behouden,
 Maar van den zondvloed meê gedood.

9.

Wat baat aan and'ren 't pad te wyzen,
 Het geen men zelve niet betreed?
 O! zulk een Leeraar is te pryzen,
 Die zelf ook doet, het geen hy weet.

Leeren.

TOON: *Psalm 6.*

1.

De woorden mogen wekken:
 Voorbeelden zullen trekken,
 En doen dus meerder kracht,
 Om iemand t'overtuigen,
 En harten zelf te buigen.
 Dan leert men als met magt.

2.

Het woord zal wel berichten:
 Maar 't voorbeeld meerder stichten.
 De levendige stem
 Kan in de harten booren,
 En vangt de ziel door d'ooren:
 Maar krygt van 't voorbeeld klem.

3.

Wat baat doch iemands zeggen,
 Dien 't doen zal wederleggen?
 Leer eerst u zelven, Vrind!
 Heel zelf eerst uw' gebreken,
 Begeert gy, dat uw' spreken
 Geloof by and'ren vind.

4.

Best zal die kaarsse schynen,
 En 't donker doen verdwynen,
 Die voorlicht op het pad:
 Maar wil men z'overstelpen;
 Dan zal haar licht niet helpen,
 Hoe veel zy by zich had.

5.

Daar woord, en voorbeeld zamen,
 Tot leer, en stichting quamen,
 Geschied een ryke winst.
 Maar word gesprek, en weten
 Door voorbeeld neêrgesmeten,
 Dat baat niet 't allerminst.

6.

Ja! 't leeren van de plichten,
 Zal maar te meer ontstichten.
 Wie 't zegt, en niet en doet,
 Word door zyn' mond verwezen,
 En heeft meer straf te vreezen.
 O wierd dit wel bevroed!

't Heilig zaad.

TOON: *Ah qu'il est doux d' aimer une Bergere.*

1.

Hoe pryslyk is 't in droessem van de dagen,
 En 't midden van een krom, verdraait geslacht,
 Onstraflyk zich, als kind'ren Gods te dragen.
 Als sterren vol van glans in donk'ren nacht.
 Die straalt in 't duister
 Met meerder luister.
 Godzaligheid toont dan haar grootste kracht.

2.

Is iemand vroom by zulken tydgenooten,
 Die toonen, dat ze zyn van 't Heilig zaad,
 't Is wel: maar meer zal dat de deugd vergrooten,
 Zo zy volherd, in 't algemeene quaad,
 En niet wil loopen
 Met groote hoopen,
 Maar, steeds alleen den hemelweg begaat.

3.

Al leeft en zwemt een visch in zilte baaren,
 Nog blyft hy zoet, hoe zeer hem 't zout omgeeft.
 Een Noäch zal zyn vroomigheid bewaren,
 Hoewel hy in een booze wereld leeft.
 Die smetteloosheid
 In zo veel boosheid,
 Doet blyken, dat men veel genade heeft.

4.

Gods ooge zal nauwkeurig achting geven
 Op die zich van de wereld onderscheid,
 Hoe zeer vermengt, verdrukt, bespot zy leven.

Om hen is 't, dat zyn oordeeldag nog beid.
 Dan zal die komen,
 Als alle vroomen
 Voltallig zyn, ter Hemelheerlykheid.

5.

Al is 't, dat God gerichten brengt op aarde,
 Hy weet hen te bewaren voor die straf:
 En schoon zyn reê hun lichaam niet en spaarde;
 Zyn vloek, en wraak, de prikkel, is 'er af.
 Dus zyn die dingen
 Slechts tuchtigingen,
 Of middel, daar God grooter goed door gaf.

6.

Gods goedheid word van boozen wel genooten,
 Om vroomen wil, wanneer hy heil verleent.
 De wereld mag hen smaaden, en verstooten:
 God acht hen hoog, hoewel zy anders meent.
 Zy is niet waardig,
 Die zy boosaardig
 Mishandelt, en 'er 't harte voor versteent.

7.

Het is om hen, dat God nog wel zal dulden
 De zondaars, en langmoedig zulke draagt,
 Die waardig zyn, dat om die gruwelschulden,
 De bezem des verderfs hen straks uitvaagt.
 Al schynt wel 't koren
 In 't kaf verloren,
 Om 't graan is, 't dat het vuur nog wel vertraagt.

8.

Had Loth met zyns gelyken nog maar negen,
 By 't snood gespuis van Sodom ingewoont,
 De Hemel had geen hel van zwavelregen
 Op hen gestort. Zyn straf had nog verschoont.
 Neemt dan Loths wandel,

En Sodoms handel,
Ten spiegel, hoe Gods gunst, en wraak beloont.

Quaade putten.

TOON: *O Zalig heilig Bethlehem.*

1.

Gewis het is een quaade put,
Waar in men 't water steeds moet dragen.
Dus is zy van zeer weinig nut,
En niemand vind daar in behagen.

2.

Men vind' eerlang daar in geen drop,
Wanneer men water meent te halen.
Een goede well' geeft zelf dat op,
Met zuiv're smaakelyke stralen.

3.

O! gy vermoeit u vruchteloos,
Wie zulke putten uit gaat graaven:
En dwaas is al, wie die verkoos.
Hy zal zyn' dorst daar niet uit laven.

4.

Dus is het met een huichelaar.
't Is nagebootst, niet ingeboren.
Dus is het enkel schyn, niet waar:
En ook die schyn word haast verloren.

5.

O! tracht dan naar een harteschat,
Dan zult gy ook een bron gelyken.
Is die daar binnen niet bevat,
't Uitwendig zal dan haast bezwyken.

6.

De Heilbron doet haar water steeds
 Met milden vloed, en lieflyk stroomen:
 Dat maakt de ziel een bron alreeds,
 Daar levens wat'ren ook uit komen.

Huichelaars.

TOON: *Sarabande. Of Psalm 110.*

1.

Het masker van vermomde huichelaaren
 Is wonder schoon, uitwendig geblanket.
 Die schaar komt voor, of't Hemelborgers waren:
 En dat bedriegt, wie op dien toestel let.

2.

Al zyn ze dood, nog veinzen zy te leven,
 Als beelden, die door konst bewogen zyn.
 Zo schynt het vleesch wel van den geest gedreven.
 Doch alles is slechts nagebootst, en schyn.

3.

Zy zyn, gelyk de graven zich vertoonen.
 't Geplaastert mooi der buitenkorst bevat,
 Gebeenten, stank, en wormen, die 'er woenen,
 Afgryslyk voor wie daar gezicht van had.

4.

Maar ligt eens op dat looze schandendekzel:
 Daar schuilt bedrog, en leugen in het hert.
 Doch weet, Gods oog doordringt dat overtrekzel,
 En hy beproeft, wat daar verborgen werd.

5.

Wat wascht gy doch de schotels, en den beker,
 Van buiten, daar inwendig gruwel is?

Doe 't binnenst weg, of wacht een strengen Wieker.
O huichelaar! Gods straffe komt gewis.

Leven, nevel.

TOON: *Het daget uit het Oosten.*

1.

'T geen leven is van vooren,
Is nevel, omgekeert.
O! mogt een ieder hooren,
Wat ons de nevel leert!
O! mogt een ieder hooren, ieder hooren.

2.

De nevel, hoe verheven,
Is maar een duist're damp.
Een damp is ook ons leven,
En donker door veel ramp.
Een damp is ook ons leven, ook ons leven.

3.

De nevel word gedreven
Door allerhanden wind.
Veel toeval dryft ons leven,
Als ieder ondervind.
Veel toeval dryft ons leven, dryft ons leven.

4.

Wat staat is doch te maken
Op neveldamp, en rook?
O! naar die zelve zaaken,
Gelykt ons leven ook.
O! naar die zelve zaaken, zelve zaaken.

5.

De nevel zal wat schynen.
't Heeft geen bestendigheid.
Zo 's levens schyn verdwynen,
Als dat word afgeleit.
Zo 's levens schyn verdwynen, schyn verdwynen.

6.

't Is maar voor korte stonden,
Dat men den nevel ziet.
Word leven nu gevonden,
Ligt is 't 'er morgen niet.
Word leven nu gevonden, nu gevonden.

7.

Hoe hoog de nevels rezen,
Zy druipen weder af,
Dus zal ons leven wezen.
Het daalt ook naar het graf.
Dus zal ons leven wezen, leven wezen.

8.

De nevel, eens verdwenen,
Vertoont zich dan niet meer.
Is 't leven ook eens heenen,
Het komt hier nimmer weêr.
Is 't leven ook eens heenen, ook eens heenen.

9.

Heer! delg gy onze zonden,
Gelyk een nevel uit,
Om 't bloed van Jezus wonden,
Waar uit ons leven spruit.
Om 't bloed van Jezus wonden, Jezus wonden.

Het leven.

TOON: *Iets moet ik u, Laura, vragen.*

1.

O hoe lieflyk is het leven,
 't Geen wat lieflyk is moet geven
 Aan een mensch, en aan een beest!
 Is 'er dat maar afgescheiden,
 Ieder walgt dan van die beiden,
 Schoon hoe lief iets had geweest.

2.

Is 'er d' adem uitgeblazen,
 't Zyn maar rompen, krengen, aazen,
 Stank, en slym, dat afschrik baart,
 Ieders afkeer, 't geen de wormen
 Haast verteeren, en ontvormen,
 't Zy dan op, of onder d'aard'.

3.

's Harten lust, vermaak der oogen,
 Kan men, dood, niet meer gedogen,
 Maar men grouwelt dan daar af.
 Abraham deed zyn beminde
 Sara, hoe hy haar bezinde,
 Daarom delven in het graf.

4.

Schriklyk moet de zoude wezen,
 Die haar vrucht zo zeer doet vreezen,
 En den dood ter wereld bragt.
 Alles velt hy door zyn sikkels:
 Maar meer yslyk is zyn prikkel,
 Om wat zonde verder wacht.

5.

Jezus Christus! 't was uw' liefde,

Dat de dood uw' hart ook greefde,
 En het graf uw lyf ontfing.
 Schoon het daar niet mogt verderven.
 Dus verkreeg gy door uw sterven
 't Leven voor uw' gunsteling.

6.

Dat het rif van maaden kriele,
 Leeft maar Gode d'ed'le ziele;
 Hy bewaart gebeent', en stof
 Van zyn kind, schoon elks afgryzen,
 Om eens heerlyk op te ryzen,
 En herleven tot zyn' lof.

7.

Maar is 't leven zo begeerlyk,
 Wat is 's Levens Bron dan heerlyk,
 Die al 't leven heeft, en geeft!
 Doode zielen leven beest'lyk
 Naar haar drift: maar zulk een geest'lyk,
 Waar in Christus zelve leeft.

Sterfwensch.

TOON: *Courante simple*.

1.

O Heiland! als myn sterfuur is,
 Ei! geef my dan een gunstgetuigenis.
 Laat my ook sterven aan des Heeren mond,
 Zo als uw' dienstknecht Mozes ondervond.

2.

O! doe my ook op Nebo staan,
 En vrolyk 't oog op 's Hemels erfdeel slaan,
 Waar toe een trots den voorsmaak aan ons gaf.
 Dan vrees ik voor geen dood, noch voor geen graf.

3.

Laat my U zien, U, Godes Zoon!
 Als aan die eerst verkreeg de martelkroon,
 Gelyk hy staat aan 's Vaders rechterhand,
 En neem myn' geest tot u in 't Vaderland.

4.

Zend uwen Engel naar om laag,
 Dat hy myn' ziel ter hemelwooning draag',
 En breng haar in den schoot van Abraham,
 By Lazarus; ter Bruidloft van het Lam.

5.

Ik ga dan, welbereid, ook meê,
 Als Simeon, in mynes Heeren vreê.
 Geen bitterheid, noch prikkel heeft die dood,
 Waar in men zulk een troost, en staf genoot.

6.

Of schoon de dood dit leven rooft,
 O Heiland! hy, die hier in U gelooft,
 Weet zeker, dat de ziel steeds Gode leeft,
 Tot hy ook 't lyf herleven weder geeft.

Wanwensch.

TOON: *La Signale*. Of *Psalm* 106.

1.

'K wou, dat ik in den hemel was,
 Zegt wel een aardeling: maar ras
 Was hy het in den hemel moede:
 Want Hemelwerk behaagt hem niet.
 Hier heeft hy geen lust in 't goede,
 Dat in volmaaktheid daar geschied.

2.

Den hemel is Gods heilig hof.
 Men galmt daar eeuwig zynen lof.
 Onheilig mensch! dat zoud' gy haaten,
 't Moet zondig zyn, wat u verblyd,
 Die een van 's Duivels onderzaaten,
 En van Gods lof een vyand zyt.

3.

Den hemel is Gods glorithroon,
 Dien hy zyn kind'ren geeft ter woon.
 Gy hebt dien Rechter steeds beledigt:
 Waarom gy voor hem schrikt, en vlied.
 Dus zyt gy niet met God bevredigt,
 Gy bleef dan in den hemel niet.

4.

Uw vaders huis dat is een hel,
 En die belooning past zeer wel
 Aan die des duivels werken volgen.
 Daar huisvest vreugd' noch heiligheid.
 Gods wraak, op 's duivels kroost verbolgen,
 Heeft hem, en hen daar 't vuur bereid.

5.

O! wilt gy in den hemel gaan:
 Bewandel dan een and're baan.
 Begin alreede 't hemelleven;
 Of al uw' wenschen is maar wind.
 God zal den hemel nimmer geven
 Aan die hier is een hellekind.

Sterfbereiding.

TOON: *Psalm 118.*

Of met halve verssen: *Reveille vous.*

1.

Bereid uw' huis: want gy zult sterven.
 O klonk dat altyd in myn oor!
 Ons leemen vat raakt haast in scherven,
 En niemand weet daar middel voor.
 Al moest myn sterfuur nu dan wezen,
 Was ik daar toe maar recht bereid,
 Ik had dien dood dan niet te vreezen,
 Waar door de ziel van 't lichaam scheid.

2.

De knechten, die den Heere wachten,
 Omgord, met kaarssen in den brand,
 Doet 's Heeren uitspraak zalig achten.
 De wyzen maagden, in haar hand
 Met olylampen, wel ontsteken,
 Genoten 's Bruidegoms onthaal;
 Terwyl de dwaaze vruchtloos smeeken
 Voor zyn gesloten bruidloftszaal.

3.

Maar Heer! zal ik my recht bereiden,
 Bereid gy my door uwen Geest.
 Dan zal geen dood my van u scheiden.
 Zyn prikkel word dan niet gevreesd.
 Ik wensch te leven in den Heere,
 Op dat ik in hem sterven mag.
 Dat is het hoogst', 't geen ik begeere.
 Kom dan, ô dood, vry dezen dag.

Rustlust.

TOON: *O schoon Katò. Of Psalm 93.*

1.

Gelyk een knecht naar d'avond-schaduw hygt,
 Wanneer de slaap, ter rust, zyn tyd ook krygt,
 Vermits hy is door arbeid afgemat
 In 't werk, dat hy dien dag bedreven had:

2.

Zo gaat het met een Christen ook, als hy
 Is afgeslooft van 's werelds slaverny,
 En dat hem schier verdrukkingen zon versmacht,
 Terwyl hy zwoegen moet met kleine kracht.

3.

Dan is 'er kou, dan hitte, die hem quelt,
 En nu verkleumt, en dan eens weder smelt.
 Het hart is flauw, de geest bezwykt wel schier,
 Zo dat hy wenscht: Heer! haal my toch van hier.

4.

De dood ontslaat van 't lastig zondepak,
 En vryd het lyf van smert, en ongemak,
 Terwyl dat in het graf met stilheid rust,
 Wanneer de ziel zich voor Gods thronen verlust.

5.

Gelukkig! die zyn taak heeft afgedaan,
 En in de vreugd van zynen Heer mag gaan,
 Alwaar hy dan 't genadeloon ontfangt,
 Waar na hy nu zo reikhalst, en verlangt.

6.

Hoe zwaarder hier was arbeid, druk, en pyn,
 Te liever zal de Hemelruste zyn,
 Daar Jezus al de traanen droogen zal,

En, dit is 't hoogst', God zelf is Al in al.

7.

't Is hier het Land, waar in men werken moet.

Doch in den Hemel is de ruste goed.

Volbreng uw' kracht maar in myn zwakheid, Heer!

Ik geef u van myn werk, en rusten d' eer.

Oost, west, t'huis best.

TOON: *Hoe schoon licht ons de Morgenster.*

1.

De wereld is een vreemd'lingschap.

Wat doet m' 'er menig droeven stap,

Aleer wy boven komen!

De Hemel is ons Vaderland:

Gods Stad, en Huis, door zyne hand

Gevestigd voor de vroomen.

Oost, West,

T'huis, best,

Daar Gods kind'ren

Niet kan hind'ren;

Maar zy rusten,

En zich in 't volmaakt verlusten.

2.

Terwyl men uitwoont van den Heer,

Is hier volmaaktheid nimmermeer.

Hier zal de rust niet wezen.

En niet van alles, wat men ziet,

Is vry van quelling, en verdriet.

Dat wacht men eerst na dezen.

Oost, West,

T'huis best.

Daar geen traanen
 Streepen baanen
 Langs de kaaken,
 Of nooit oogen vochtig maken.

3.

Al krygt hier iemand zynen zin,
 Het zoetst heeft nog veel bitter in,
 Schoon 't niemand zich verbeeldde.
 Men word van honigzeem ook zat,
 Zo dat het geen men gratigst at,
 Op 't laatst ons wel verveelde.
 Oost, West,
 Thuis best.
 Daar verdieten
 In genieten
 Nooit zal komen,
 Hoe men drinkt van 's levens stroomen.

4.

Neemt, dat hier iemand al genoot,
 Wat immermeer de wereld bood
 Aan haare gunstelingen:
 Een Vorsten disch, een Krezus schat:
 Daar hapert altoos dit, of dat
 Aan d'ondermaansche dingen.
 Oost, West,
 Thuis best:
 Want men smaakte
 Daar 't volmaakte:
 Maar beneden
 Is het Mara, doch geen Eden.

5.

't Geen ons had meest verblyd voorheên,
 Veroorzaakt ons het grootst geweên,
 Wanneer men 't moet verlaten.

Het grootst geluk, als dat vergaat,
 Maakt ongelukkigst onzen staat.
 Kan zulk een goed ons baaten?
 Oost, West,
 T'huis best.
 Hemelzaaken,
 Die vermaaken,
 Zyn bestendig:
 Haar verlies maakt nooit elendig.

6.

Zo iemand eens een Thabor schouwt:
 Geen tabernakel zy gebouwt.
 't Is maar voor weinig uren.
 En blik't er eens een zonneshyn;
 O! 't zal daar op haast onweêr zyn,
 En dat geluk niet duuren.
 Oost, West,
 T'huis best.
 Daar geen duister
 Ooit geen luister
 Zal ontglanssen,
 Die bestraalt de Hemeltranssen.

7.

O! dat dan nimmermeer uw' hert
 In d' aarde vast gewortelt werd'.
 O! leert dat toch te speenen
 Van 't geene niet bestendig is:
 Maar zoekt de hemelervenis,
 En spoed u derwaards heenen.
 Oost, West,
 T'huis best,
 Daar Gods kind'ren
 Niets kan hind'ren,
 Maar zy rusten,
 En zich in 't volmaakt verlusten.

Zielzucht.

TOON: *La petite Altesse.*

1.

Ik zie den dag van uw' verschyning nad'ren,
 ô Heiland! meest de tekens zyn vervult,
 Die van U zyn voorzegt in heil'ge blad'ren,
 Na welke t' zaam gy zeker komen zult.
 De spotters mogen schimpend vragen:
 't Is geen vertraagen,
 Maar uw' geduld,
 Dat gy niet straks uw' wraakfoolen stort:
 Terwyl de rest der Kerk vergadert word.

2.

Als dat voltooit is, zal het einde wezen,
 Waar naar het schepzel reikhalst, en verlangt.
 Een wereldling mag voor die stonden vreezen:
 't Is dan, wanneer uw' Bruid de kroon ontfangt,
 Waar om zy bloedig heeft gestreden,
 En kruis geleden,
 Dat nu zo prangt.
 Dan is zy vry van traanen, en verdriet,
 Als zy by God 't volzalig goed geniet.

3.

Uw' toezeg is, dat gy eerlang zult komen.
 Heer Jezus, kom! is 't wenschen van uw' Bruid.
 Dit is de zucht, en troost van alle vroomen.
 Ei stel, ei stel uw' komst niet langer uit.
 Zal boosheid nog haat' loon niet krygen,
 Maar hooger stygen?
 O 't dient gestuit!
 Ei stel eens aan het duivelryk een perk.
 Heer Jezus, kom! ô kom! dus zucht uw' Kerk.

Bladwyzer.**A.**

ZORGeloosHEID.

Acht uw' vyand niet te klein. 175

VERVOLGING.

Al weder, moord en wapen! 91

KOOPEN.

Alle waar is naar haar geld. 160

TROOSTPROEVE.

Almagtig Trooster van Gods
gunstelingen. 16

ZOT GELACH.

Als de lach op 't hoogste schatert. 198

ROMENS KRAMERY.

Als de malle koopliên komen. 86

VOLHERDEN.

Als een vroeg gevallen dauw. 112

'T SCHEPZEL AL.

Als ik 't geschapen Al beschouw, 4

KRUISROEM.

Als ik uw bloedig kruis beschouw, 36

VALLEN.

Als iemand nimmer viel, 76

B.

TROUWeloosHEID.

't Bedrog, dat in de wereld heerscht, 172

HERSSENBEELDEN.

Beelden maken, beelden breken, 123

STRYDEN.

Begeert gy de overwinningkroon, 79

STERFBEREIDING.

Bereid uw huis, want gy zult sterven, 215

SCHOONHEID.

Bevalligheid van schoon gevormde leden, 141

ZIET TOE.

Blaast de voorspoeds wind in 't zeil, 176

DE HEILBRON.

Bron van heil, en leeven, 51

DE BUIKGOD.

Buikgod, die van uwe knechten, 188

SCHULD OPLEGGEN.

By menschen is gemeen, 44

D.

TYDIGHEID.

Daar is een tyd tot alle zaken, 130

DE MIDDA GZON.

Daar straalt de zon in zuider middag top, 118

DIENSTYD.

De jongheids tydt dient waargenomen, 26

QUADE TONGE.

De tonge misbruikt, is 't schadelykst aller leden, 195

WISSELBEURTEN.

De tyd baart rozen, maar men moet die lydzaam wachten. 166

KRUISKROON.

De tyden van lyden, 101

BEDROGEN WAAN.

De waan van 's werelds schynvermaaken, 182

OOST, WEST, T'HUIS BEST.

De wereld is een vreemd' lingschap, 217

BEDRIEGERS.

De wereld wil bedrogen zyn, 173

LEEREN.

De woorden mogen wekken, 203

AVONDZUCHT.

De Zon, het grote wereldlicht, 120

HEMELPAD .

Die als Salems borger handelt, 104

PEKSMET .

Die met het pek veel wil verkeeren, 199

GENOEG .

Die met hun lot te vreên, en vrolyk leven, 22

ZELFSBENADEELING.

Die na boven spouwen, 139

TREKKEN.

Die van Gods Zoon getrokken word, 75

ZONLOOP.

Dus rolt de zon steeds even vlugtig, 119

KRYGSZUGTIGE.

Dwingelanden, menschenmoorders, 190

E.

'T ONGEWISSE.

Een gladder paling by den staart, 169

BRAND.

Een kleine vonk ontsteekt een groten brand, 194

BAKENS.

Een schip, dat zit verzeilt op 't drooge. 71

SCHURFT.

Een schurfdig hoofd dat vreest de kam, 150

WANKEUR.

't Eenigst, daar nu aardsche menschen. 135

G.

BETHLEHEMS STAL.

Gaat heen, gy aardsgezinden, 29

LEVEN, NEVEL.

't Geen leven is van voren, 209

'T HOOGSTE GELUK.

't Geluk van 's Heren bondgenoot, 20

RUSTLUST.

Gelyk een knecht naar d'avondschaduw 216
hygt,

GERECHTIGHEID.

Gerechtigheid, gy schoone maagd, 156

QUADE PUTTEN.

Gewis het is een quade put, 207

BLOEDBAAN.

God, en Heiland, gy moest koopen, 100

BEDEE.

Hier kniel ik, grote God, voor myn
geduchten

Rechter,	45
BUIKBEESTEN.	
Gy Bacchusheld, die met uw' volle glazen,	189
GELYKVORMIGHEID.	
Gy, die den naam van Christus noemt,	61
BEZIE U ZELVEN.	
Gy, die den splinter ziet in d'oogen.	202
STIERKONST.	
Gy, die moet zeilen door stormige baaren,	106
LYDEN.	
Gy hebt lydens kroes gedronken,	116
WEKLIED.	
Gy luyaard, die steeds lanterfant.	116
LOSPRYS.	
Gy vleeschelykgezinden,	39
KRUISPAK.	
Gy wilt, Heer! dat ik drage,	99

H.

HEBZUCHT.	
Hebzucht, nimmer te verzaden.	178
HELVORSCHEN.	
Helvorschen, uit den afgronds draak gekropen,	88
'T BESTE DEEL.	
Het goed, dat God aan zyn kindren geeft,	21
EERESTAAT.	
Het is een grote glorytop,	63
ZELFSVERWINNING.	
Het is wat groots, zich zelven te verwinnen,	78
BEDROG.	

Het liegen, 't bedriegen gaat nu in zwang, 157

HUICHEL AARS.

Het masker van vermomde huichelaren, 208

EEN NIEUW JAAR.

Het nieuwe jaar, nu aangevangen, 127

HEILBANKET.

Hemel-zoete heilbanketten, 54

WILGELYKHEID.

Het past een kind te willen, 23

SCHEPZELS.

Het schepzelgenieten, 136

ROTZEN.

Het steene hart kan trotzen, 73

TYDS WAARNEMING.

Het yzer dient terstond gesmeed, 131

GODS LOF.

't Heuglykst, dat men kan begeeren, 3

KRUISLUST,

Hier kniel ik, lieve Heiland, neder, 34

EEUWVERDERF.

Hoe deerlyk staat het nu geschapen, 155

ZIEL ONTHAAL.

Hoe dwaas is, die zyn geld uittelt, 56

GODSDIENST.

Hoe liefelyk is des Heeren last, 24

DE MORGENZON.

Hoe lieflyk komt de morgenzon, 114

ONZEKERE UITKOMST.

Hoe meenig gaat het buiten gis, 168

'T HEILIG ZAAD.

Hoe pryslyk is 't in droessem van de
dagen, 205

'T VERDWYNENDE.

Hoe ras gaat 's werelds pracht voorby, 162

'T HOOPANKER.

Hoe wauk'lend' is de hoop der
stervelingen, 108

'S DUIVELS VRIENDSCHAP.

Hy, die den Duivel heeft te vriend, 158

BEVLYTIGEN.

Hy, die wat uit te voeren heeft, 65

I.

P N I E L .

Ik zag u, Heer, in 't heiligdom, 10

ZONLICHT.

Ik zie de zon weêr opgerezen, 113

ZIELZUCHT.

Ik zie den dag van uw' verschyning 220
nad'ren,

LIEFDE LIED.

Immanuel, Gods Zoon, 59

GELD

In't Hof van Romens Opperpaap. 84

GOD MET ONS.

Is God voor ons, wie zal ons tegen zyn. 5

K.

WENSCH.

Kon ik steeds myn' oogen zo bedwingen, 146

L.

'T ZONDEPAK.

Lam Gods, en Middelaar, 43

HEMEL WANDEL.

't Leven van de Hemelingen, 106

VERRAAD.

't Liefkozende gevele van hoeren, 174

KRUISGEZICHT.

Lieve Heiland, als ik heden, 33

M.

MISBRUIKENDE.

Misrekening doet menigmaalen,	186
DANKBAARHEID.	
Myn God! gy toont genadelyk,	122
ZIELDORST.	
Myn ziel verlangt,	13

ZEGELIED.

Myn ziel, u past een zegelied, 47

ZIEL VERHEFFING.

Myn ziel, wat zoekt, wat toeft gy hier 102
beneden?

O.

DE SCHRIK DES HEEREN.

Oallerlaatste dag! 68

LEVENSBRON.

O Bron der levensstromen, 53

OCH HAD IK.

Och had ik; is een treurig woord, 133

SPOTTERS.

O dwaze spottersbenden, 196

JEZUS VERHEERLYKT.

O Englenroem, en Heid'nen wensch, 48

HEERLYK LICHT.

O geduchte Hemelheer, 50

STERF WENSCH.

O Heiland! als myn sterfuur is, 212

HET LEVEN.

O hoe lieflyk is het leven, 211

VERVOLGERS.

O Koning Christus, die aan 's Vaders 93
rechterhand,

TROOST IN GODS HEIL.

O liefelyke stonden, 14

LICHT.

O liefelyk genadelicht, 11

WAARE VREUGDE.

O liefelyk goed, 17

LIEFDE.

O lieve Jezus! mogt myn ziel, 42

BEZIGHEID

O mensch! hoe dus verslaaft, 181

ROEMEN.

O mensch, hoe ydel is uw roem, 140

TOEVEN.

O! minnelyk onthaal, 55

VRYHEID.

't Ongebonden werelds leven, 64

LOTWISSELING.

't Ongezien kan geschien, 165

LIEFDE GROND.

Onkennis baart onmin, 57

POPPENKRAAM.

O Popgezinden, 32

OORDEEL.

O wat is veel aan recht bezef gelegen, 134

VORSTEN LES.

O ziet eens, hoe de wereld raast, 96

LIEFDE WONDER.

O Zoon van God, die uwe gloristralen, 40

S.

AANMOEDIGING.

Salems Tempelhelden, 153

T.

WASSCHEN.

'T is vergeefs een Moriaan, 200

ZO QUAST ZO BEITEL.

Tot harde quasten moeten 151

TWISTGIERIGE.

Tweedragtig mensch, die in het twistvuur 192
leeft,

DE HARTEBRON.

'T vat geeft uit, het geen het in heeft, 147

BELOVEN.

Veel beloven, niets te geven, 159

TOOIZEL.

Vrienden, kykt eens uit uw deuren, 143

W.**GODS BYBLYVEN.**

Waar wild gy henen zwerven, 8

GODS OORDEELEN.

Wanneer de zondenmaat vervult is, 67

ZOEN WONDER.

Wanneer ik myn' gedachten wende, 32

ONWEDER.

Wat donkre wolk, en neveldamp. 81

MISWOEDE.

Wat heeft het misslyk misgedrocht, 89

WAANFEIL.

Wat is de verwachting van meenig
bedrogen, 161

VERANDERLYKHEID.

Wat is des werelds wisselval, 163

HOSANNA.

Wat is de ziel, daar God in quam, 6

KLOPPEN.

Wat is het een waarachtig woord, 74

GODS NABYHEID.

Wat is 't de ziele goed, 9

LOFGEZANG.

Wat is 't een dierbre zaak, met 's Heeren
gunstelingen, 1

ZONDENVONK.

Wat kan een vonk het buskruid ras, 145

RAADSLAGEN.

Wat vast besluit van zaaken, 95

WERELDVRIENDSCHAP.

Wat ziet men menigmaal geschieden. 170

WEGVERSCHIL.

Wat zyn de baanen glibberglad. 103

HEMELREIZE.

Wat zyn'er al stormen, al buyen, al 107
baaren,

GERUSTHEID.

't Wenschelykst, dat in dit leven, 18

KORT GENOT.

Wereld, die steeds aardelingen, 184

VRACHT.

Wie den droes heeft ingescheept, moet 111
met hem overvaaren,

KERKSTAAT.

Wie eens opmerkend' overlegt, 80

BEDEZUCHT.

'k Wil weêr heden, 1

WANWENSCH.

'k Wou, dat ik in den Hemel was, 213

Y.

HOED U.

Ys, dat glad is, doet ligt vallen, 144

Z.

BOCHIM.

Zag iemand al de traanen by malkaar, 125

ZELFVERSCHONING.

Zelden stinkt een eigendrek, 149

JEZUS HEERE.

'k Zeg den dienst van andre Heeren, 60

TYDBEDENKING.

Ziel! bedenk eens, wat al tyd, 129

BABELS HOERE.

Ziet daar Babels hoer eens pronken, 83

GOED.

Zo gewonnen, zo verteert, 180

WAARSCHOUWING.

Zo lang gaat de kruik te water, tot zy 70
eindelyk breekt,

ONBEZONNENHEID.

Zy, die om den rook te myden, 137

Bladwyzer der zangwyzen.**A.**

<i>Aartje, die is aardig.</i>	139
<i>Ach Heere, Davids Zoon.</i>	166
<i>Ah qu'il est doux d'aimer une Bergere.</i>	205
<i>Ach schoone Nimf, aanzie een magtig Koning.</i>	195
<i>Aimable vainqueur.</i>	17
<i>Aimez chercher a plaire.</i>	196
<i>Alkazar.</i>	106
<i>Als de hooge nood by tyden.</i>	159
<i>Als een uitgestorte balzem.</i>	60
<i>Als ik als een duive kirre.</i>	147
<i>Amarylli mia bella</i>	54
<i>Anakreon, Anakreon, de Dichter.</i>	102
<i>Attendez moi sous l'orme.</i>	8

B

<i>Bell' Iris.</i>	50. 149. 180.
<i>Belles fleurs, charmant ombrage.</i>	51
<i>Brande Musquettair.</i>	61
<i>Breek uw' pylen, breek uw' boogen.</i>	190

C.

<i>Courante d'Amarillis.</i>	22
<i>Courante la Bare.</i>	24
<i>Courante la Francoise.</i>	20
<i>Courante Monsieur.</i>	43
<i>Courante simple.</i>	212

D

<i>Daar wierd van Adam eens een rib genomen.</i>	108
<i>Daar zal'er een scheepje van voren de palen.</i>	161
<i>Dafne.</i>	79
<i>Dat ik een honingbytje waar.</i>	11
<i>De liefde voortgebracht.</i>	76
<i>De Mei, die komt ons by zeer bly.</i>	56
<i>De schoone, die ik heb uitgelezen.</i>	26. 199
<i>De winter is voorby gestreken.</i>	113
<i>D'une constance extreme.</i>	99

E

<i>Ei! beur my op enz.</i>	181
----------------------------	-----

F

<i>Febus is lang over zee.</i>	160
<i>Flora, hoe ydel is uw roem.</i>	140
<i>Folie d'Espagne.</i>	16
<i>Franschen Vlieger.</i>	96. 120. 133

G

<i>Galatea, geestig dier.</i>	200
<i>Gelukkig, dien de Zoon.</i>	55
<i>Gy lodderlyke Nimfe.</i>	74. 173
<i>Gy lodderlyke Sylvia.</i>	36

Grands dieux vous avez bien voulu. 89

H

Ha! preutsche Nymf. 130

Henderikje. 1

Het daget uit den Oosten. 209

Hoe leg ik hier in deez' elende. 26

Hoe los en broos is alles hier beneden. 134

Hoe schoon licht ons de morgenster. 217

<i>Hoe werkje dus, Leeuwerk?</i>	57
<i>Hoe zal ik nog myn droeve dagen enden.</i>	78. 189

I

<i>Iets moet ik u, Laura, vragen.</i>	18. 33. 211
<i>Ik hef my op tot God.</i>	1
<i>Ik hoorde deez' dagen.</i>	107
<i>Ik zie u wel, al gaat gy snel.</i>	103. 131
<i>Ik zie u wel enz.</i>	169
<i>In dezen morgenstonde</i>	14
<i>Is liefde zoet lyden.</i>	101. 136

K.

<i>Kom, kom myn Flora.</i>	21
<i>Komt, verwondert u.</i>	104
<i>'K was liever een herder in het veld.</i>	6
<i>'K weet niet, waar ik my bergen zal.</i>	80

L

<i>La beauté la plus severe.</i>	184
<i>La Canary.</i>	109
<i>La Fronde.</i>	29
<i>La Lande.</i>	32
<i>L'Amour que j'ay pour vous &c.</i>	93
<i>La Muscovite.</i>	39
<i>La petite Altesse.</i>	220
<i>La Signale.</i>	213

<i>Laura zat laatst by de beek.</i>	176
<i>Lieflokster van de min.</i>	76
<i>Lofzang van Maria.</i>	44
<i>- van Simeon:</i>	ibid.
<i>Looft den Heer, gy Cherubynen.</i>	188

M

<i>Mon Confesseur est rude.</i>	151
---------------------------------	-----

<i>Mon Mary.</i>	111
<i>Myn Zoetje, ik moet je.</i>	157

N

<i>Nu onlangs geleden.</i>	153
----------------------------	-----

O

<i>O droevig ongeval.</i>	43
<i>O Galaté!</i>	5
<i>O gy Herder uwer schapen.</i>	198
<i>O Holland schoon.</i>	168
<i>O Kersnacht.</i>	34. 37. 186
<i>O minnelykste Immanuel</i>	162
<i>Onze Vader.</i>	61
<i>O Paris wreed.</i>	13
<i>O schoon Kató.</i>	125. 216
<i>O schoonste personagie.</i>	91
<i>O wreed' en stuure Maagd.</i>	9
<i>O zalig, heilig Bethlehem.</i>	10. 89. 114. 145. 156. 247

P

<i>Petit Bourdeaux.</i>	3. 86. 143
<i>Petit Royaal</i>	142
<i>Phillis dans mon cruel tourment.</i>	81
<i>Phillis je vous offre mes vœux.</i>	75
<i>Polyfemus.</i>	144
<i>Prendette la.</i>	122

Psalm

1.	192
6.	95. 203
8.	88
9.	96. 120. 133
24.	48. 84. 116
38.	144
42.	64
46.	67. 182

<i>Psalm</i>	77.	135. 190
	93.	125. 216
	100.	163
	106.	213
	110.	206
	116.	118. 194
	118.	119. 121. 151. 215
	138.	145
	141.	175

R.

<i>Reveille vous.</i>	71. 127. 155. 202. 215.
<i>Kozemond, die lag gedoken.</i>	126. 178.

S

<i>Sarabande.</i>	206
<i>Schoonste Nymfje van het woud.</i>	129
<i>Sylvia de Harderinne.</i>	100

T

<i>Te Vlissingen legt een jacht bereid.</i>	156
<i>'t En is niet altyd tyd van vreugde.</i>	68
<i>Tien Geboden.</i>	127
<i>Tranquille coeur preparez vous.</i>	172
<i>'t Vermaak van u te zien.</i>	45

V

<i>Van den Herder Priamus.</i>	141
<i>Verheugd u nu, ô Engeland.</i>	84. 116
<i>Verlaat ge dus uw' eigen ziel.</i>	4. 65. 158

U.

<i>Uit mynes harten gronde.</i>	23
<i>Un coeur a beau se defendre.</i>	98

W.

<i>Wallis.</i>	34
<i>Wanneer de zon het morgen rood.</i>	63
<i>Wat deerlyker klagen.</i>	53, 73
<i>Wat tong zal spreken uit.</i>	59
<i>Wie der zotten wysheid ziet.</i>	175
<i>Wie sleet heugelyker dagen.</i>	83. 137

Z.

<i>Zoet gezelschap, dat met my.</i>	112
<i>Zuster, die de blinde wereld &c.</i>	70

EINDE.